

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0294/2011

1.8.2011

*****I**

RAPORT

Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, milles käsitletakse laste seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise ning lasteporno vastast võitlust ja millega tunnistatakse kehtetuks raamotsus 2004/68/JSK (KOM(2010)0094 – C7-0088/2010 – 2010/0064(COD))

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Raportöör: Roberta Angelilli

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
- *** nõusolekumenetlus
- ***I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- ***II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- ***III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud

Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutes märgistatakse õigusakti eelnõusse tehtud muudatused **paksus kaldkirjas**. Tavalises kaldkirjas märgistus on mõeldud asjaomastele osakondadele ja tähistab neid õigusakti eelnõu osi, mille kohta on tehtud parandusettepanek lõpliku teksti vormistamiseks (nt ilmselged vead või väljajätmised mõnes keeleversioonis). Selliste parandusettepanekute puhul on vaja vastavate osakondade nõusolekut.

Kui õigusakti eelnõus soovitakse muuta kehtivat õigusakti, märgitakse muudatusettepaneku päises kolmandale reale viide kehtivale õigusaktile ning neljandale reale viide muudetavale sättele. Kui Euroopa Parlament soovib muuta kehtivat sätet, mida õigusakti eelnõus ei muudeta, märgistatakse muutmata jäävad tekstiosad **paksus kirjas**. Väljajäetav tekstiosa tähistatakse sümboliga [...].

SISUKORD

lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOMEGA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT . 5	
KULTUURI- JA HARIDUSKOMISJONI ARVAMUS	33
NAISTE ÕIGUSTE JA SOOLISE VÕRDÕIGUSLIKKUSE KOMISJONI ARVAMUS	78
MENETLUS.....	112

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOMEGA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, milles käsitletakse laste seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise ning lasteporno vastast võitlust ja millega tunnistatakse kehtetuks raamotsus 2004/68/JSK (KOM(2010)0094 – C7-0088/2010 – 2010/0064(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2010)0094);
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 82 lõiget 2 ning artikli 83 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas Euroopa Parlamendile ettepaneku (C7-0088/2010);
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55;
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ja kultuuri- ja hariduskomisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni arvamusi (A7-0294/2011),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. kiidab heaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu ühisavalduse, mis on lisatud käesolevale resolutsioonile;
 3. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 4. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

EUROOPA PARLAMENDI
ESIMESE LUGEMISE SEISUKOHT*

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2011/.../EL,

milles käsitletakse laste seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise ning lasteporno vastast võitlust ja millega *asendatakse* raamotsus 2004/68/JSK

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 82 lõiget 2 ja artikli 83 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu riikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust²,

tegutsedes tavapärase seadusandliku menetluse kohaselt³

ning arvestades järgmist:

- (1) Laste seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamisega, sealhulgas lastepornoga, rikutakse raskelt põhiõigusi, milleks on eelkõige lapse õigus heaoluks vajalikule kaitsele ja hoolitsusele, nagu see on sätestatud *Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni* lapse õiguste konventsioonis ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas.

(1a) Kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikliga 6 tunnustab liit õigusi, vabadusi ja põhimõtteid, mis on sätestatud põhiõiguste hartas, mille artikli 24 lõikes 2 nähakse ette, et kõigis lastega seotud toimingutes, mida teevad avalik-õiguslikud asutused või eraõiguslikud institutsioonid, tuleb esikohale seada lapse huvid. Peale selle on Euroopa Ülemkogu poolt vastu võetud mitmeaastases Stockholmi programmis

* Muudatused: uus või muudetud tekst on märgistatud paksus kaldkirjas, välja jäetud tekst on tähistatud sümboliga ■ .

¹ 15. septembri 2010. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

² ELT C , , lk.

³ Euroopa Parlamendi xx. juuli 2011. aasta seisukoht.

„Avatud ja turvaline Euroopa kodanike teenistuses ja nende kaitsel” määratud selgeks prioriteediks laste seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise ning lasteporno vastu võitlemine.

- (2) Lasteporno, mis hõlmab laste seksuaalset kuritarvitamist kujutavaid visuaalseid materjale, ning muud laste seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise eriti rasked vormid laienevad ja levivad uute tehnoloogiate ja Interneti kasutamise teel.
- (2a) **Seoses pornograafilise etteastega seotud toimingute kriminaliseerimisega viidatakse käesolevas direktiivis niisugustele toimingutele, mis kujutavad endast publikule suunatud organiseeritud elavat esitust, mistõttu määratlus ei hõlma individuaalset suhtlemist nõusolevate eakaaslaste, seksuaalse enesemääramise ikka jõudnud laste ja nende partnerite vahel.**
- (3) Nõukogu raamotsusega 2004/68/JSK laste seksuaalse ekspluateerimise ja lapsporno vastu võitlemise kohta¹ on ühtlustatud liikmesriikide õigusakte, et kriminaliseerida laste seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise kõige raskemad vormid, laiendada riiklikku jurisdiktsiooni ning näha ette ohvritele pakutav minimaalne abi. Nõukogu raamotsuses 2001/220/JSK (ohvrite seisundi kohta kriminaalmenetluses)² on sätestatud ohvrite õigused kriminaalmenetluses, sealhulgas õigus kaitsesele ja hüvitisele. Lisaks on nõukogu raamotsusega 2009/948/JSK (kohtualluvuskonflikti vältimise ja lahendamise kohta kriminaalmenetluses)³ hõlbustatud laste seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise ning lasteporno eest süüdistuse esitamise kooskõlastamist.
- (4) **Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni** lapse õiguste konventsiooni artikli 34 kohaselt kohustuvad osalisriigid kaitsma last kõikide seksuaalse kuritarvitamise vormide eest. **Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni** lapse õiguste konventsiooni laste müüki, lasteprostitutsiooni ja -pornograafiat käsitlev fakultatiivprotokoll ning eelkõige Euroopa Nõukogu konventsioon laste kaitse kohta seksuaalse ärakasutamise ja kuritarvitamise eest⁴ on olulised meetmed, millega tõhustada rahvusvahelist koostööd kõnealuses valdkonnas.
- (5) Rasked kuriteod, nagu laste seksuaalne ärakasutamine ja lasteporno, nõuavad terviklikku lähenemisviisi, mis hõlmab süüdistuste esitamist teo toimepanijatele, lapsohvrite kaitset ja kõnealuste kuritegude tõkestamist. Nimetatud süütegude vastase võitlusega seotud meetmete rakendamisel tuleb esikohale seada lapse parimad huvid, nagu see on sätestatud Euroopa Liidu põhiõiguste hartas ja **Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni** lapse õiguste konventsioonis. Raamotsus 2004/68/JSK tuleks asendada uue vahendiga, mis pakub terviklikku õiguslikku raamistikku selle eesmärgi saavutamiseks.

¹ ELT L 13, 20.1.2004, lk 14.

² ELT L 82, 22.3.2001, lk 1.

³ ELT L 328, 15.12.2009, lk 42.

⁴ Euroopa Nõukogu konventsioon laste kaitse kohta seksuaalse ärakasutamise ja kuritarvitamise eest, avatud allkirjastamiseks 25. oktoobril 2007 Lanzarotel, Euroopa Nõukogu lepingud, nr 201.

- (5a) *Käesolev direktiiv peaks täielikult täiendama Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2011. aasta direktiivi 2011/36/EL (milles käsitletakse inimkaubanduse tõkestamist ja sellevastast võitlust ning inimkaubanduse ohvrite kaitset ja millega asendatakse nõukogu raamotsus 2002/629/JSK)¹, kuna mõned inimkaubanduse ohvrid on olnud ka seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise lapsohvrid.*
- (5b) *Lasteporno hõlmab sageli visuaalseid materjale, milles kujutatakse laste seksuaalset kuritarvitamist täiskasvanute poolt. See võib samuti hõlmata kujutisi lastest, kes on kaasatud ühemõtteliselt seksuaalsesse tegevusse, või nende suguelundeid, kui sellised visuaalseid materjale toodetakse või kasutatakse eelkõige seksuaalsel eesmärgil ning kasutatakse ära lapse teadmisel või teadmata. Lisaks hõlmab lasteporno mõiste samuti realistlike kujutisi lapsest, kes on kaasatud või on kujutatud kaasatuna ühemõtteliselt seksuaalsesse tegevusse eelkõige seksuaalsel eesmärgil.*
- (5c) *Kriminaalõiguslaste õigusaktide vastuvõtmisel peaks liit tagama nende üldõigusaktide ühtsuse, eelkõige karistuste taseme osas. Lissaboni lepinguga seoses tuleks sellistel juhtudel meeles pidada nõukogu 2002. aasta aprilli järeldusi karistuste ühtlustamisel kohaldatavate põhimõtete kohta, milles on märgitud karistuste neli taset. Kuna käesolev direktiiv sisaldab erakordselt palju erinevaid süütegusid, on erinevate raskusastmete kajastamiseks vaja, et karistuste tasemed oleksid diferentseeritud täpsemalt kui liidu õigusaktides peaks tavaliselt olema sätestatud.*
- (6) *Laste seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise raskete vormide suhtes tuleks kohaldada tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid sanktsioone. Kõnealused rasked vormid hõlmavad eelkõige seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise erinevaid vorme, mida soodustab info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasutamine, näiteks internetis laste ahvatlemine seksuaalsuhte eesmärgil suhtlusvõrkude ja jututubade abil. Samuti tuleks lasteporno mõiste selgemalt määratleda ja ühtlustada määratlus rahvusvahelistes õigusaktides kasutatavaga.*
- (6a) *Puue ei kujuta iseenesest automaatselt võimetust anda nõusolekut seksuaalsuheteks. Sellise puude olemasolu ärakasutamine lapsega seksuaaltegevuses osalemise eesmärgil tuleks kriminaliseerida.*
- (6b) *Seksuaalse kuritarvitamisega seotud süütegude eest käesolevas direktiivis ettenähtud maksimaalset vangistuse määra tuleks kohaldada selliste süütegude kõige raskemate vormide suhtes.*
- (6c) *Selleks et saavutada seksuaalse kuritarvitamise, seksuaalse ärakasutamise ja lastepornoga seotud süütegude puhul käesolevas direktiivis ette nähtud maksimaalne vangistuse määr, võivad liikmesriigid, arvestades oma siseriiklikku õigust, nende süütegude eest riigi õigusaktides ette nähtud vangistuse määrasid liita.*
- (6d) *Käesoleva direktiiviga kohustatakse liikmesriike nägema riigi õigusaktidega ette sellised kriminaalkaristused, mis on seotud laste seksuaalse kuritarvitamise, seksuaalse ärakasutamise ja lasteporno vastast võitlust käsitlevate liidu õigusaktide*

¹ ELT L 101, 15.4.2011, lk 1.

sätetega. Käesolev direktiiv ei kehtesta kohustusi seoses selliste karistuste ega muude olemasolevate õiguskaitstesüsteemide rakendamisega üksikjuhtumite puhul.

- (6e) *Eelkõige nendel juhtudel, kui käesolevas direktiivis kirjeldatud süütegusid pannakse toime kasusaamise eesmärgil, palutakse liikmesriikidel kaaluda lisaks vangistusele rahatrahvide kehtestamise võimaluse ettenägemist.*
- (6f) *Lasteporno kontekstis võimaldab termin „õigusvastane” liikmesriikidel pakkuda kaitset sellise „pornograafilise materjaliga” seotud toimingute osas, millel on näiteks meditsiini- või teadusalane või sarnane eesmärk. Samuti võimaldab see riigi õiguspädevuse raames toimuvat tegevust, näiteks juhul, kui lastepornot omavad õiguspäraselt ametiasutused, et viia läbi kriminaalmenetlust või kuritegusid ennetada, avastada või uurida. Lisaks ei välista see õiguskaitset ega sarnaseid olulisi põhimõtteid, mis vabastavad isiku vastutusest teatavatel tingimustel, näiteks juhul, kui on olemas telefoni või interneti teel toimivad vihjeliinid nendest juhtumitest teatamiseks.*
- (6g) *Kriminaliseerida tuleks lastepornole juurdepääsu teadlik taotlemine info- ja kommunikatsioonitehnoloogia abil. Vastutusele võtmiseks peaks isik nii sisenema tahtlikult lastepornot sisaldavale veebisaidile kui ka teadma, et seal selliseid kujutisi leidub. Sanksioone ei tohiks kohaldada isikute suhtes, kes juhuslikult satuvad lastepornograafiat sisaldavatele veebisaitidele. Süüteo tahtlikkust võib järeldada eelkõige asjaolust, et see on korduv, või et süüteod pandi toime tasulise teenuse kaudu.*
- (6h) *Lapse ahvatlemine seksuaalsel eesmärgil on interneti kontekstis iseärane oht, sest internet pakub kasutajatele ennenägematut anonüümsust ja seega võimalust varjata oma tegelikku isikusamasust ja tundemärke, näiteks vanust. Samal ajal tunnistavad liikmesriigid, kui oluline on võidelda lapse seksuaalsel eesmärgil ahvatlemisega ka väljaspool interneti, eelkõige siis, kui see ei toimu info- ja kommunikatsioonitehnoloogia abil. Liikmesriike ergutatakse kriminaliseerima sellist käitumist, kus lapse ahvatlemine süüteo toimepanijaga kohtumiseks seksuaalsel eesmärgil toimub lapse juuresolekul või lapse läheduses, näiteks spetsiaalne ettevalmistus süüteoks, katse käesolevas direktiivis kirjeldatud kuritegusid toime panna või seksuaalse kuritarvitamise erivorm. Sõltumata sellest, milline õiguslik lahendus valitakse alaealiste off-line ahvatlemise kriminaliseerimiseks, peaksid liikmesriigid tagama, et nad esitavad selliste süütegude toimepanijatele igal juhul süüdistuse.*
- (7) *Käesoleva direktiiviga ei reguleerita liikmesriikide poliitikat vastastikusel nõusolekul põhinevate seksuaalsuhete suhtes, mis võivad hõlmata lapsi ja mida võib käsitada inimese arengu juurde kuuluva seksuaalsuse avastamisena, võttes arvesse erinevaid kultuurilisi ja õigustavasid ning laste ja teismeliste suhete loomise ja säilitamise uusi vorme, milleks muu hulgas kasutatakse info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat. Nimetatud küsimused ei kuulu käesoleva direktiivi kohaldamisalasse. Liikmesriigid, kes kasutavad artiklites 5 ja 8 osutatud võimalusi, teevad seda oma pädevuse raames.*
- (7a) *Liikmesriigid peaksid nägema oma siseriiklikus õiguses ette raskendavad asjaolud*

kooskõlas oma õigusüsteemis kehtestatud eeskirjadega raskendavate asjaolude kohta ning tagama, et kõnealused raskendavad asjaolud on kohtunikele kaalumiseks kättesaadavad õigusrikkujatele karistuse määramisel, kuigi kohtunikud ei ole kohustatud neid kohaldama. Liikmesriigid ei peaks neid asjaolusid oma õigusaktides sätestama, kui see ei ole oluline, arvestades konkreetse süüteo laadi. Riigi tasandil tuleks hinnata käesolevas direktiivis ettenähtud mitmete raskendavate asjaolude olulisust eraldi iga käesolevas õigusaktis osutatud süüteo puhul.

- (7b) *Füüsilist või vaimset teovõimetust tuleks käesoleva direktiivi raames mõista kui seisundit, mis hõlmab ka uimastite ja alkoholi mõjust tulenevat füüsilist või vaimset teovõimetust.*
- (7c) *Laste seksuaalse kuritarvitamise vastases võitluses tuleks täies ulatuses ära kasutada olemasolevaid vahendeid kriminaaltulu konfiskeerimiseks ja arestimiseks, nagu riikidevahelise organiseeritud kuritegevuse vastane ÜRO konventsioon ja selle protokollid, rahapesu ning kriminaaltulu avastamist, arestimist ja konfiskeerimist käsitlev Euroopa Nõukogu 1990. aasta konventsioon, nõukogu 26. juuni 2001. aasta raamotsus 2001/500/JSK, milles käsitletakse rahapesu ning kuriteovahendite ja kuritegelikul teel saadud tulu kindlakstegemist, uurimist, blokeerimist, arestimist ja konfiskeerimist, ning nõukogu 24. veebruari 2005. aasta raamotsus 2005/212/JSK, mis käsitleb kuritegevusega seotud tulu, kuriteovahendite ja omandi konfiskeerimist. Tuleks julgustada käesolevas direktiivis viidatud arestitud ja konfiskeeritud kuriteovahendite ja kriminaaltulu kasutamist ohvrite toetamiseks ja kaitseks, sealhulgas hüvitise maksmiseks ohvritele.*
- (7d) *Käesolevas direktiivis nimetatud süütegude ohvrite puhul tuleks vältida uuesti ohvriks langemist. Liikmesriikides, kus prostitutsioon või pornograafilises teoses esinemine on karistatav riigi kriminaalõiguse kohaselt, peaks olema kõnealuse õiguse kohaselt võimalik süüdistust mitte esitada või karistust mitte määrata siis, kui laps on sooritanud asjaomased teod, olles ise seksuaalse ärakasutamise ohver, või kui last sunniti lastepornos osalema.*
- (7e) *Kriminaalõiguse ühtlustamise vahendina toimivas käesolevas direktiivis nähakse ette karistuste tasemed, mida tuleks kohaldada, ilma et see piiraks liikmesriikide konkreetset kriminaalpoliitikat seoses lapsealiste õigusrikkujatega.*
- (8) *Tuleks hõlbustada süütegude uurimist ja süüdistuste esitamist kriminaalmenetluses, et võtta arvesse lapsohvri ees seisvat raskust teatada kuritarvitamisest ja teo toimepanijate anonüümsust küberruumis. Selleks et tagada käesolevas direktiivis nimetatud süütegude edukas uurimine ja nende eest süüdistuse esitamine, ei tohiks nende algatamine põhimõtteliselt sõltuda ohvripoolsest süüteost teatamisest või süüdistuse esitamisest. Sellise süüdistuse esitamiseks piisava aja pikkus tuleks kindlaks määrata kooskõlas vastavate riiklike õigusaktidega.*
- (8a) *Selliste süütegude uurimise ja nende eest süüdistuste esitamise eest vastutavatele isikutele tuleks teha kättesaadavaks tõhusad uurimisvahendid. Selliste vahendite hulka võivad kuuluda telefonikõnede pealtkuulamine ja kirjavahetusega tutvumine, varjatud jälgimine (sealhulgas elektrooniline jälgimine), pangakontode jälgimine või muu*

finantsuurimine, võttes muu hulgas arvesse proportsionaalsuse põhimõtet ning uuritavate süütegude olemust ja tõsidust. Vajaduse korral ja kooskõlas siseriiklike õigusaktidega peaks selliste vahendite hulka kuuluma ka õiguskaitseasutuste võimalus kasutada internetis variidentiteeti.

- (8b) *Liikmesriigid peaksid julgustama iga isikut, kellel on teavet lapse seksuaalse ärakasutamise või kuritarvitamise kohta või kes seda kahtlustab, teatama sellest pädevatele asutustele. Iga liikmesriigi ülesanne on määrata kindlaks pädevad asutused, kellele saab sellistest kahtlustest teatada. Need pädevad asutused ei peaks olema seotud ainult lastekaitse- või asjakohaste sotsiaalteenuste osutamisega. Nn parima veendumuse kohaselt kahtlustamise nõude eesmärk peaks olema vältida, et kujutletavaid või tõele mittevastavaid asjaolusid ei esitataks kuritahtlikel eesmärkidel.*
- (9) *Jurisdiktsiooni eeskirju tuleks muuta tagamaks, et lapsi seksuaalselt kuritarvitavale või ärakasutavale Euroopa Liidust pärit isikule saaks esitada süüdistuse isegi juhul, kui ta paneb kuriteo toime väljaspool Euroopa Liitu, eelkõige seksiturismi raames. Lastega seotud seksiturismi all tuleks mõista laste seksuaalset ärakasutamist isiku või isikute poolt, kes reisivad nende tavapärasest keskkonnast sihtkohta, kus neil on lastega seksuaalkontakt. Kui lastega seotud seksiturism toimub väljaspool ELi, ergutatakse liikmesriike taotlema kättesaadavate riiklike ja rahvusvaheliste vahendite, sealhulgas väljaandmist käsitlevate kahe- või mitmepoolsete lepingute abil vastastikust abi või kohtumenetluse ülevõtmist, et suurendada koostööd kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega seksiturismiga võitlemiseks. Liikmesriigid peaksid edendama avatud dialoogi väljaspool liitu asuvate riikidega, et esitada asjakohase siseriikliku õiguse kohaselt süüdistus süütegude toimepanijatele, kes reisivad lastega seotud seksiturismi eesmärgil liidust väljapoole.*
- (10) *Meetmeid lapsohvrite kaitsmiseks võetakse lapsohvrite huvides, arvestades hinnangut nende vajadustele. Lapsohvritel peaks olema lihtne juurdepääs õiguskaitsevahenditele ning meetmetele, millega lahendatakse huvide konflikt, kui kuritarvitamine toimub perekonnas. Kui lapsele tuleb kriminaaluurimise või -menetluse käigus määrata eriesindaja, võib selleks olla ka juriidiline isik, institutsioon või asutus. Kui lapsohvrid pöörduvad pädevate asutuste poole, tuleks neid kaitsta näiteks prostitutsiooni käsitlevates siseriiklikes õigusaktides sätestatud sanktsioonide eest. Ka osalemine kriminaalmenetluses ei tohiks neile vestluste või silmsideme tõttu teo toimepanijaga võimaluse korral põhjustada lisatraumat. Piisavad teadmised lastest ja laste reageerimisest traumaatilistele üleelamistele aitavad kindlustada kvaliteetse tunnistuste võtmise ning vähendavad vajalike meetmete võtmisel lastele põhjustatavat stressi.*
- (10a) *Liikmesriigid peaksid kaaluma lapsohvritele lühi- ja pikaajalise abi andmist. Lapsele seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise teatud kahju on märkimisväärne ning sellega tuleks tegeleda. Seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise teatud kahju olemuse tõttu tuleks abi anda nii kaua kui vaja, et laps paraneks nii füüsilisel kui ka psühholoogilisel tasandil, ning abi võib vaja minna kuni täiseani. Tuleks kaaluda abi ja nõuannete andmise laiendamist lapse vanematele või hooldajatele – kui nad ei ole süüteoga seoses kahtlustatavate hulgas –, et aidata neil last menetluse ajal toetada.*

- (10b) Nõukogu 15. märtsi 2001. aasta raamotsuses 2001/220/JSK (ohvrite seisundi kohta kriminaalmenetluses)¹ on sätestatud ohvrite õigused kriminaalmenetluses, sealhulgas õigus kaitsesele ja hüvitisele. Lisaks tuleks lastele ning seksuaalse kuritarvitamise, seksuaalse ärakasutamise ja lasteporno ohvritele tagada juurdepääs õigusnõustamisele ning, vastavalt ohvrite rollile asjaomases õigussüsteemis, esindamisele, sealhulgas hüvitise taotlemise eesmärgil. Sellist õigusnõustamist võiksid pädevad asutused pakkuda ka hüvitise taotlemiseks riigilt. Õigusnõustamise eesmärk on anda ohvritele võimalus saada teavet ja nõu nende käsutuses olevate erinevate võimaluste kohta. Õigusnõustamist peaks andma isik, kes on saanud vastava õigusliku koolituse, kuid kes ei pea tingimata olema jurist. Õigusnõustamist ja esindamist vastavalt ohvrite rollile asjaomases õigussüsteemis tuleks pakkuda liikmesriikide endi menetluste kohaselt tasuta vähemalt juhul, kui ohvril ei ole piisavalt rahalisi vahendeid.
- (10c) Liikmesriigid peaksid võtma meetmed, et ära hoida või keelata toimingud, mis on seotud laste kuritarvitamise ja lastega seotud seksiturismi edendamisega. Kaaluda võiks erinevaid ennetusmeetmeid, nagu turismitööstuses käitumisjuhendi ja isereguleerimismehhanismide koostamine ja tugevdamine, eetikakoodeksi või nn kvaliteedimärkide kehtestamine turismiorganisatsioonide jaoks, kes võitlevad lastega seotud seksiturismiga või kellel on selgesõnaline poliitika sellise turismivormi käsitlemiseks.
- (10d) Liikmesriigid peaksid välja töötama laste seksuaalse ärakasutamise vastase poliitika, sealhulgas meetmed kõikide ärakasutamise vormide aluseks oleva nõudluse ja laste ohvriks langemise riski vähendamiseks, ja/või neid tugevdama, kasutades selleks teadustegevuse, teavitamise, teadlikkuse suurendamise ja hariduse pakutavaid vahendeid. Kõnealuste meetmete puhul peaksid liikmesriigid võtma arvesse lapse õigusi. Erilist tähelepanu tuleks pöörata sellele, et lastele suunatud teadlikkuse tõstmise kampaaniad oleksid sobivad ja piisavalt lihtsasti mõistetavad. Samuti tuleks kaaluda usaldus- ja vihjeliinide loomist.
- (10e) Laste seksuaalsest kuritarvitamisest ja ärakasutamisest teavitamise süsteemi ning abi vajavate laste aitamisega seoses tuleks propageerida vihjeliinide (kehtestatud komisjoni 15. veebruari 2007. aasta otsusega 2007/116/EÜ (millega reserveeritakse riigisisene numeratsiooniala algusega „116” sotsiaalse väärtusega ühtlustatud teenuste ühtlustatud numbritele), mida muudeti 30. novembri 2009. aasta otsusega 2009/884/EÜ²) ehk kadunud laste vihjeliini 116 000, kuritegevuse ohvrite vihjeliini 116 006 ning laste vihjeliini 116 111 kasutamist ning tuleks võtta arvesse nende toimimisest saadud kogemusi.
- (10f) Nende elukutsete esindajad, kes puutuvad tõenäoliselt kokku seksuaalse kuritarvitamise lapsohvritega, peaksid olema asjakohaselt koolitatud, et nad oskaksid tuvastada selliseid ohvreid ja nendega tegeleda. Sellist koolitust tuleks edendada järgmiste ametnikukategooriate puhul, kui nad võivad kokku puutuda lapsohvritega: politseiametnikud, prokurörid, advokaadid, kohtunikud ja kohtute töötajad,

¹ ELT L 82, 22.3.2001, lk 1.

² ELT L 317, 3.12.2009, lk 46.

lastekaitse- ja tervishoiutöötajad, kuid see võiks hõlmata ka muid isikute rühmi, kes oma töö raames puutuvad tõenäoliselt kokku seksuaalse ärakasutamise lapsohvritega.

- (10g) *Selleks et vältida laste seksuaalset ekspluateerimist ja kuritarvitamist, tuleks kavandada seksuaalkurjategijatele mõeldud sekkumisprogramme või -meetmeid. Need programmid või meetmed peaksid olema laialdased ja paindlikud ning keskenduma meditsiinilistele ja psühhosotsiaalsetele aspektidele ning need ei tohiks olla kohustuslikud. Kõnealused sekkumisprogrammid või -meetmed ei piira pädevate õigusasutuste kehtestatud sekkumisprogrammide ja -meetmete kohaldamist.*
- (10h) *Sekkumismeetmeid või -programme ei pakuta automaatse õigusena. Sekkumismeetmete või -programmide asjakohasus jääb iga liikmesriigi enda otsustada.*
- (11) *Selleks et tõkestada ja minimeerida korduvkuritegusid, tuleks õigusrikkujate puhul hinnata nende ohtlikkust ja laste vastu suunatud seksuaalse iseloomuga süütegude kordumise võimalikku riski. Sellise hindamisega seotud üksikasjad, nagu asutus, kes on pädev hindamist tellima ja läbi viima, või aeg kriminaalmenetluse ajal või pärast seda, mil kõnealune hindamine peaks toimuma, ning pärast hindamist pakutavate tõhusate sekkumisprogrammide või -meetmetega seotud üksikasjad peaksid olema kooskõlas liikmesriikides kohaldatavate menetlustega. Samal korduvkuritegude tõkestamise ja minimeerimise eesmärgil peaks õigusrikkujatel samuti olema vabatahtlikkuse alusel juurdepääs tõhusatele sekkumisprogrammidele või -meetmetele. Kõnealused sekkumisprogrammid või -meetmed ei tohiks mõjutada selliste riiklike süsteemide toimimist, mis on loodud vaimsete häirete all kannatavate isikute raviks.*
- (12) *Vajaduse korral tuleks ajutiselt või alaliselt tõkestada vähemalt süüdimõistetud õigusrikkuja kutsetegevust, mis eeldab otseseid ja korrapäraseid kontakte lastega, kui see on põhjendatud õigusrikkujate ohtlikkuse ja süütegude kordumise riskiga. Tööandjatel, kui nad värbavad isikuid sellisele tööle, mis eeldab otseseid ja korrapäraseid kontakte lastega, on õigus saada teavet laste vastu toime pandud seksuaalkuritegudest, mis on kantud karistusregistrisse, või kehtivast õiguste äravõtmisest. Käesolevas direktiivis hõlmab tööandjate mõiste samuti isikuid, kes juhivad vabatahtliku tööga tegelevat organisatsiooni, mis on seotud laste järelevalve ja/või hooldusega ning eeldab otseseid ja korrapäraseid kontakte lastega. Teabe edastamise viis, näiteks asjaomaste isikute kaudu, samuti teabe täpne sisu, korraldatud vabatahtliku töö ning lastega otseste ja korrapärase kontaktide tähendus tuleks määratleda vastavalt riigi õigusaktidele.*
- (12a) *Käesoleva direktiivi sätetes võetakse liikmesriikide erinevaid õigustavasid nõuekohaselt järgides arvesse asjaolu, et juurdepääsu karistusregistritele võimaldavad üksnes pädevad asutused või asjaomane isik. Käesoleva direktiiviga ei kehtestata kohustust muuta karistusregistrite haldamise riiklikke süsteeme ega kõnealustele registritele juurdepääsuvahendeid.*
- (12b) *Käesoleva direktiivi eesmärk ei ole ühtlustada eeskirju, mis puudutavad asjaomase isiku nõusolekut karistusregistrite teabe vahetamisel, st kas nõusugune nõusolek on vajalik või ei ole. Käesoleva direktiiviga ei kehtestata uut kohustust muuta riigi*

vastavaid õigusakte ja korda, sõltumata sellest, kas selline nõusolek on riigi õigusaktide kohaselt nõutav.

- (12c) Liikmesriigid võivad kaaluda täiendavate haldusmeetmete võtmist süüteo toimepanijate suhtes, näiteks artiklites 3 kuni 7 osutatud süüteo toimepanija kandmine seksuaalkurjategijate registrisse. Registritele juurdepääs peab olema piiratud vastavalt riigi põhiseaduslikele põhimõtetele ja kohaldatavatele andmekaitsestandarditele, näiteks andes juurdepääsu ainult kohtusüsteemi- ja õiguskaitseorganitele.*
- (12d) Liikmesriike ergutatakse looma mehhanisme andmekogumiseks või teabekeskuseks riiklikul või kohalikul tasandil ning koostöös kodanikuühiskonnaga, et jälgida ja hinnata laste seksuaalse ärakasutamise ja kuritarvitamise nähtust. Euroopa Liit peaks jätkama metoodika ja andmekogumismeetodite väljatöötamist võrreldava statistika loomiseks, et oleks võimalik nõuetekohaselt hinnata seksuaalse kuritarvitamise, ärakasutamise ja lasteporno vastaste meetmete tulemusi.*
- (12e) Liikmesriigid võtavad asjakohased meetmed teabetalituste loomiseks, et õpetada seksuaalse ärakasutamise tundemärkide tuvastamist.*
- (13) Lasteporno, mis tähendab seksuaalset kuritarvitamist kujutavat visuaalset materjali, on teatavat liiki sisu, mida ei saa pidada arvamuse avaldamiseks. Lasteporno vastu võitlemiseks on vaja vähendada lapse kuritarvitamist kujutava materjali levikut, muutes õigusrikkujate jaoks sellise sisuga materjali üleslaadimise Internetti senisest keerulisemaks. Seega tuleb võtta meetmeid, et eemaldada sisu ja pidada kinni isikud, kes on süüdi laste kuritarvitamist kujutava visuaalse materjali levitamises või allalaadimises. *Toetamaks liidu jõupingutusi lastepornoga võitlemisel peaksid liikmesriigid tegema võimalikult palju koostööd kolmandate riikidega, et tagada sellise sisu eemaldamine nende territooriumil asuvatest serveritest.*
- (13a) Kuid hoolimata sellistest jõupingutustest osutub lastepornot kajastava sisu eemaldamine selle allikast sageli võimatuks, kuna originaalmaterjalid ei asu liidus, kas seetõttu, et riik, kus asub server, ei soovi teha koostööd, või seetõttu, et materjali kõrvaldamine asjaomases riigis osutub erakordselt aeganõudvaks. Samuti võib kehtestada mehhanismid, et tõkestada liidu territooriumilt juurdepääs veebilehtedele, mille puhul on kindlaks tehtud, et need sisaldavad või levitavad lastepornot. Eeldatakse, et liikmesriikide käesoleva direktiiviga kooskõlas võetavad meetmed lastepornot sisaldavate veebisaitide eemaldamiseks või vajaduse korral tõkestamiseks võiksid põhineda mitmesugustel avalikel meetmetel, näiteks seadusandlikel, mitteseadusandlikel, kohtulikel ja muudel meetmetel. Sellega seoses ei piira käesoleva direktiivi sätted internetisektori vabatahtlikku tegevust nende teenuste väärkasutamise ennetamisel ega liikmesriikide toetust sellisele tegevusele. Liikmesriigid peaksid tagama, et sõltumata sellest, milline on tegevuseks või meetmeks valitud alus, pakub see piisavat õiguskindlust ja prognoositavust kasutajatele ja teenusepakkujatele. Selleks et eemaldada laste kuritarvitamist kujutav materjal ja tõkestada sellele juurdepääsu, tuleks luua riiklike asutuste koostöö ja seda tugevdada, eelkõige selleks, et tagada võimalikult täielikud riiklikud nimekirjad veebisaitidest, mis sisaldavad lastepornot, ning vältida topelttööd. Sellises tegevuses tuleb arvesse võtta lõppkasutajate*

õigusi, järgida kehtivaid õigus- ja kohtumenetlusi ning pidada kinni Euroopa inimõiguste konventsioonist ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartast. Turvalisema Interneti programmiga on loodud vihjeliinide võrgustik, et koguda teavet võrgus leviva ebaseadusliku sisuga materjali peamiste liikide kohta ning tagada, et sellise materjali kohta edastatud teateid uuritakse ja vahetatakse.

(13b) Käesoleva direktiivi eesmärk on muuta ja laiendada raamotsust 2004/68/JSK. Kuna tehtavad muudatused on arvukad ja sisulised, siis tuleks raamotsus selguse huvides täielikult asendada selles osas, mis käsitleb käesoleva direktiivi vastuvõtmises osalevaid liikmesriike.

- (14) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt võitlust laste seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise ning lasteporno vastu, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning selle ulatuse ja toime tõttu on seda parem saavutada Euroopa Liidu tasandil, võib Euroopa Liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklites 3 ja 5 **sätetatud** subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (15) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja järgitakse iseäranis Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid, eelkõige inimväärikust, piinamise ja ebainimliku või alandava kohtlemise või karistamise keeldu, lapse õigusi, õigust vabadusele ja turvalisusele, sõna- ja teabevabadust, isikuandmete kaitset, õigust tõhusale õiguskaitsesele ja õiglasele kohtulikule arutamisele ning kuritegude ja karistuste seaduslikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtet. Eelkõige on käesoleva direktiivi eesmärk tagada nimetatud õiguste täielik austamine ja sellest tuleks lähtuda ka direktiivi rakendamisel.
- (16) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll **nr 21** (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) **artikli 3** kohaselt on Ühendkuningriik ja Iirimaa teatanud oma soovist osaleda käesoleva direktiivi vastuvõtmises ja kohaldamises.
- (16a)** Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokoll **(nr 22)** artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva direktiivi vastuvõtmisel, mistõttu see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Sisu

Käesoleva direktiivi eesmärk on kehtestada miinimumeeskirjad kuritegude ja sanktsioonide määratlemiseks laste seksuaalse **kuritarvitamise ja ärakasutamise, lasteporno ning lapse seksuaalsel eesmärgil ahvatlemise puhul**. Samuti on direktiivi eesmärk kehtestada **sätted**, et

tugevdada kuritegude tõkestamist ja kuriteoohvrite kaitset.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „laps” – alla 18 aasta vanune isik;
- aa) „*seksuaalse enesemääramise iga*” – vanus, alla mille on siseriikliku õiguse kohaselt keelatud seksuaaltegevuses osalemine lapsega;
- b) „lasteporno”:
 - i) materjal, milles visuaalselt kujutatakse last, kes on kaasatud tegelikku või jäljendatud ühemõtteliselt seksuaalsesse tegevusse, või
 - ii) lapse suguelundite kujutamine eelkõige seksuaalsel eesmärgil või
 - iii) materjal, milles visuaalselt kujutatakse lapsena näivat isikut, kes on kaasatud tegelikku või jäljendatud ühemõtteliselt seksuaalsesse tegevusse, või lapsena näiva isiku suguelundite kujutamine eelkõige seksuaalsel eesmärgil või
 - iv) realistlik kujutis lapsest, kes on kaasatud ühemõtteliselt seksuaalsesse tegevusse, või lapse suguelundite realistlik kujutamine eelkõige seksuaalsel eesmärgil ;
- c) „lasteprostitutsioon” – lapse kasutamine seksuaaltegevuse eesmärgil, kui lapse osalemise eest seksuaaltegevuses antakse või lubatakse raha või muus vormis hüvitist või tasu, sõltumata sellest, kas nimetatud makse, lubadus või tasu antakse lapsele või kolmandale *poolele*;
- d) „pornograafiline etteaste” – *publikule suunatud* elav esitus, sealhulgas info- ja kommunikatsioonitehnoloogia vahendusel:
 - i) lapsest, kes on kaasatud tegelikku või jäljendatud ühemõtteliselt seksuaalsesse tegevusse, või
 - ii) eelkõige seksuaalsel eesmärgil lapse suguelunditest;
- e) „juriidiline isik” – üksus, millel on kohaldatava õiguse alusel juriidilise isiku staatus, välja arvatud riigid või avalik-õiguslikud asutused, kes teostavad riigivõimu, ning avalik-õiguslikud rahvusvahelised organisatsioonid.

Artikkel 3

Seksuaalse kuritarvitamisega seotud süüteod

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada lõigetes 2–5 nimetatud tahtlike tegude karistatavus.
2. Lapsele, kes ei ole jõudnud seksuaalse enesemääramise ikka, seksuaaltegevuse näitamise eest seksuaalsel eesmärgil, isegi kui ta ei pea selles osalema, määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt *iheaastane* vangistus.
 - 2a. *Lapsele, kes ei ole jõudnud seksuaalse enesemääramise ikka, seksuaalse kuritarvitamise näitamise eest seksuaalsel eesmärgil, isegi kui ta ei pea selles osalema, määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kaheaastane vangistus.*
3. Lapsega, kes ei ole jõudnud seksuaalse enesemääramise ikka, seksuaaltegevuses osalemise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt viieaastane vangistus.
4. Lapsega seksuaalsuhtes osalemise eest, kui selleks on
 - i) kuritarvitatud lapse suhtes saavutatud usaldust, võimu või mõju, määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kaheksa-aastane vangistus, *kui laps ei ole jõudnud seksuaalse enesemääramise ikka, ning vähemalt kolmeaastane vangistus, kui laps on seksuaalse enesemääramise eas, või*
 - ii) kuritarvitatud lapse eriti kaitsetut, eelkõige vaimse või füüsilise puude või sõltuvussuhte tõttu tekkinud olukorda, määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kaheksa-aastane vangistus, *kui laps ei ole jõudnud seksuaalse enesemääramise ikka, ning vähemalt kolmeaastane vangistus, kui laps on seksuaalse enesemääramise eas, või*
 - iii) kasutatud sundi, jõudu või ähvardusi, määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kümneaastane vangistus, *kui laps ei ole jõudnud seksuaalse enesemääramise ikka, ning vähemalt viieaastane vangistus, kui laps on seksuaalse enesemääramise eas.*
5. Sundi, *jõudu või ähvardusi* kasutades lapse sundimise eest seksuaaltegevusse kolmanda poolega määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kümneaastane vangistus, *kui laps ei ole jõudnud seksuaalse enesemääramise ikka, ning vähemalt viieaastane vangistus, kui laps on seksuaalse enesemääramise eas.*

Artikkel 4

Seksuaalse ärakasutamisega seotud süüteod

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada *lõigetes 2–9d* nimetatud tahtlike

tegude karistatavus.

2. Lapse pornograafilises etteastes osalema panemise või osalemiseks värbamise eest või sellest majandusliku kasu teenimise eest või lapse muul viisil kõnealusel eesmärgil ärakasutamise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt viieaastane vangistus, kui laps ei ole jõudnud seksuaalse enesemääramise ikka, või vähemalt kaheaastane vangistus, kui laps on seksuaalse enesemääramise eas.

9. Lapse pornograafilises etteastes osalema panemise eest, kasutades *sundi või jõudu või last sel eesmärgil ähvardades*, määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kaheksa-aastane vangistus, kui laps ei ole jõudnud seksuaalse enesemääramise ikka, või vähemalt viieaastane vangistus, kui laps on seksuaalse enesemääramise eas.
 - 9a. Lapse osalusel toimuva pornograafilise etteaste teadliku jälgimise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kaheaastane vangistus, kui laps ei ole jõudnud seksuaalse enesemääramise ikka, või vähemalt üheaastane vangistus, kui laps on seksuaalse enesemääramise eas.
 - 9b. Lapse lasteprostitutsioonis osalema panemise või osalemiseks värbamise eest või sellest majandusliku kasu teenimise eest või lapse muul viisil kõnealusel eesmärgil ärakasutamise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kaheksa-aastane vangistus, kui laps ei ole jõudnud seksuaalse enesemääramise ikka, ja vähemalt viieaastane vangistus, kui laps on seksuaalse enesemääramise eas.
 - 9c. Lapse lasteprostitutsioonis osalema panemise eest, kasutades *sundi või jõudu või last sel eesmärgil ähvardades*, määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kümneaastane vangistus, kui laps ei ole jõudnud seksuaalse enesemääramise ikka, ning vähemalt viieaastane vangistus, kui laps on seksuaalse enesemääramise eas.
 - 9d. Lasteprostitutsiooni raames lapsega seksuaaltegevuses osalemise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt viieaastane vangistus, kui laps ei ole jõudnud seksuaalse enesemääramise ikka, ning vähemalt kaheaastane vangistus, kui laps on seksuaalse enesemääramise eas.

Artikkel 5

Lastepornoga seotud süüteod

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada lõigetes 2–6 nimetatud tahtlike tegude karistatavus, *kui need sooritatakse õigusvastaselt*.
2. Lasteporno omandamise ja omamise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt üheaastane vangistus.

3. Lastepornole info- ja kommunikatsioonitehnoloogia abil teadlikult juurdepääsu taotlemise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt üheaastane vangistus.
4. Lasteporno turustamise, levitamise ja edastamise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kaheaastane vangistus.
5. Lasteporno pakkumise, tarnimise ja kättesaadavaks tegemise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kaheaastane vangistus.
6. Lasteporno tootmise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt *kolmeaastane* vangistus.
7. *Liikmesriikidel on õigus otsustada, kas käesolevat artiklit kohaldatakse selliste juhtumite suhtes, mis hõlmavad artikli 2 lõike b punktis iii nimetatud lastepornot, kus lapsena näiv isik oli kujutamise ajal tegelikult vähemalt 18-aastane.*
8. *Liikmesriikidel on õigus otsustada, kas lõikeid 2 ja 6 kohaldatakse selliste juhtumite suhtes, mille puhul on tehtud kindlaks, et tootja tootis ja omas artikli 2 lõike b punktis iv määratletud pornograafilist materjali ainult oma isiklikuks tarbeks niivõrd, kuivõrd tootmisel ei ole kasutatud artikli 2 lõike b punktides i–iii määratletud pornograafilist materjali ning tingimusel, et teoga ei kaasne materjali levitamise riski.*

Artikkel 6

Lapse ahvatlemine seksuaalsel eesmärgil

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada järgmise tahtliku teo karistatavus: täiskasvanu poolt artikli 3 lõikes 3 või artikli 5 lõikes 6 nimetatud süüteo toimepaneku eesmärgil info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kaudu tehtud ettepaneku eest kohtuda lapsega, kes ei ole **■** veel seksuaalse enesemääramise eas, kui sellisele ettepanekule on järgnenud konkreetne tegu, mille tulemusel selline kohtumine toimus, määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt *üheaastane* vangistus.
2. *Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada, et täiskasvanu poolt artikli 5 lõigete 2 ja 3 nimetatud süüteo toimepaneku eesmärgil info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kaudu tehtud katse ahvatleda last, kes ei ole veel seksuaalse enesemääramise eas, et pakkuda seda last kujutavat lastepornot, on karistatav.*

Artikkel 7

■ Kihutamine ja kaasaitamine ning *katse* **■**

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et artiklites 3–6 nimetatud süütegudele kihutamine ja kaasaaitamine on karistatav.
2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada artikli 3 lõigetes 3–5, artikli 4 lõigetes 2, **9, 9b, 9c ja 9d** ning artikli 5 lõigetes 4–6 nimetatud süütegude toimepanemise katsete karistatavus.

Artikkel 8

Vastastikusel nõusolekul põhinevad seksuaaltegevused

1. *Liikmesriikidel on õigus otsustada, kas artikli 3 lõikeid 2 ja 3 kohaldatakse vastastikusel nõusolekul põhinevate seksuaaltegevuste suhtes eakaaslaste vahel, kes sarnanevad omavahel vanuse ning psühholoogilise ja füüsilise arengu või küpsuse poolest, kui kõnealused teod ei hõlma kuritarvitamist.*
2. *Liikmesriikidel on õigus otsustada, kas artikli 4 lõiget 9a kohaldatakse vastastikusel nõusolekul põhinevate seksuaalsuhete raames toimuva etteaste suhtes, kui laps on jõudnud seksuaalse enesemääramise ikka või kui etteaste toimub eakaaslaste vahel, kes sarnanevad omavahel vanuse ja psühholoogilise ning füüsilise arengu või küpsuse poolest, kui kõnealused toimingud ei hõlma kuritarvitamist ega ärakasutamist ning kui pornograafilise etteaste eest ei anta raha ega muus vormis hüvitist ega tasu.*
3. *Liikmesriikidel on õigus otsustada, kas artikli 5 lõikeid 2 ja 6 kohaldatakse sellise materjali tootmise, omandamise või omamise suhtes, mis hõlmab seksuaalse enesemääramise ikka jõudnud lapsi, kui kõnealune materjal on toodetud ja seda omatakse nende nõusolekul ning üksnes asjaomaste isikute isiklikuks tarbeks, kui kõnealused teod ei hõlma kuritarvitamist.*

Artikkel 9

Raskendavad asjaolud

Kui järgmised asjaolud ei ole juba artiklites 3–7 nimetatud süütegude teokoosseisu tunnused, võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed tagamaks, et järgmisi asjaolusid võib lugeda kooskõlas siseriikliku õiguse vastavate normidega asjaomaste artiklites 3–7 osutatud süütegude puhul raskendavateks asjaoludeks:

- b) süütegu pandi toime lapse suhtes, kes oli eriti kaitsetus olukorras, näiteks vaimse või füüsilise puude või sõltuvussuhte või füüsilise või vaimse teovõimetuse tõttu;

- c) süüteo pani toime pereliige, lapsega koos elav isik või *lapse suhtes saavutatud usaldust või* võimu kuritarvitanud isik;
- d) süüteo panid toime mitu isikut koos tegutsedes;
- e) süütegu pandi toime kuritegeliku ühenduse raames *nõukogu 24. oktoobri 2008. aasta raamotsuse 2008/841/JSK (organiseeritud kuritegevuse vastase võitluse kohta)*¹ tähenduses;
- f) *õigusrikkuja* on varem samaväärse süüteo eest süüdi mõistetud;
- g) *õigusrikkuja on tahtlikult või kergemeelsuse tõttu seadnud* ohtu lapse elu,
- h) süütegu hõlmas rasket vägivalda või sellega põhjustati lapsele suurt kahju.

Artikkel 10

Süüdimõistvast kohtuotsusest tulenev õiguste äravõtmine

1. Selleks et hoida ära süüteo kordumise oht, võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed tagamaks, et mõnes artiklites 3–7 nimetatud süüteos süüdi mõistetud füüsilise isiku puhul *võib vähemalt tema kutsetegevust*, mis eeldab *otseseid ja* korrapäraseid kontakte lastega, ajutiselt või alaliselt tõkestada.
 - 1a. *Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et kui tööandja värbab isiku selliseks kutsetegevuseks või korraldatud vabatahtlikuks tegevuseks, mis eeldab otseseid ja korrapäraseid kontakte lastega, on tal õigus nõuda teavet kooskõlas riiklike õigusaktidega ja mis tahes sobival viisil, näiteks otsese juurdepääsu, taotluse esitamise või asjaomase isiku kaudu artiklites 3–7 osutatud süütegude eest süüdimõistva kohtuotsuse olemasolu kohta, mis on karistusregistrisse kantud, või süüdimõistmisest tuleneva mis tahes õiguste äravõtmise kohta seoses tegevusega, mis eeldab otseseid ja korrapäraseid kontakte lastega.*
3. *Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et lõigete 1 ja 1 kohaldamiseks edastatakse teave, mis käsitleb käesoleva direktiivi artiklites 3–7 osutatud süütegude eest süüdimõistvat kohtuotsust ja sellisest süüdimõistmisest tulenevat mis tahes õiguste äravõtmist seoses tegevusega, mis eeldab otseseid ja korrapäraseid kontakte lastega, kooskõlas nõukogu raamotsuses 2009/315/JSK (mis käsitleb karistusregistrite andmete vahetamise liikmesriikidevahelist korraldust ja andmete sisu)² sätestatud*

¹ ELT L 300, 11.11.2008, lk 42.

² *ELT L 93, 7.4.2009, lk 23.*

korraga, kui seda taotletakse nimetatud raamotsuse artikli 6 raames asjaomase isiku nõusolekul.

Artikkel 10a

Arestimine ja konfiskeerimine

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et nende pädevatel asutustel on õigus arestida ja konfiskeerida artiklites 3–5 osutatud süütegudeks kasutatud vahendid ja kuritegelikul teel saadud tulu.

Artikkel 11

Juriidilise isiku vastutus

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et juriidilist isikut saab vastutusele võtta artiklites 3–7 nimetatud süütegude eest, mille on tema kasuks toime pannud eraisikuna või juriidilise isiku organi liikmena tegutsenud isik, kes on juriidilise isiku juures juhtival kohal ühel järgmistest alustest:
 - a) õigus esindada juriidilist isikut;
 - b) õigus teha otsuseid juriidilise isiku nimel;
 - c) õigus kontrollida juriidilist isikut.
2. Liikmesriigid võtavad ka vajalikud meetmed tagamaks, et juriidilist isikut saab vastutusele võtta juhul, kui käesoleva artikli lõikes 1 osutatud isiku järelevalve või kontrolli puudumise tõttu on kõnealuse juriidilise isiku alluvuses oleval isikul osutunud võimalikuks tema kasuks toime panna mõni artiklites 3–7 nimetatud süütegu.
3. Juriidilise isiku käesoleva artikli lõigete 1 ja 2 kohane vastutus ei piira kriminaalmenetlust füüsiliste isikute suhtes, kes on mõne artiklites 3–7 nimetatud süüteo täideviijad või **sellele kihutajad või** kaasaitajad.

Artikkel 12

Juriidilise isiku suhtes kohaldatavad sanktsioonid

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et artikli 11 lõike 1 kohaselt vastutusele võetud juriidilise isiku suhtes kohaldatakse tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid sanktsioone, mille hulka kuuluvad kriminaalõiguslikud ja muud trahvid ning

võivad kuuluda muud sanktsioonid, näiteks:

- a) riiklike hüvitiste või abi saamise õigusest ilmajätmine;
 - b) ajutine või alaline ettevõtluskeeld;
 - c) kohtuliku järelevalve alla võtmine;
 - d) sundlõpetamine;
 - e) süüteo toimepanekuks kasutatud üksuste ajutine või lõplik sulgemine.
2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et artikli 11 lõike 2 kohaselt vastutusele võetud juriidilise isiku suhtes kohaldatakse tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid karistusi või meetmeid.

Artikkel 13

Ohvrile süüdistuse esitamata jätmine või ohvri karistamata jätmine

Liikmesriigid *võtavad vastavalt oma õigussüsteemi aluspõhimõtetele vajalikud meetmed tagamaks, et pädevatel riiklikel asutustel on volitused jätta seksuaalse kuritarvitamise ja seksuaalse ärakasutamise lapsohvrile süüdistus esitamata või karistus määramata kuritegelikus tegevuses sunnitud osalemise eest, kui see tulenes otseselt asjaolust, et tema suhtes oli toime pandud mõni artikli 4 lõigetes 2, 9, 9b ja 9c ning artikli 5 lõikes 6 nimetatud tegu.*

Artikkel 14

Uurimine ja süüdistuse esitamine

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et artiklites 3–7 nimetatud süütegude uurimine või nende eest süüdistuse esitamine ei sõltu ohvri *või tema esindaja* antud tunnistusest ega süüdistusest ning et kriminaalmenetlust võib jätkata ka juhul, kui *kõnealune isik* on oma avalduse tagasi võtnud.
2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et piisava aja jooksul pärast ohvri täisealiseks saamist oleks võimalik esitada süüdistus mis tahes artiklis 3, artikli 4 *lõigetes 2, 9, 9b, 9c ja 9d osutatud süüteo eest* ning artikli 5 lõikes 6 *osutatud mis tahes tõsise* süüteo eest, *kui on kasutatud artikli 2 punkti b alapunktides i–ii määratletud pornograafilist materjali*, ning et see vastaks asjaomase süüteo raskusele.
3. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et isikutele, üksustele või talitustele, kelle ülesanne on artiklites 3–7 nimetatud kuritegude uurimine või nende eest süüdistuse esitamine, on kättesaadavad *organiseeritud kuritegevuse või teiste raskete kuritegevuse juhtumite puhul kasutatavad* tõhusad uurimisvahendid ■ .

4. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et uurimisüksused või -asutused saaksid püüda tuvastada artiklites 3–7 nimetatud süütegude ohvrid, analüüsides selleks eelkõige lastepornot kujutavaid materjale, nagu fotod ja audiovisuaalsed salvestused, mis on edastatud või kättesaadavaks tehtud info- ja kommunikatsioonitehnoloogia abil.

Artikkel 15

Seksuaalse ärakasutamise või kuritarvitamise kahtlusest teatamine

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et riiklikes õigusaktides sätestatud konfidentsiaalsusnõuetega, mida kohaldatakse *põhitööna* lastega tegelevate teatud kutsealade esindajate suhtes, ei piirata selliste kutsealade esindajate võimalust teatada lastekaitse eest vastutavatele asutustele olukorrast, mille puhul neil on alust arvata, et laps on mõne artiklites 3–7 nimetatud süüteo ohver.
2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et julgustada isikut, kes teab või kahtlustab heas usus mis tahes artiklites 3–7 nimetatud süüteo toimepanemist, teatama sellest pädevatele asutustele.

Artikkel 16

Jurisdiktsioon ja süüdistuse esitamise kooskõlastamine

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et kehtestada oma jurisdiktsioon artiklites 3–7 nimetatud süütegude puhul, kui:
 - a) süütegu on tervikuna või osaliselt toime pandud liikmesriigi territooriumil või
 - b) teo toimepanija on selle liikmesriigi kodanik .
- 1a. Liikmesriigid teavitavad komisjoni, kui nad otsustavad kehtestada lisajurisdiktsiooni artiklites 3–7 nimetatud süüteo üle, mis on toime pandud väljaspool asjaomase riigi territooriumi, näiteks kui:**
 - a) *süütegu on toime pandud selle liikmesriigi kodaniku vastu või isiku vastu, kelle peamine elukoht asub selle liikmesriigi territooriumil, või*
 - b) *süütegu on toime pandud selle liikmesriigi territooriumil asutatud juriidilise isiku kasuks, või*
 - c) *süüteo toimepanija peamine elukoht asub selle liikmesriigi territooriumil.*
2. Liikmesriigid tagavad, et nende jurisdiktsioon hõlmab olukordi, kus artiklites 5 ja 6

ning, kui see on asjakohane, artiklites 3 ja 7 nimetatud süüteod on toime pandud info- ja kommunikatsioonitehnoloogia abil, millele pääseti juurde nende territooriumilt, olenemata sellest, kas selline tehnoloogia asub nende territooriumil.

4. **Artikli 3 lõigetes 3, 4 ja 5, artikli 4 lõigetes 2, 9, 9b, 9c ja 9d ning artikli 5 lõikes 6** nimetatud, väljaspool asjaomase riigi territooriumi toime pandud süütegude eest süüdistuse esitamisel võtab iga liikmesriik käesoleva artikli lõike 1 punktis b nimetatud juhul vajalikud meetmed tagamaks, et tema jurisdiktsiooni teostamine ei sõltu tingimusest, et sellist tegu käsitataks teo toimepanemise kohas kuriteona.
5. **Artiklites 3–7 nimetatud, väljaspool asjaomase riigi territooriumi toime pandud süütegude eest süüdistuse esitamisel võtab iga liikmesriik käesoleva artikli lõike 1 punktis b nimetatud juhul vajalikud meetmed tagamaks, et tema jurisdiktsiooni teostamine ei sõltu tingimusest**, et süüdistuse saab esitada ainult pärast ohvri avalduse esitamist süüteo toimepanemise kohas või pärast süüteost teatamist riigi poolt, kelle territooriumil süütegu toime pandi.

Artikkel 17

Üldsätted *lapsohvritele* pakutavate abi-, toetus- ja kaitsemeetmete kohta

1. Artiklites 3–7 nimetatud süütegude *lapsohvritele* pakutakse abi, toetust ja kaitset **kooskõlas artiklitega 18 ja 19**, võttes arvesse lapse parimaid huvisid.
 - 1a. **Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et laps saab abi ja toetust kohe, kui pädevatel asutustel on põhjendatult alust arvata, et tema suhtes võib olla toime pandud mõni artiklites 3–7 nimetatud süütegu.**
2. Liikmesriigid tagavad, et kui ei ole teada sellise isiku vanus, kelle suhtes on toime pandud mõni artiklites 3–7 nimetatud süütegu, ja on põhjust arvata, et see isik on laps, käsitataks seda isikut lapsena **ja ta saab viivitamatult abi, toetust ja kaitset** kooskõlas artiklitega 18 ja 19.

Artikkel 18

Ohvri abistamine ja toetamine

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et ohvrile pakutakse abi ja toetust enne kriminaalmenetlust, selle ajal ning asjakohase aja jooksul pärast seda, et tal oleks võimalik kasutada nõukogu **15. märtsi 2001. aasta** raamotsuses 2001/220/JSK (ohvrite seisundi kohta kriminaalmenetluses)¹ ja käesolevas direktiivis sätestatud õigusi.

¹ ELT L 82, 22.3.2001, lk 1.

Liikmesriigid võtavad eelkõige vajalikud meetmed nende laste kaitsmiseks, kes annavad teada perekonnas toime pandud kuritarvitamisest.

- 1a. *Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et lapsohvrile pakutavat abi ja toetust ei muudeta sõltuvaks sellest, kas ta soovib teha koostööd kriminaaluurimises, süüdistuse esitamisel või kohtumenetluses.*
2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et erimeetmed *lapsohvri* abistamiseks ja toetamiseks, *kes kasutab oma käesoleva direktiiviga ettenähtud õigusi*, võetakse pärast iga lapsohvri konkreetse olukorra hindamist, milles võetakse nõuetekohaselt arvesse lapse seisukohti, vajadusi ja huve.
3. Artiklites 3–7 nimetatud süttegede *lapsohvreid* käsitatakse raamotsuse 2001/220/JSK artikli 2 lõike 2, artikli 8 lõike 4 ja artikli 14 lõike 1 kohaselt eriti kaitsetute ohvritena.
4. Liikmesriigid võtavad vajaduse ja võimaluse korral meetmed, et pakkuda abi ja toetust *nende lapsohvrite perekondadele, kelle suhtes kehtivad käesolevas direktiivis sätestatud õigused, kui asjaomane perekond asub liikmesriigi territooriumil*. Eelkõige kohaldavad liikmesriigid vajaduse ja võimaluse korral perekonna suhtes ■ raamotsuse 2001/220/JSK artiklit 4.

Artikkel 19

Lapsohvri kaitse kriminaaluurimises ja -menetluses

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et *pädevad asutused* määravad *vastavalt ohvrite rollile asjaomases õigussüsteemis* kriminaaluurimise ja kriminaalmenetluse ajal lapsohvrile eriesindaja sellisel juhul, kui siseriiklike õigusaktide kohaselt vanemliku vastutuse kandjad ei saa last esindada enda ja lapsohvri huvide konflikti tõttu või kui laps on saatjata või perekonnast lahutatud.
2. Liikmesriigid tagavad, et lapsohvrile pakutakse viivitamata *juurdepääsu* õigusnõustamisele ning *vastavalt ohvrite rollile asjaomases õigussüsteemis*, esindamisele, sealhulgas hüvitise taotlemise eesmärgil. *Kui ohvril ei ole piisavalt rahalisi vahendeid, pakutakse õigusnõustamist ja esindamist tasuta.*
3. Piiramata kaitseõigust, võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed tagamaks, et artiklites 3–7 nimetatud süttegede kriminaaluurimises:
 - a) toimuvad vestlused lapsohvriga põhjendamatu viivitusega pärast asjaoludest teatamist pädevatele asutustele;
 - b) toimuvad vestlused lapsohvriga vajaduse korral selleks loodud või kohandatud ruumides;
 - c) juhivad vestlust lapsohvriga või viibib selle juures selleks koolitatud spetsialist;

- d) juhivad võimaluse ja vajaduse korral kõiki lapsohvriga peetavaid vestlusi samad isikud;
 - e) peetakse võimalikult vähe vestlusi ja neid korraldatakse ainult äärmise vajaduse korral **kriminaaluurimise ja -menetluse** eesmärgil;
 - f) võib lapsohvriga kaasas olla tema esindaja või vajaduse korral tema valitud täiskasvanu, kui selle isiku suhtes ei ole tehtud vastupidist põhjendatud otsust.
4. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et artiklites 3–7 nimetatud süütegude kriminaaluurimise raames võib **audiovisuaalselt salvestada** kõiki lapsohvriga või vajaduse korral lapstunnistajaga peetavaid vestlusi ning et selliseid **audiovisuaalselt salvestatud** vestlusi võib vastavalt riiklikes õigusaktides sätestatud eeskirjadele kasutada kriminaalmenetluses tõendina.
5. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et artiklites 3–7 nimetatud süütegudega seotud kriminaalmenetluses võib teha järgmise otsuse:
- a) ära kuulamine toimub kinnisel kohtuistungil;
 - b) lapsohvri võib ära kuulata kohtusse toomata, kasutades selleks eelkõige asjakohast kommunikatsioonitehnoloogiat.
6. **Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed lapsohvri eraelu puutumatus, identiteedi ja imago kaitsmiseks, kui see on tema huvides ja võttes arvesse muid olulisi huvisid, ning selleks, et vältida mis tahes sellise teabe avalikkusele levitamist, mille kaudu on võimalik selliseid isikuid kindlaks teha.**

Artikkel 19a

Kuritarvitamise võimaluste ja lastega seotud seksiturismi reklaamimine

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et hoida ära või keelata:

- a) ***mõne artiklites 3–6 nimetatud süüteo toimepanemise võimalust reklaamivate materjalide levitamise;***
- b) ***kaubanduslikul või mittekaubanduslikul eesmärgil teistele isikutele reisi korraldamine, mille eesmärk on toime panna mõni artiklites 3–5 osutatud süütegu.***

Artikkel 19b

Ennetavad sekkumisprogrammid või -meetmed

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et isikul, kes usub, et ta võib toime panna mõne artiklites 3–7 nimetatud süüteo, on vajaduse korral võimalus osaleda

tõhusates sekkumisprogrammides või -meetmetes, mis on loodud süütegude toimepanemise riski hindamiseks ja vältimiseks.

Artikkel 19c

Ennetusmeetmed

- 1. Liikmesriigid võtavad asjakohased meetmed, näiteks haridus- ja koolitusmeetmed, et takistada ja vähendada kõikide laste ärakasutamise seotud seksuaalse ärakasutamise vormide aluseks olevat nõudlust.*
- 2. Liikmesriigid võtavad teadlikkuse suurendamise ja laste seksuaalse ärakasutamise ohvriks langemise ohu vähendamise eesmärgil asjakohased meetmed, sealhulgas interneti vahendusel, nagu näiteks teavitus- ja teadlikkuse suurendamise kampaaniad ning teadus- ja haridusprogrammid, mida vajaduse korral korraldatakse koostöös asjaomaste kodanikuühiskonna organisatsioonidega ja teiste sidusrühmadega.*
- 3. Liikmesriigid edendavad korrapäraste koolituste korraldamist ametnikele, sealhulgas tegevteenistuses politseinikele, kes võivad kokku puutuda seksuaalse ärakasutamise lapsohvritega, et nad suudaksid tuvastada seksuaalse ärakasutamise ohvreid või potentsiaalseid ohvreid ja nendega tegeleda.*

Artikkel 20

Vabatahtlikkusel põhinevad sekkumisprogrammid või -meetmed kriminaalmenetluse käigus või pärast seda

- 1. Ilma et see piiraks pädevate õigusasutuste poolt siseriiklike õigusaktide alusel kehtestatud sekkumisprogrammide või -meetmete kohaldamist, võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed, et tagada võimalus osaleda tõhusates sekkumisprogrammides või -meetmetes, mille eesmärk on vältida või minimeerida laste vastu suunatud seksuaalse iseloomuga süütegude kordumise riski. Sellistes programmides või meetmetes on vastavalt riiklikus õiguses sätestatud tingimustele võimalik osaleda nii vanglas kui ka väljaspool vanglat kogu kriminaalmenetluse jooksul.*
- 2. Sekkumisprogrammid või -meetmed vastavad seksuaalse iseloomuga süütegusid toimepaneivate laste arenguga seotud erivajadustele.*
- 3. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et järgmistel isikutel oleks võimalik osaleda lõikes 1 osutatud sekkumisprogrammides või -meetmetes:*
 - a) isikud, kelle suhtes on algatatud artiklites 3–7 nimetatud süüteoos kriminaalmenetlus, tingimustel, mis ei kahjusta kaitseõigust ega õiglase ja erapooletu kohtumõistmise nõuet ega ole nendega vastuolus, võttes eelkõige nõuetekohaselt arvesse süütuse presumptsiooni põhimõtet reguleerivaid eeskirju; ning*

b) *mõnes artiklites 3–7 nimetatud süüteo süüdi mõistetud isikud.*

4. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et *lõike 3 punktides a ja b nimetatud isikute puhul hinnatakse nende ohtlikkust ja artiklites 3–7 nimetatud süütegude kordumise võimalikku riski, eesmärgiga teha kindlaks asjakohased sekkumisprogrammid või -meetmed.*
5. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et *lõike 3 punktides a ja b osutatud isikud, kellele on tehtud ettepanek osaleda lõike 4 kohastes sekkumisprogrammides või -meetmetes:*
 - a) *on täiesti teadlikud nimetatud ettepaneku põhjustest;*
 - b) *annavad nõusoleku osaleda programmides või -meetmetes, olles asjaoludest täiesti teadlikud;*
 - c) *võivad keelduda ning, kui tegemist on süüdimõistetud isikutega, teavitatakse neid keeldumisega kaasnevatest võimalikest tagajärgedest.*

Artikkel 21

Lastepornot sisaldavate või levitavate veebisaitide vastased meetmed

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et *tagada nende territooriumil asuvate lastepornot sisaldavate või levitavate veebisaitide viivitamatu kõrvaldamine, ning püüavad saavutada selliste väljaspool nende territooriumit asuvate veebisaitide kõrvaldamise.*
2. *Liikmesriigid võivad võtta meetmed, et tõkestada nende territooriumil asuvate Interneti-kasutajate juurdepääs veebisaitidele, mis sisaldavad või mille kaudu levitatakse lastepornot. Need meetmed tuleb rakendada läbipaistvate menetluste abil ja nad peavad pakkuma piisavaid kaitsemeetmeid, eelkõige tagamaks, et piirang piirdub ainult vajaliku ja proportsionaalsega, ja et kasutajaid teavitatakse piirangu põhjustest. Kaitsemeetmed hõlmavad samuti kohtuliku õigusabi võimalust.*

Artikkel 22

Raamotsuse 2004/68/JSK asendamine

Raamotsus 2004/68/JSK *asendatakse käesoleva direktiivi vastuvõtmises osalevate liikmesriikide jaoks*, ilma et see piiraks liikmesriikide kohustusi, mis on seotud raamotsuse ülevõtmise tähtaegadega.

Käesoleva direktiivi vastuvõtmises osalevate liikmesriikide suhtes tõlgendatakse viiteid

raamotsusele 2004/68/JSK viidetena käesolevale direktiivile.

Artikkel 23

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt ...*. ***Nad edastavad kõnealuste normide teksti ning kõnealuste normide ja käesoleva direktiivi vahelise vastavustabeli viivitamata komisjonile.***
2. Liikmesriigid edastavad komisjonile ***normide*** teksti, ***millega võetakse riigisisestesse õigusaktidesse üle käesolevast direktiivist tulenevad kohustused.***
3. ***Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.***

Artikkel 24

Aruandlus

1. Komisjon esitab hiljemalt ...** Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, ***milles hinnatakse, millises ulatuses on liikmesriigid võtnud käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikke meetmeid, ning millele*** vajaduse korral ***lisatakse seadusandlik ettepanek.***
2. ***Komisjon esitab ...*** Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles hinnatakse artikliga 21 ettenähtud sätete rakendamist.***

Artikkel 25

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub ■ selle Euroopa Liidu Teatajas ***avaldamise päeval.***

Artikkel 26

Adressaadid

* Väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev kaks aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

** Väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev neli aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

*** Väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev neli aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

Käesolev direktiiv on vastavalt aluslepingutele adresseeritud liikmesriikidele.

[...],

*Euroopa Parlamendi nimel
president*

*Nõukogu nimel
eesistuja*

SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKTI LISA

Ühisavaldus laste ahvatlemise kohta seksuaalsel eesmärgil

Euroopa Parlament ja nõukogu,

võttes arvesse asjaolu, et tegelikus elus toimuv laste ahvatlemine (nn off-line ahvatlemine) seksuaalsel eesmärgil tähendab sellise lapse, kes ei ole veel jõudnud seksuaalse enesemääramise ikka, tahtlikku manipuleerimist kõne või kirja teel, audiovisuaalsete materjalide või sarnaste esitusviiside abil, et lapsega kohtuda käesoleva direktiivi artikli 3 lõikes 3 ja artikli 5 lõikes 6 osutatud süütegude toimepanemise eesmärgil;

võttes arvesse asjaolu, et tegelikus elus toimuv laste ahvatlemine seksuaalsel eesmärgil on juba hõlmatud liikmesriikide eri liiki õigusaktidega kui süüteo katse, süüteo ettevalmistus või seksuaalse kuritarvitamise erivorm,

KUTSUVAD liikmesriike üles kontrollima põhjalikult nende kriminaalõiguse mõisteid seoses tegelikus elus toimuva laste seksuaalsel eesmärgil ahvatlemise kriminaliseerimisega ning täiendama ja parandama vajaduse korral oma karistusõigust vastavate võimalike seadusandlike lünkade osas.

18.11.2010

KULTUURI- JA HARIDUSKOMISJONI ARVAMUS

kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, milles käsitletakse laste seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise ning lasteporno vastast võitlust ja millega tunnistatakse kehtetuks raamotsus 2004/68/JSK (KOM(2010)0094 – C7-0088/2010 – 2010/0064(COD))

Arvamuse koostaja: Petra Kammerevert

LÜHISELGITUS

1. Euroopa Komisjon soovib direktiivi ettepanekuga edendada alla 18 aasta vanuste isikute seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise ning nende suhtes sooritatava seksuaalse tegevuse kujutamise vastast võitlust.
2. Ettepaneku puhul eeldatakse, et kõnealuses valdkonnas toime pandavate süütegude arv suureneb, et seda probleemi süvendab tänapäevase kommunikatsioonitehnoloogia areng ning et ELi liikmesriikide õigusaktid ei ole ei piisavalt ranged ega sidusad.
3. Ettepanek hõlmab kuritegude ja sanktsioonide määratlemise eeskirju, mis peaksid aitama saavutada punktis 1 esitatud eesmärgid.
4. On kaheldav, kas kõnealuse ettepaneku abil need eesmärgid saavutatakse:
 - a) Viivitamata tuleb eemaldada elektrooniline infosisu, milles kujutatakse alla 18 aasta vanuste isikute suhtes sooritatavat seksuaalset tegevust. Mõnes liikmesriigis kasutatav interneti infosisule juurdepääsu tõkestamine on näidanud, et kasutajatel õnnestub sellest kergesti mööda hiilida. Juurdepääsu tõkestamine ei ole tõhus vahend niisuguste kujutiste vastu võitlemiseks. See on vähe tõhus, ebatäpne ning sellest on suurema vaevata võimalik mööda hiilida. Tõkestamisega ei kaasne sisu eemaldamine, vaid selle suhteline kättesaamatus, mis ei lõpeta nn juurdepääsu tagamise õiguse rikkumist.
 - b) ELi liikmesriikidel ja nendes tegutsevatel telekommunikatsiooniettevõtetel on toimivad piiriüleised võrgud, mis tavapäraselt tagavad sisu kiire kustutamise. Hiljuti avaldatud teave Skandinaavia maade tõkestusloetelude kohta tõendab, et paljud vastavad serverid

asuvad USAs, Austraalias, Madalamaades ja Saksamaal. Niisuguse sisu pakkujate väljarännet maadesse, kus kustutamine on võimatu või toimub alles pärast pika aja möödumist, ei ole seni võimalik tõendada.

- c) Tehniliste tõkete loomine võimaldab kontrollida kommunikatsioonivoogusid suures ulatuses ning paneb himustama muud keelatud või ka üksnes ebasoovitavat sisu. Kui interneti infosisule juurdepääsu tõkestamise vahend on end kord juba tõestanud, ei kasutata seda enam üksnes selleks, et võidelda alla 18 aasta vanuste isikute suhtes sooritatava seksuaalse tegevuse kajastamise vastu internetis. Tõkestamine annab alust kartuseks, et sellega kaasneb põhimõtteline eemaldumine võrgu neutraalsuse põhimõttest.
 - d) Tuleb luua mitmemõõtmeline strateegia, mis tugevdab ja parandab politseiasutuste, internetimajanduse, olemasolevate internetikaebekeskuste ja teenuse osutajate võrgustiku INHOPE vahelist koostööd.
 - e) Juurdepääsu tõkestamise lahendused õõnestavad usaldust teabe- ja suhtlemisvabaduse vastu internetis. Sellele vastavalt ei saa nõustuda juhtlausega „Kustutamine on parem kui tõkestamine”, kuna ka selleks tuleb luua tõkestamise infrastruktuur. Eeldatakse, et tõkestamine heidutab ilmselt üksnes rikkumiste juhutoimepanijaid, mis ei pruugi õigustada nii ulatuslikku sekkumist teabevabadusse.
 - f) Võitlus alla 18 aasta vanuste isikute suhtes sooritatava seksuaalse tegevuse kajastamise vastu ei tohi piirduda üksnes veebiserveritega. Vajalik on lähenemisviis, mille kohaselt oleks ühtviisi keelatud vastava sisu vahetamine FTP-serverite, e-posti, võrdõigusvõrkude ja mobiilside kaudu.
 - g) Laste ja noorte kaitsevajadust tuleb nende seksuaalset küpsemist silmas pidades eelkõige kriminaalõiguse seksuaalsüütegusid käsitlevas osas eristatult hinnata. Kui eristamist ei toimuks, laiendatakse mitmes ELi liikmesriigis seksuaalse ärakasutamise kuriteokoosseisude valdkonda päris ulatuslikult.
 - h) Tuleb luua ülemaailmne noorte inimeste seksuaalse ärakasutamise vastane üldstrateegia. Sellega seoses on soovitatav, et komisjon võtaks oma võimaluste piires initsiatiivi rahvusvaheliste siduvate kokkulepete sõlmimiseks.
5. Eespool nimetatud põhjustel on ülimalt kaheldav, kas esildatud meetmetega suudetakse täita direktiivi ettepanekus sõnastatud eesmärgid.

Arvamuse koostaja ettepaneku põhipunktid on seega järgmised:

- ***mitte teha konkreetseid ettekirjutusi interneti infosisule juurdepääsu tõkestamiseks ja püüelda kogu Euroopas niisuguse sisu kustutamise poole, mille vastu tuleb direktiivi kohaselt võidelda;***
- ***loobuda mõistete „laps” ja „lasteporno” kogu Euroopas kehtivast määratlusest;***
- ***mitte kohaldada kriminaalvastutust juriidiliste isikute suhtes;***
- ***mitte kehtestada seksuaalse ärakasutamise või seksuaalse kuritarvitamise kahtluse korral teatamiskohustust;***
- ***määratletud süüteo koosseisude puhul loobuda konkreetsete karistuste määramisest;***

- *tugevdada ohvrite kaitset ja tegude tõkestamist nii ELi tasandil kui ka ELi liikmesriikide tasandil;*
- *tugevdada rahvusvahelist koostööd nii sisu kustutamisel, süüdistuse esitamisel, ohvrite kaitsmisel kui ka tegude tõkestamisel ning korraldada sellealast koostööd ajakohaselt.*

MUUDATUSETTEPANEKUD

Kultuuri- ja hariduskomisjon palub vastutaval kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonil lisada oma raportisse järgmised muudatusettepanekud:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu direktiiv Pealkiri

Komisjoni ettepanek

Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, milles käsitletakse *laste* seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise ning *lasteporno* vastast võitlust ja millega tunnistatakse kehtetuks raamotsus 2004/68/JSK

Muudatusettepanek

Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, milles käsitletakse *alla 18 aasta vanuste isikute* seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise ning *nende suhtes sooritatava seksuaalse tegevuse kujutamise* vastast võitlust ja millega tunnistatakse kehtetuks raamotsus 2004/68/JSK

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

(1) *Laste* seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamisega, sealhulgas *lastepornoga*, rikutakse raskelt põhiõigusi, milleks on eelkõige lapse õigus heaoluks vajalikule kaitsele ja hoolitsusele, nagu see on sätestatud ÜRO lapse õiguste konventsioonis ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas.

Muudatusettepanek

(1) *Alla 18 aasta vanuste isikute* seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamisega, sealhulgas *nende suhtes sooritatava seksuaalse tegevuse kujutamisega*, rikutakse raskelt põhiõigusi, milleks on eelkõige lapse õigus heaoluks vajalikule kaitsele ja hoolitsusele, nagu see on sätestatud ÜRO lapse õiguste konventsioonis ja Euroopa Liidu

põhiõiguste hartas.

Muudatusettepanek 3

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1 a) Sellega seoses tuleks käsitleda ÜRO 20. novembri 1989. aasta lapse õiguste konventsiooni, eelkõige selle artikleid 19 ja 34, ning kõnealuse konventsiooni 25. mail 2000. aastal vastu võetud laste müüki, lasteprostitutsiooni ja -pornograafiat käsitlevat fakultatiivprotokolli.

Muudatusettepanek 4

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 1 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1 b) Sellega seoses tuleb meelde tuletada, kui oluline on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 16, mis käsitleb õigust isikuandmete kaitsele.

Muudatusettepanek 5

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 1 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1 c) Sellega seoses tuleb meelde tuletada, kui olulised on Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklid 7, 8, 11 ja 24, mis käsitlevad õigust era- ja perekonnaelu puutumatusse, õigust isikuandmete kaitsele, õigust sõna- ja teabevabadusele

ning lapse õigusi.

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 1 d (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1 d) Sellega seoses tuleb meelde tuletada, kui olulised on Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artiklid 8 ja 10, mis käsitlevad õigust era- ja perekonnaelu puutumatusel ning õigust sõnavabadusele.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2) Lasteporno, mis hõlmab laste seksuaalset kuritarvitamist kujutavaid visuaalseid materjale, ning muud laste seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise eriti rasked vormid laienevad ja levivad uute tehnoloogiate ja Interneti kasutamise teel.

(2) Alla 18 aasta vanuste isikute suhtes sooritatava seksuaalse tegevuse kujutamine ning muud alla 18 aasta vanuste isikute seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise vormid laienevad ja levivad uute tehnoloogiate ja Interneti kasutamise teel.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*(3) Nõukogu raamotsusega 2004/68/JSK laste seksuaalse ekspluateerimise ja lapsporno vastu võitlemise kohta on ühtlustatud liikmesriikide õigusakte, et kriminaliseerida **laste** seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise kõige raskemad vormid, laiendada riiklikku*

*(3) Nõukogu raamotsusega 2004/68/JSK laste seksuaalse ekspluateerimise ja lapsporno vastu võitlemise kohta on ühtlustatud liikmesriikide õigusakte, et kriminaliseerida **alla 18 aasta vanuste isikute** seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise kõige raskemad vormid,*

jurisdiktsiooni ning näha ette ohvritele pakutav minimaalne abi. Nõukogu raamotsuses 2001/220/JSK (ohvrite seisundi kohta kriminaalmenetluses) on sätestatud ohvrite õigused kriminaalmenetluses, sealhulgas õigus kaitsele ja hüvitisele. Lisaks on nõukogu raamotsusega 2009/948/JSK (kohtualluvuskonflikti vältimise ja lahendamise kohta kriminaalmenetluses) hõlbustatud **laste** seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise ning **lasteporno** eest süüdistuse esitamise kooskõlastamist.

laiendada riiklikku jurisdiktsiooni ning näha ette ohvritele pakutav minimaalne abi. Nõukogu raamotsuses 2001/220/JSK (ohvrite seisundi kohta kriminaalmenetluses) on sätestatud ohvrite õigused kriminaalmenetluses, sealhulgas õigus kaitsele ja hüvitisele. Lisaks on nõukogu raamotsusega 2009/948/JSK (kohtualluvuskonflikti vältimise ja lahendamise kohta kriminaalmenetluses) hõlbustatud **alla 18 aasta vanuste isikute** seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise ning **nende suhtes sooritatava seksuaalse tegevuse kujutamise** eest süüdistuse esitamise kooskõlastamist.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

(5) Rasked kuriteod, nagu **laste** seksuaalne ärakasutamine **ja lasteporno**, nõuavad terviklikku lähenemisviisi, mis hõlmab süüdistuste esitamist teo toimepanijatele, **lapsohvrite** kaitset ja kõnealuste kuritegude tõkestamist. Kõnealuste süütegude vastase võitlusega seotud meetmete rakendamisel tuleb **esikohale** seada **lapse** huvid, nagu see on sätestatud Euroopa Liidu põhiõiguste hartas ja ÜRO lapse õiguste konventsioonis. Raamotsus 2004/68/JSK tuleks asendada uue vahendiga, mis pakub terviklikku õiguslikku raamistikku selle eesmärgi saavutamiseks.

Muudatusettepanek

(5) Rasked kuriteod, nagu **alla 18 aasta vanuste isikute** seksuaalne **kuritarvitamine ja ärakasutamine ning nende suhtes sooritatava seksuaalse tegevuse kujutamine**, nõuavad terviklikku lähenemisviisi, mis hõlmab süüdistuste esitamist teo toimepanijatele, **alla 18 aasta vanuste ohvrite** kaitset ja kõnealuste kuritegude tõkestamist. Kõnealuste süütegude vastase võitlusega seotud meetmete rakendamisel tuleb **tähtsale kohale** seada **alla 18 aasta vanuste ohvrite** huvid, nagu see on sätestatud Euroopa Liidu põhiõiguste hartas ja ÜRO lapse õiguste konventsioonis. Raamotsus 2004/68/JSK tuleks asendada uue vahendiga, mis pakub terviklikku õiguslikku raamistikku selle eesmärgi saavutamiseks.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek

(6) **Laste** seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise raskete vormide suhtes tuleks kohaldada tõhusaid, proportsionaalseid **ja hoiatavaid** sanktsioone. **Kõnealused rasked vormid hõlmavad eelkõige** seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise **erinevaid vorme, mida soodustab** info- ja kommunikatsioonitehnoloogia **kasutamine. Samuti tuleks lasteporno mõiste selgemalt määratleda ja ühtlustada määratlus rahvusvahelistes õigusaktides kasutatavaga.**

Muudatusettepanek

(6) **Alla 18 aasta vanuste isikute** seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise raskete vormide **ning niisuguste tegude muu hulgas info- ja kommunikatsioonitehnoloogia abil kujutamise** suhtes tuleks kohaldada tõhusaid **ja** proportsionaalseid sanktsioone. **Liikmesriikides peab** seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise **erinevate vormide käsitlemisel vastama** info- ja kommunikatsioonitehnoloogia **arengule ning rollile, mida sellised turud võivad potentsiaalselt etendada sellise materjali tootmisel ja levitamisel.**

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 6 a (uus)

Komisjoni ettepanek

(6 a) **Selleks et võidelda tõhusalt alla 18 aasta vanuste isikute seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise ning nende suhtes sooritatava seksuaalse tegevuse kujutamise vastu, on vaja terviklikku lähenemisviisi, mis õigusrikkujate karistamise kõrval näeb ette ka igakülgse ohvrite kaitse ja tõhusa ennetustöö liikmesriikides. Ennetustöö peaks olema konkreetne ja pidev eelkõige siis, kui õpitakse kasutama uusi kommunikatsioonivahendeid, nt internetti.**

Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 7

Komisjoni ettepanek

(7) Käesoleva direktiiviga ei reguleerita liikmesriikide poliitikat vastastikusel nõusolekul põhinevate seksuaalsuhete suhtes, mis **võivad hõlmata lapsi** ja mida võib käsitada inimese arengu juurde kuuluva seksuaalsuse avastamisena, võttes arvesse erinevaid kultuurilisi ja õigustavasid ning **laste ja teismeliste** suhete loomise ja säilitamise uusi vorme, milleks muu hulgas kasutatakse info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat.

Muudatusettepanek

(7) Käesoleva direktiiviga ei reguleerita liikmesriikide poliitikat vastastikusel nõusolekul põhinevate seksuaalsuhete suhtes, mis **hõlmavad samaealisi isikuid, kellest vähemalt üks on alla 18 aasta vanune**, ja mida võib käsitada inimese arengu juurde kuuluva seksuaalsuse avastamisena, võttes arvesse erinevaid kultuurilisi ja õigustavasid ning **noorte inimeste** suhete loomise ja säilitamise uusi vorme, milleks muu hulgas kasutatakse info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 7 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7 a) Samas tuleb juhtida tähelepanu sellele, et erinevate kultuuriliste ja õigustavadega ei saa õigustada alla 18 aasta vanuste isikute seksuaalset ahistamist ja nende suhtes sooritatava seksuaalse tegevuse kujutamist.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8) Tuleks hõlbustada süütegude uurimist ja süüdistuste esitamist kriminaalmenetluses, et võtta arvesse lapsohvri ees seisvat raskust teatada kuritarvitamisest ja teo toimepanijate anonüümsust küberruumis. Selleks et

(8) Tuleks hõlbustada süütegude uurimist ja süüdistuste esitamist kriminaalmenetluses, et võtta arvesse lapsohvri ees seisvat raskust teatada kuritarvitamisest ja teo toimepanijate anonüümsust küberruumis. Selleks et

tagada käesolevas direktiivis nimetatud süütegude edukas uurimine ja nende eest süüdistuse esitamine, tuleks tõhusad uurimisvahendid teha kättesaadavaks neile, kelle ülesandeks on selliste süütegude uurimine ja nende eest süüdistuse esitamine. **Sellised vahendid võivad hõlmata varjatud jälitustoiminguid, teabe pealtkuulamist või -vaatamist, varjatud jälgimist, sealhulgas elektroonilist jälgimist, ning pangakontode kontrollimist või muud finantsuurimist.**

tagada käesolevas direktiivis nimetatud süütegude edukas uurimine ja nende eest süüdistuse esitamine, tuleks tõhusad uurimisvahendid teha kättesaadavaks neile, kelle ülesandeks on selliste süütegude uurimine ja nende eest süüdistuse esitamine, **ja eelkõige käivitada varajase hoiatamise süsteemid. Nende uurimiste teostamiseks tuleb hankida eelnevalt luba asjaomase liikmesriigi pädevalt õigusasutuselt ja need teostatakse kõnealuse asutuse järelevalve all.**

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek

(9) Jurisdiktsiooni eeskirju tuleks muuta tagamaks, et **lapsi** seksuaalselt kuritarvitavale või ärakasutavale Euroopa Liidust pärit isikule saaks esitada süüdistuse isegi juhul, kui ta paneb kuriteo toime väljaspool Euroopa Liitu, eelkõige seksiturismi raames.

Muudatusettepanek

(9) Jurisdiktsiooni eeskirju tuleks muuta tagamaks, et **alla 18 aasta vanuseid isikuid** seksuaalselt kuritarvitavale või ärakasutavale Euroopa Liidust pärit isikule saaks esitada süüdistuse isegi juhul, kui ta paneb kuriteo toime väljaspool Euroopa Liitu, eelkõige seksiturismi raames.

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 10

Komisjoni ettepanek

(10) Meetmeid **lapsohvrite** kaitsmiseks võetakse **lapsohvrite** huvides, arvestades hinnangut nende vajadustele. **Lapsohvritel** peaks olema lihtne juurdepääs õiguskaitsevahenditele, sealhulgas õigus tasuta õigusnõustamisele ja esindamisele ning meetmetele, millega lahendatakse huvide konflikt, kui kuritarvitamine toimub

Muudatusettepanek

(10) Meetmeid **alla 18 aasta vanuste ohvrite** kaitsmiseks võetakse **nende** huvides, arvestades hinnangut nende vajadustele. **Kõnealustel ohvritel** peaks olema lihtne juurdepääs õiguskaitsevahenditele, sealhulgas õigus tasuta õigusnõustamisele ja esindamisele ning meetmetele, millega lahendatakse

perekonnas. Kui **lapsohvrid** pöörduvad pädevate asutuste poole, tuleks neid kaitsta nende suhtes kohaldatavate, näiteks sisserännet või prostitutsiooni käsitlevates riiklikes õigusaktides sätestatud sanktsioonide eest. Ka osalemine kriminaalmenetluses ei tohiks **lapsohvrile** vestluste või silmsideme tõttu teo toimepanijaga põhjustada lisatraumat.

huvide konflikt, kui kuritarvitamine toimub perekonnas. Kui **alla 18 aasta vanused ohvrid** pöörduvad pädevate asutuste poole, tuleks neid kaitsta nende suhtes kohaldatavate, näiteks sisserännet või prostitutsiooni käsitlevates riiklikes õigusaktides sätestatud sanktsioonide eest. Ka osalemine kriminaalmenetluses ei tohiks **alla 18 aasta vanustele ohvritele** vestluste või silmsideme tõttu teo toimepanijaga põhjustada lisatraumat.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 11

Komisjoni ettepanek

(11) Selleks et tõkestada ja minimeerida korduvkuritegevust, tuleks õigusrikkujate puhul hinnata nende ohtlikkust ja **laste** vastu suunatud seksuaalse iseloomuga süütegude kordumise riski ning **neil** peaks vabatahtlikkuse alusel olema võimalik osaleda **tõhusates sekkumisprogrammides või -meetmetes**.

Muudatusettepanek

(11) Selleks et tõkestada ja minimeerida korduvkuritegevust, tuleks õigusrikkujate puhul hinnata nende ohtlikkust ja **alla 18 aasta vanuste isikute** vastu suunatud seksuaalse iseloomuga süütegude kordumise riski. **Selline korraldus tuleks ette näha õigusrikkujate süüdimõistvas kohtuotsuses ning sellega tuleks arvesse võtta teo toimepanija õigusi vastavalt Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artikli 5 lõikele 1 ning artikli 7 lõikele 1. Samuti** peaks õigusrikkujatel vabatahtlikkuse alusel olema võimalik osaleda **tugi- või raviprogrammides**.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 12

Komisjoni ettepanek

(12) Süüdimõistetud õigusrikkuja tegevust, mis eeldab korrapäraseid kontakte **lastega**, tuleks vajaduse korral ajutiselt või alaliselt

Muudatusettepanek

(12) Süüdimõistetud õigusrikkuja tegevust, mis eeldab korrapäraseid kontakte **alla 18 aasta vanuste isikutega**, tuleks vajaduse

tõkestada, kui see on põhjendatud õigusrikkujate ohtlikkuse ja süütegude kordumise riskiga. Selliste keeldude rakendamist kogu ELis tuleks hõlbustada.

korral ajutiselt või alaliselt tõkestada, kui see on põhjendatud õigusrikkujate ohtlikkuse ja süütegude kordumise riskiga. Selliste keeldude rakendamist kogu ELis tuleks hõlbustada *kooskõlas isikuandmete kaitse valdkonnas kehtivate eeskirjadega. Selle eelduseks on seadusjärgse menetluse läbiviimine, kohaldades liikmesriikides kehtivaid õigusakte.*

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 13

Komisjoni ettepanek

(13) *Lasteporno, mis tähendab seksuaalset kuritarvitamist kujutavat visuaalset materjali, on teatavat liiki sisu, mida ei saa pidada arvamuse avaldamiseks. Lasteporno vastu võitlemiseks on vaja vähendada lapse kuritarvitamist kujutava materjali levikut, muutes õigusrikkujate jaoks sellise sisuga materjali üleslaadimise Internetti senisest keerulisemaks. Seega tuleb võtta meetmeid, et eemaldada sisu allikast ja pidada kinni isikud, kes on süüdi laste kuritarvitamist kujutava visuaalse materjali levitamises või allalaadimises. EL peaks eelkõige senisest tihedama koostöö kaudu kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega aitama kolmandate riikide asutustel lõplikult sulgeda nende territooriumil asuvad lastepornot sisaldavad veebisaidid. Kui hoolimata sellistest jõupingutustes osutub lastepornot kajastava sisu eemaldamine selle allikast keeruliseks, kuna originaalmaterjalid ei asu ELis, tuleks kehtestada ka mehhanismid, et tõkestada ELi territooriumilt juurdepääs veebisaitidele, mille puhul on kindlaks tehtud, et need sisaldavad või nende kaudu levitatakse lastepornot. Sel eesmärgil saab kasutada erinevaid*

Muudatusettepanek

(13) *Alla 18 aasta vanuste isikute suhtes sooritatava seksuaalse tegevuse kujutamine on sellist liiki sisu, mille tootmine, levitamine, paljundamine või omandamine ei ole kaitstud põhiõigustele tuginemisega. Mõistega „seksuaalse tegevuse kujutamine” soovitakse kuritarvitamise mõistet laiendada igasugusele seksuaalsele tegevusele, mida sooritatakse alla 18 aasta vanuste isikute suhtes, ka sel juhul, kui neid sunnitakse sellisele tegevusele iseenda suhtes. Seega tuleb võtta meetmeid, et viivitamata eemaldada sisu allikast ja pidada kinni isikud, keda peetakse süüdlaseks sellise sisu levitamises või allalaadimises, ning kohaldada nende suhtes seadusjärgset menetlust. EL peaks eelkõige senisest tihedama koostöö kaudu kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega ning kahe- või mitmepoolsete kokkulepete abil aitama kolmandate riikide asutustel lõplikult sulgeda nende territooriumil asuvad veebisaidid, mille sisuks on alla 18 aasta vanuste isikute suhtes sooritatav seksuaalne tegevus. Tugevdada tuleks koostööd rahvusvahelise Interneti vihjeliinide liiduga (INHOPE). Topelttöö vältimiseks tuleks luua riiklike asutuste*

asjakohaseid mehhanisme, sealhulgas hõlbustada pädevatel õigus- või politseiasutustel korralduste andmist sellise juurdepääsu tõkestamiseks või toetada ja ergutada Interneti-teenuse pakkujaid vabatahtlikkuse alusel välja töötama toimetamisjuhiseid ja suuniseid sellistele veebisaitidele juurdepääsu tõkestamiseks. Selleks et eemaldada laste kuritarvitamist kujutav materjal ja tõkestada sellele juurdepääsu, tuleks luua riiklike asutuste koostöö ja seda tugevdada, eelkõige selleks, et tagada võimalikult täielikud riiklikud nimekirjad veebisaitidest, mis sisaldavad lastepornot, ning vältida topelttööd. Sellises tegevuses tuleb arvesse võtta lõppkasutajate õigusi, järgida kehtivaid õigus- ja kohtumenetlusi ning pidada kinni Euroopa inimõiguste konventsioonist ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartast. Turvalisema Interneti programmiga on loodud vihjeliinide võrgustik, et koguda teavet võrgus leviva ebaseadusliku sisuga materjali peamiste liikide kohta ning tagada, et sellise materjali kohta edastatud teateid uuritakse ja vahetatakse.

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 14

Komisjoni ettepanek

(14) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt võitlust *laste* seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise ning *lasteporno* vastu, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning selle ulatuse ja toime tõttu on seda parem saavutada Euroopa Liidu tasandil, võib Euroopa Liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklites 3 ja 5 viidatud subsidiaarsuse põhimõttega. *Viimati*

koostöö ja seda tugevdada. Sellises tegevuses tuleb arvesse võtta lõppkasutajate õigusi, järgida kehtivaid õigus- ja kohtumenetlusi ning pidada kinni Euroopa inimõiguste konventsioonist ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartast. Turvalisema Interneti programmiga on loodud vihjeliinide võrgustik, et koguda teavet võrgus leviva ebaseadusliku sisuga materjali peamiste liikide kohta ning tagada, et sellise materjali kohta edastatud teateid uuritakse ja vahetatakse.

Muudatusettepanek

(14) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt võitlust *alla 18 aasta vanuste isikute* seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise ning *nende suhtes sooritatava seksuaalse tegevuse kujutamise* vastu, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning selle ulatuse ja toime tõttu on seda parem saavutada Euroopa Liidu tasandil, võib Euroopa Liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu

nimetatud artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

lepingu artiklites 3 ja 5 viidatud subsidiaarsuse põhimõttega. *Kõnealuses* artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 15

Komisjoni ettepanek

(15) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja järgitakse iseäranis Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid, eelkõige inimväärikust, piinamise ja ebainimliku või alandava kohtlemise või karistamise keeldu, lapse õigusi, õigust vabadusele ja turvalisusele, sõna- ja teabevabadust, isikuandmete kaitset, õigust tõhusale õiguskaitsele ja õiglasele kohtulikule arutamisele ning kuritegude ja karistuste seaduslikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtet. Eelkõige *on* käesoleva ***direktiivi eesmärk tagada*** nimetatud õiguste täielik austamine ja sellest tuleks lähtuda ka direktiivi rakendamisel.

Muudatusettepanek

(15) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja järgitakse iseäranis Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid, eelkõige inimväärikust, piinamise ja ebainimliku või alandava kohtlemise või karistamise keeldu, lapse õigusi, õigust vabadusele ja turvalisusele, sõna- ja teabevabadust, isikuandmete kaitset, õigust tõhusale õiguskaitsele ja õiglasele kohtulikule arutamisele ning kuritegude ja karistuste seaduslikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtet. Eelkõige ***tagatakse*** käesoleva ***direktiiviga*** nimetatud õiguste täielik austamine ja sellest tuleks lähtuda ka direktiivi rakendamisel.

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 13 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(13 a) Internetis alla 18 aasta vanuste isikute seksuaalse ärakasutamise, kuritarvitamise ja nende vastu suunatud seksuaalse vägivalla ärahoidmine on eetilisest ja hariduslikust seisukohast väga oluline ning alla 18 aasta vanuste isikute õiguste austamise edendamine on kõigi ennetusmeetmete alus.

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 1

Komisjoni ettepanek

Käesoleva direktiivi eesmärk on kehtestada miinimumeeskirjad kuritegude ja sanktsioonide määramiseks *laste* seksuaalse ärakasutamise puhul. Samuti on direktiivi eesmärk kehtestada üldsätted, et tugevdada kuritegude tõkestamist ja kuriteoohvrite kaitset.

Muudatusettepanek

Käesoleva direktiivi eesmärk on kehtestada miinimumeeskirjad kuritegude ja sanktsioonide määramiseks *alla 18 aasta vanuste isikute* seksuaalse *kuritarvitamise ja ärakasutamise ning nende suhtes sooritatava seksuaalse tegevuse kujutamise* puhul. Samuti on direktiivi eesmärk kehtestada üldsätted, et tugevdada kuritegude tõkestamist ja kuriteoohvrite kaitset.

Selgitus

Direktiivis tuleks rääkida ühtselt „seksuaalsest kuritarvitamisest, seksuaalsest ärakasutamisest ja alla 18 aasta vanuste isikute suhtes sooritatava seksuaalse tegevuse kujutamisest”. Maksimumkaristuste miinimummääradest tuleks loobuda, kuna kehtestatu seaks kahtluse alla ELi liikmesriikide karistussüsteemid.

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) „laps” – alla 18 aasta vanune isik;

Muudatusettepanek

välja jäetud

Selgitus

Direktiivi ettepanekus sekkutakse tugevalt ELi liikmesriikide kriminaalõiguse erivaldkondade süsteemi. Eelkõige ei tohiks direktiivi ettepanekuga kaotada paljudes ELi liikmesriikides juurdunud kolmeastmelist eristust lapse (kuni 14 eluaastat), nooruki (14 kuni 18 eluaastat) ja noore täiskasvanu (kuni 21 eluaastat) vahel. Seetõttu tuleb loobuda mõiste „laps” kogu Euroopas kehtivast määratlusest.

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 2 – punkt b – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

b) „*lasteporno*”:

Muudatusettepanek

b) „*alla 18 aasta vanuste isikute suhtes sooritatava seksuaalse tegevuse kujutamine*”:

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 2 – punkt b – alapunkt i

Komisjoni ettepanek

i) materjal, milles visuaalselt kujutatakse *last*, kes on kaasatud tegelikku või jäljendatud ühemõtteliselt seksuaalsesse tegevusse, või

Muudatusettepanek

i) materjal, milles visuaalselt kujutatakse *alla 18 aasta vanust isikut*, kes on kaasatud tegelikku või jäljendatud ühemõtteliselt seksuaalsesse tegevusse, või

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 2 – punkt b – alapunkt ii

Komisjoni ettepanek

ii) *lapse* suguelundite kujutamine eelkõige seksuaalsel eesmärgil *või*

Muudatusettepanek

ii) *alla 18 aasta vanuse isiku* suguelundite kujutamine eelkõige seksuaalsel eesmärgil;

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 2 – punkt b – alapunkt iii

Komisjoni ettepanek

iii) *materjal, milles visuaalselt kujutatakse lapsena näivat isikut, kes on kaasatud tegelikku või jäljendatud ühemõtteliselt seksuaalsesse tegevusse, või lapsena näiva isiku suguelundite kujutamine eelkõige*

Muudatusettepanek

välja jäetud

seksuaalsel eesmärgil või

Selgitus

Karistatavuse sidumine niisuguste süüteo koosseisu tunnustega nagu „lapsena näivus” ja „realistlik kujutis” laiendab karistatavust ulatuslikult. Süüteo koosseisu tunnused tunduvad olevat liiga ebamäärased, kuna igapähele on erinevad ettekujutused nii lapsena näivusest kui ka realistlikest või tõetruudest kujutistest. Karistada tuleks tegusid, mis on suunatud isikute või nende seksuaalse enesemääramise vastu, mitte aga ettekujutust sellest.

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 2 – punkt b – alapunkt iv

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

iv) realistlik kujutis lapsest, kes on kaasatud ühemõtteliselt seksuaalsesse tegevusse, või lapse suguelundite realistlik kujutamine eelkõige seksuaalsel eesmärgil, sõltumata sellise lapse tegelikust olemasolust;

välja jäetud

Selgitus

Karistatavuse sidumine niisuguste süüteo koosseisu tunnustega nagu „lapsena näivus” ja „realistlik kujutis” laiendab karistatavust ulatuslikult. Süüteo koosseisu tunnused tunduvad olevat liiga ebamäärased, kuna igapähele on erinevad ettekujutused nii lapsena näivusest kui ka realistlikest või tõetruudest kujutistest. Karistada tuleks tegusid, mis on suunatud isikute või nende seksuaalse enesemääramise vastu, mitte aga ettekujutust sellest.

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 2 – punkt d – alapunkt i

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

i) lapsest, kes on kaasatud tegelikku või jäljendatud ühemõtteliselt seksuaalsesse tegevusse või

i) alla 18 aasta vanusest isikust, kes on kaasatud tegelikku või jäljendatud ühemõtteliselt seksuaalsesse tegevusse, või

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 2 – punkt d – alapunkt ii

Komisjoni ettepanek

ii) eelkõige seksuaalsel eesmärgil **lapse** suguelunditest;

Muudatusettepanek

ii) eelkõige seksuaalsel eesmärgil **alla 18 aasta vanuse isiku** suguelunditest;

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 2 – punkt e

Komisjoni ettepanek

e) „**juriidiline isik**” – üksus, millel on kohaldatava õiguse alusel juriidilise isiku staatus, välja arvatud riigid või avalik-õiguslikud asutused, kes teostavad riigivõimu, ning avalik-õiguslikud rahvusvahelised organisatsioonid.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Selgitus

Kriminaalvastutuse kohaldamist juriidiliste isikute suhtes ELi liikmesriikide kriminaalõigussüsteemides valdavalt ei tunta ja seetõttu tuleks sellest loobuda. Seega puudub materiaalses kriminaalõiguses vajadus juriidilise isiku määratluse järele.

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 3 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Liikmesriigid **võtavad** vajalikud meetmed, et tagada **lõigetes 2–5 nimetatud tahtlike** tegude **karistatavus**.

Muudatusettepanek

1. **Kuna kriminaalõigussüsteemid moodustavad iga liikmesriigi lahutamatu osa, võtavad** liikmesriigid vajalikud meetmed, et tagada, **et järgmised tahtlikud teod loetakse õigusaktides süütegudeks ja et selliste tegude eest määratakse asjaomase riigi karistussüsteemi kohaselt teo raskusastmele vastav karistus.**

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 3 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Riiklike õigusaktide kohaselt lapsealise **lapse** seksuaalset kuritarvitamist või seksuaalsuhet seksuaalsel eesmärgil pealt vaatama **panemise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kaheaastane vangistus.**

Muudatusettepanek

2. Riiklike õigusaktide kohaselt lapsealise **isiku** seksuaalset kuritarvitamist või seksuaalsuhet seksuaalsel eesmärgil pealt vaatama **panemist loetakse teoks lõike 1 tähenduses.**

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 3 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Riiklike õigusaktide kohaselt lapsealise **lapse** seksuaalsuhtesse **kaasamise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt viieaastane vangistus.**

Muudatusettepanek

3. Riiklike õigusaktide kohaselt **loetakse** lapsealise **isiku** seksuaalsuhtesse **kaasamist teoks lõike 1 tähenduses.**

Muudatusettepanek 36

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 3 – lõige 4 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

4. **Lapsega** seksuaalsuhtes osalemise eest,

Muudatusettepanek

4. **Alla 18 aasta vanuse isikuga** seksuaalsuhtes osalemise eest,

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 3 – lõige 4 – punkt i

Komisjoni ettepanek

i) kui selleks on kuritarvitatud **lapse** suhtes saavutatud usaldust, võimu või mõju, **määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kaheksa-aastane vangistus**, või

Muudatusettepanek

i) kui selleks on kuritarvitatud **kõnealuse isiku** suhtes saavutatud usaldust, võimu või mõju, või

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 3 – lõige 4 – punkt ii

Komisjoni ettepanek

ii) kui selleks on kuritarvitatud **lapse** eriti kaitsetut, eelkõige vaimse või füüsilise puude või sõltuvussuhte tõttu tekkinud olukorda, **määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kaheksa-aastane vangistus**, või

Muudatusettepanek

ii) kui selleks on kuritarvitatud **kõnealuse isiku** eriti kaitsetut, eelkõige vaimse või füüsilise puude või sõltuvussuhte tõttu tekkinud olukorda või

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 3 – lõige 4 – punkt iii

Komisjoni ettepanek

iii) kui selleks on kasutatud sundi, jõudu või ähvardusi, **määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kümneaastane vangistus**.

Muudatusettepanek

iii) kui selleks on kasutatud sundi, jõudu või ähvardusi,

Muudatusettepanek 40

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõige 4 – lõik 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

loetakse seda teoks lõike 1 tähenduses.

Muudatusettepanek 41

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõige 5**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5. Lapse sündimise eest seksuaalsuhtesse kolmanda isikuga määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kümneaastane vangistus.

5. Alla 18 aasta vanuse isiku sündimist seksuaalsuhtesse kolmanda isikuga loetakse teoks lõike 1 tähenduses.

Muudatusettepanek 42

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada lõigetes 2–11 nimetatud tahtlike tegude karistatavus.

1. Kuna kriminaalõigussüsteemid moodustavad iga liikmesriigi lahutamatu osa, võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed, et tagada, et järgmised tahtlikud teod loetakse õigusaktides süütegudeks ja et selliste tegude eest määratakse asjaomase riigi karistussüsteemi kohaselt teo raskusastmele vastav karistus.

Muudatusettepanek 43

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Lapse pornograafilises etteastes osalema panemise eest määratakse karistus, mille

2. Alla 18 aasta vanuse isiku pornograafilises etteastes osalema

maksimummäär on vähemalt kaheaastane vangistus.

panemist loetakse teoks lõike 1 tähenduses.

Muudatusettepanek 44

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 3**

Komisjoni ettepanek

3. *Lapse* pornograafilises etteastes osalemisest majandusliku kasu *teenimise eest* või lapse muul viisil kõnealusel eesmärgil *ärakasutamise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kaheaastane vangistus.*

Muudatusettepanek

3. *Alla 18 aasta vanuse isiku* pornograafilises etteastes osalemisest majandusliku kasu *teenimist* või lapse muul viisil kõnealusel eesmärgil *ärakasutamist loetakse teoks lõike 1 tähenduses.*

Muudatusettepanek 45

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 4**

Komisjoni ettepanek

4. *Lapse* osalusel toimuva pornograafilise etteaste *teadliku jälgimise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kaheaastane vangistus.*

Muudatusettepanek

4. *Alla 18 aasta vanuse isiku* osalusel toimuva pornograafilise etteaste *teadlikku jälgimist loetakse teoks lõike 1 tähenduses.*

Muudatusettepanek 46

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 5**

Komisjoni ettepanek

5. *Lapse* pornograafilises etteastes osalemiseks *värbamise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt viieaastane vangistus.*

Muudatusettepanek

5. *Alla 18 aasta vanuse isiku* pornograafilises etteastes osalemiseks *värbamist loetakse teoks lõike 1 tähenduses.*

Muudatusettepanek 47

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 6**

Komisjoni ettepanek

6. Lapse lasteprostitutsioonis osalema panemise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt viieaastane vangistus.

Muudatusettepanek

6. Alla 18 aasta vanuse isiku osalema panemist seksuaalses tegevuses või selle ärakasutamist, kui selle eest antakse või lubatakse raha või muus vormis hüvitist või tasu, sõltumata sellest, kas nimetatud makse, lubadus või tasu antakse sellele alla 18 aasta vanusele isikule või kolmandale isikule, loetakse teoks lõike 1 tähenduses.

Muudatusettepanek 48

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 7**

Komisjoni ettepanek

7. Lapse lasteprostitutsioonis osalemisest majandusliku kasu teenimise eest või lapse muul viisil kõnealusel eesmärgil ärakasutamise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt viieaastane vangistus.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 49

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 8**

Komisjoni ettepanek

8. Lasteprostitutsiooni raames lapsega seksuaalsuhtes osalemise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt viieaastane vangistus.

Muudatusettepanek

8. Alla 18 aasta vanuse isikuga seksuaalsuhtes osalemist ja selle eest raha või muus vormis hüvitise või tasu andmist või lubamist, sõltumata sellest, kas nimetatud makse, lubadus või tasu antakse sellele isikule või kolmandale isikule, loetakse teoks lõike 1 tähenduses.

Muudatusettepanek 50

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 9**

Komisjoni ettepanek

9. Lapse pornograafilises etteastes osalemisele *sundimise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kaheksa-aastane vangistus.*

Muudatusettepanek

9. Alla 18 aasta vanuse isiku pornograafilises etteastes osalemisele *sundimist loetakse teoks lõike 1 tähenduses.*

Muudatusettepanek 51

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 10**

Komisjoni ettepanek

10. Lapse lasteprostitutsioonis osalemiseks värbamise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kaheksa-aastane vangistus.

Muudatusettepanek

10. Alla 18 aasta vanuse isiku värbamist või sundimist selleks, et ta osaleks seksuaalses tegevuses, kui selle eest antakse või lubatakse raha või muus vormis hüvitist või tasu, sõltumata sellest, kas nimetatud makse, lubadus või tasu antakse sellele isikule või kolmandale isikule, loetakse teoks lõike 1 tähenduses.

Muudatusettepanek 52

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 11**

Komisjoni ettepanek

11. Lapse lasteprostitutsioonile sundimise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kümneaastane vangistus.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 53

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 5 – pealkiri**

Komisjoni ettepanek

Lastepornoga seotud süüteod

Muudatusettepanek

*Alla 18 aasta vanuste isikute suhtes
sooritatava seksuaalse tegevuse
kujutamise* seotud süüteod

Muudatusettepanek 54

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 5 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

1. Liikmesriigid *võtavad* vajalikud meetmed, et tagada *lõigetes 2–6 nimetatud tahtlike* tegude *karistatavus*.

Muudatusettepanek

1. *Kuna kriminaalõigussüsteemid moodustavad iga liikmesriigi lahutamatu osa, võtavad* liikmesriigid vajalikud meetmed, et tagada, *et järgmised tahtlikud teod loetakse õigusaktides süütegudeks ja et selliste tegude eest määratakse asjaomase riigi karistussüsteemi kohaselt teo raskusastmele vastav karistus*.

Muudatusettepanek 55

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 5 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

2. *Lasteporno omandamise ja omamise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt üheaastane vangistus*.

Muudatusettepanek

2. *Alla 18 aasta vanuste isikute suhtes sooritatavat seksuaalset tegevust kujutava materjali omandamist ja omamist loetakse teoks lõike 1 tähenduses*.

Muudatusettepanek 56

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 5 – lõige 3**

Komisjoni ettepanek

3. *Lastepornole* info- ja kommunikatsioonitehnoloogia abil

Muudatusettepanek

3. *Alla 18 aasta vanuste isikute suhtes sooritatavat seksuaalset tegevust*

teadlikult juurdepääsu *taotlemise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt üheaastane vangistus.*

kujutavale materjalile info- ja kommunikatsioonitehnoloogia abil teadlikult juurdepääsu *taotlemist loetakse teoks lõike 1 tähenduses.*

Muudatusettepanek 57

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 5 – lõige 4**

Komisjoni ettepanek

4. Lasteporno turustamise, levitamise ja edastamise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kaheaastane vangistus.

Muudatusettepanek

4. Alla 18 aasta vanuste isikute suhtes sooritatavat seksuaalset tegevust kujutava materjali turustamist, levitamist ja edastamist loetakse teoks lõike 1 tähenduses.

Muudatusettepanek 58

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 5 – lõige 5**

Komisjoni ettepanek

5. Lasteporno pakkumise, tarnimise ja kättesaadavaks tegemise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kaheaastane vangistus.

Muudatusettepanek

5. Alla 18 aasta vanuste isikute suhtes sooritatavat seksuaalset tegevust kujutava materjali pakkumist, tarnimist ja kättesaadavaks tegemist loetakse teoks lõike 1 tähenduses.

Muudatusettepanek 59

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 5 – lõige 6**

Komisjoni ettepanek

6. Lasteporno tootmise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt viieaastane vangistus.

Muudatusettepanek

6. Alla 18 aasta vanuste isikute suhtes sooritatavat seksuaalset tegevust kujutava materjali tootmist loetakse teoks lõike 1 tähenduses.

Muudatusettepanek 60

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 6

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada **järgmise tahtliku teo karistatavus**:

täiskasvanu poolt artikli 3 lõikes 3 või artikli 5 lõikes 6 nimetatud süüteo toimepaneku eesmärgil info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kaudu **tehtud ettepaneku eest kohtuda lapsega**, kes on asjaomaste riiklike õigusaktide kohaselt lapseas, kui sellisele ettepanekule on järgnenud **konkreetne tegu**, mille tulemusel selline kohtumine **toimus**, **määratakse karistus**, mille **maksimummäär on vähemalt kaheaastane vangistus**.

Muudatusettepanek 61

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 7 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et artiklites 3–6 nimetatud süütegudele kihutamine ja kaasaitamine on karistatav.

Muudatusettepanek 62

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 7 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada, **et järgmine tahtlik tegu on karistatav ja sellise teo eest määratakse asjaomase riigi karistussüsteemi kohaselt teo raskusastmele vastav karistus**:
täiskasvanu poolt artikli 3 lõikes 3 või artikli 5 lõikes 6 nimetatud süüteo toimepaneku eesmärgil info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kaudu **isikule**, kes on asjaomaste riiklike õigusaktide kohaselt lapseas, **tehtud kohtumissettepanek**, kui sellisele ettepanekule järgnenud **tegude** tulemusel **toimus** selline kohtumine.

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et artiklites 3–6 nimetatud süütegudele kihutamine ja kaasaitamine on **õigusaktides sätestatud kuriteo koosseisuna ning riigi karistussüsteemi alusel** karistatav **vastavalt teo raskusastmele**.

2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et selliste süütegude toimepanemise katse, mis on nimetatud artikli 3 lõigetes 3–5, artikli 3 lõikes 2 seoses seksuaalse kuritarvitamise pealtvaatamisega, artikli 4 lõigetes 2 ja 3 ning 5–11 ning artikli 5 lõigetes 2 ja 4–6, on karistatav.

2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et selliste süütegude toimepanemise katse, mis on nimetatud artikli 3 lõigetes 3–5, artikli 3 lõikes 2 seoses seksuaalse kuritarvitamise pealtvaatamisega, artikli 4 lõigetes 2 ja 3 ning 5–11 ning artikli 5 lõigetes 2 ja 4–6, on **õigusaktides sätestatud kuriteo koosseisuna ning riigi karistussüsteemi alusel karistatav vastavalt teo raskusastmele**.

Muudatusettepanek 63

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 7 – lõige 3 – sissejuhatus

Komisjoni ettepanek

3. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et **tagada järgmise tahtliku teo karistatavus**:

Muudatusettepanek

3. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et **ära hoida või keelata järgmised tahtlikud teod ja sätestada need õigusaktides kuriteo koosseisuna ning näha riigi karistussüsteemi alusel vastavalt teo raskusastmele ette karistus**:

Muudatusettepanek 64

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 8

Komisjoni ettepanek

Artikli 3 lõikega 2 seoses seksuaalsuhte pealtvaatamisega, artikli 3 lõikega 3, artikli 4 lõigetega 2 ja 4 ning artikliga 5 ei reguleerita **laste** omavahelisi või **laste ja nendega** samaealiste või neile psühholoogilise ja füüsilise arengu või küpsuse poolest lähedaste isikute vastastikusel nõusolekul põhinevaid seksuaalsuhteid, kui need ei hõlma

Muudatusettepanek

Artikli 3 lõikega 2 seoses seksuaalsuhte pealtvaatamisega, artikli 3 lõikega 3, artikli 4 lõigetega 2 ja 4 ning artikliga 5 ei reguleerita **isikute, kellest vähemalt üks on alla 18 aasta vanune**, omavahelisi või samaealiste või neile psühholoogilise ja füüsilise arengu või küpsuse poolest lähedaste isikute vastastikusel nõusolekul põhinevaid seksuaalsuhteid, kui need ei

kuritarvitamist.

hõlma kuritarvitamist.

Muudatusettepanek 65

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 9 – lõige 1 – sissejuhatus

Komisjoni ettepanek

1. Kui *järgmised asjaolud* ei ole juba artiklites 3–7 nimetatud *süüteo koosseisu tunnuseks, peetakse neid käesoleva direktiivi tähenduses raskendavateks asjaoludeks*:

Muudatusettepanek

1. *Lükkmesrüigid võtavad vajalikud seadusandlikud või muud meetmed tagamaks, et järgimisi asjaolusid, kui need ei ole juba süüteo koosseisu tunnuseks, käsitletakse artiklites 3–7 nimetatud kuriteo koosseisude puhul karistuse määramisel raskendavate asjaoludena*:

Muudatusettepanek 66

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 9 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) *laps* on riiklike õigusaktide kohaselt lapsealine;

Muudatusettepanek

a) *ohver* on riiklike õigusaktide kohaselt lapsealine;

Muudatusettepanek 67

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 9 – lõige 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) süütegu pandi toime *lapse* suhtes, kes oli eriti kaitsetus olukorras, eelkõige vaimse või füüsilise puude või sõltuvussuhte tõttu;

Muudatusettepanek

b) süütegu pandi toime *ohvri* suhtes, kes oli eriti kaitsetus olukorras, eelkõige vaimse või füüsilise puude või sõltuvussuhte tõttu;

Muudatusettepanek 68

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 9 – lõige 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek

c) süüteo pani toime pereliige, **lapsega** koos elav isik või oma võimu kuritarvitanud isik;

Muudatusettepanek

c) süüteo pani toime pereliige, **ohvriga** koos elav isik või oma võimu kuritarvitanud isik;

Muudatusettepanek 69

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 9 – lõige 1 – punkt g

Komisjoni ettepanek

g) süüteoga seati ohtu **lapse** elu;

Muudatusettepanek

g) süüteoga seati ohtu **ohvri** elu;

Muudatusettepanek 70

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 9 – lõige 1 – punkt h

Komisjoni ettepanek

h) süütegu hõlmas rasket vägivalda või sellega põhjustati **lapsele** suurt kahju.

Muudatusettepanek

h) süütegu hõlmas rasket vägivalda või sellega põhjustati **ohvrile** suurt kahju.

Muudatusettepanek 71

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 9 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Vähemalt ühe lõikes 1 nimetatud raskendava asjaolu korral võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed tagamaks, et artiklites 3–6 nimetatud süütegude eest määratakse tõhus, proportsionaalne ja hoiatav karistus, mis on karmim kui ilma raskendavate asjaoludeta toimepandud süüteo eest artiklites 3–6 sätestatud karistus.

Muudatusettepanek

2. Vähemalt ühe lõikes 1 nimetatud raskendava asjaolu korral võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed tagamaks, et artiklites 3–6 nimetatud süütegude eest määratakse tõhus, proportsionaalne ja hoiatav karistus, mis on karmim kui ilma raskendavate asjaoludeta toimepandud süüteo eest artiklites 3–6 sätestatud karistus ning mis on liikmesriikide õigusaktides

sätetatud kuriteo koosseisuna ja vastab riigi karistussüsteemi alusel teo raskusastmele.

Muudatusettepanek 72

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 10 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Selleks et hoida ära süüteo kordumise oht, võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed tagamaks, et mõnes artiklites 3–7 nimetatud süüteos süüdimõistetud füüsilise isiku tegevust, mis eeldab korrapäraseid kontakte *lastega*, võib ajutiselt või alaliselt tõkestada.

Muudatusettepanek

1. Selleks et hoida ära süüteo kordumise oht, võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed tagamaks, et mõnes artiklites 3–7 nimetatud süüteos süüdimõistetud füüsilise isiku tegevust, mis eeldab korrapäraseid kontakte *alla 18 aasta vanuste isikutega*, võib ajutiselt või alaliselt tõkestada.

Muudatusettepanek 73

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 10 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Erandina nõukogu raamotsuse 2009/315/JSK (mis käsitleb karistusregistrite andmete vahetamise liikmesriikidevahelist korraldust ja andmete sisu) artikli 7 lõikest 2 ja artikli 9 lõikest 2 võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed tagamaks, et sellise meetme tõhusaks rakendamiseks, millega ajutiselt või alaliselt tõkestatakse isiku tegevust, mis hõlmab korrapäraseid kontakte *lastega*, eelkõige juhul, kui päringu teinud liikmesriik seab teatud tegevuse tingimuseks asjaolu, et kandidaadid ei ole mõistetud süüdi mõnes käesoleva direktiivi artiklites 3–7 nimetatud süüteos, edastatakse nimetatud raamotsuse artikli 6 kohase päringu korral teave mõnes käesoleva direktiivi artiklites 3–7 nimetatud süüteos tehtud süüdimõistvast kohtuotsusest tuleneva õiguste äravõtmise

Muudatusettepanek

3. Erandina nõukogu raamotsuse 2009/315/JSK (mis käsitleb karistusregistrite andmete vahetamise liikmesriikidevahelist korraldust ja andmete sisu) artikli 7 lõikest 2 ja artikli 9 lõikest 2 võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed tagamaks, et sellise meetme tõhusaks rakendamiseks, millega ajutiselt või alaliselt tõkestatakse isiku tegevust, mis hõlmab korrapäraseid kontakte *alla 18 aasta vanuste isikutega*, eelkõige juhul, kui päringu teinud liikmesriik seab teatud tegevuse tingimuseks asjaolu, et kandidaadid ei ole mõistetud süüdi mõnes käesoleva direktiivi artiklites 3–7 nimetatud süüteos, edastatakse nimetatud raamotsuse artikli 6 kohase päringu korral teave mõnes käesoleva direktiivi artiklites 3–7 nimetatud süüteos tehtud süüdimõistvast kohtuotsusest tuleneva

kohta isiku kodakondsusjärgse liikmesriigi keskasutusele ning et asjaomaseid õiguste äravõtmist käsitlevaid isikuandmeid võib nimetatud raamotsuse artikli 7 lõigete 2 ja 4 kohaselt igal juhul sellisel eesmärgil kasutada.

õiguste äravõtmise kohta isiku kodakondsusjärgse liikmesriigi keskasutusele ning et asjaomaseid õiguste äravõtmist käsitlevaid isikuandmeid võib nimetatud raamotsuse artikli 7 lõigete 2 ja 4 kohaselt igal juhul sellisel eesmärgil kasutada.

Muudatusettepanek 74

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 11 – lõige 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et juriidilist isikut saab vastutusele võtta artiklites 3–7 nimetatud süütegude eest, mille on tema kasuks toime pannud eraisikuna või juriidilise isiku organi liikmena tegutsenud isik, kes on juriidilise isiku juures juhtival kohal ühel järgmistest alustest:

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et juriidilist isikut saab vastutusele võtta artiklites 3–7 nimetatud süütegude eest, mille on tema kasuks toime pannud eraisikuna või juriidilise isiku organi liikmena tegutsenud *füüsiline* isik, kes on juriidilise isiku juures juhtival kohal ühel järgmistest alustest:

Muudatusettepanek 75

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 12

Komisjoni ettepanek

Artikkel 12

Juriidilise isiku suhtes kohaldatavad sanktsioonid

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et artikli 11 lõike 1 kohaselt vastutusele võetud juriidilise isiku suhtes kohaldatakse tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid sanktsioone, mille hulka kuuluvad kriminaalõiguslikud ja muud trahvid ning võivad kuuluda muud sanktsioonid, näiteks:

- a) riiklike hüvitiste või abi saamise õigusest ilmajätmine;*
- b) ajutine või alaline ettevõtluskeeld;*

Muudatusettepanek

välja jäetud

c) kohtuliku järelevalve alla võtmine;
d) sundlõpetamine;
e) süüteo toimepanekuks kasutatud üksuste ajutine või lõplik sulgemine.
2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et artikli 11 lõike 2 kohaselt vastutusele võetud juriidilise isiku suhtes kohaldatakse tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid karistusi või meetmeid.

Muudatusettepanek 76

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 13

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid näevad ette võimaluse jätta *lapsohvrile* artiklis 4 ja artikli 5 lõigetes 4–6 nimetatud süütegudes süüdistus esitamata või karistus määramata, kui tema osalemine ebaseaduslikus tegevuses tulenes otseselt asjaolust, et tema suhtes oli toime pandud mõni selline süütegu.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid näevad ette võimaluse jätta *ohvrile* artiklis 4 ja artikli 5 lõigetes 4–6 nimetatud süütegudes süüdistus esitamata või karistus määramata, kui tema osalemine ebaseaduslikus tegevuses tulenes otseselt asjaolust, et tema suhtes oli toime pandud mõni selline süütegu.

Muudatusettepanek 77

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 14 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada tõhusate uurimisvahendite kättesaadavus isikutele, üksustele või asutustele, kelle ülesandeks on artiklites 3–7 nimetatud süütegude uurimine või nende eest süüdistuse esitamine, ning võimaldavad korraldada varjatud jälitustoiminguid vähemalt juhtumites, kus kasutatakse info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat.

Muudatusettepanek

3. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada tõhusate uurimisvahendite kättesaadavus isikutele, üksustele või asutustele, kelle ülesandeks on artiklites 3–7 nimetatud süütegude uurimine või nende eest süüdistuse esitamine, ning võimaldavad korraldada varjatud jälitustoiminguid vähemalt juhtumites, kus kasutatakse info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat. *Nende uurimiste teostamiseks tuleb hankida eelnevalt luba asjaomase liikmesriigi pädevalt õigusasutuselt ja uurimised teostatakse kõnealuse asutuse järelevalve*

all.

Muudatusettepanek 78

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 14 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et uurimisüksused või -asutused saaksid püüda tuvastada artiklites 3–7 nimetatud süütegude ohvrid, analüüsides selleks eelkõige *lastepornot kujutavaid* materjale, nagu fotod ja audiovisuaalsed salvestused, mis on edastatud või kättesaadavaks tehtud info- ja kommunikatsioonitehnoloogia abil.

Muudatusettepanek

4. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et uurimisüksused või -asutused saaksid püüda tuvastada artiklites 3–7 nimetatud süütegude ohvrid, analüüsides selleks eelkõige materjale, nagu fotod ja audiovisuaalsed salvestused, mis on edastatud või kättesaadavaks tehtud info- ja kommunikatsioonitehnoloogia abil.

Muudatusettepanek 79

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 15 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et riiklike õigusaktide kohaste konfidentsiaalsusnõuetega, mida kohaldatakse *lastega* tööd hõlmavate teatud kutsealade suhtes, ei piirata selliste kutsealade esindajate võimalust teatada lastekaitse eest vastutavatele asutustele olukorrast, mille puhul neil on alust arvata, et *laps* on mõne artiklites 3–7 nimetatud süüteo ohver.

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et riiklike õigusaktide kohaste konfidentsiaalsusnõuetega, mida kohaldatakse *alla 18 aasta vanuste isikutega* tööd hõlmavate teatud kutsealade suhtes, ei piirata selliste kutsealade esindajate võimalust teatada lastekaitse eest vastutavatele asutustele olukorrast, mille puhul neil on alust arvata, et *alla 18 aasta vanune isik* on mõne artiklites 3–7 nimetatud süüteo ohver.

Muudatusettepanek 80

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 15 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et julgustada isikut, kes teab või kahtlustab heas usus mis tahes artiklites 3–7 nimetatud süüteo toimepanemist, teatama sellest pädevatele asutustele.

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et julgustada isikut, kes teab või kahtlustab heas usus **alla 18 aasta vanuse isiku suhtes** mis tahes artiklites 3–7 nimetatud süüteo toimepanemist, teatama sellest pädevatele asutustele.

Muudatusettepanek 81

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 – lõige 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2 a. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed selliste infoteenuste pakkumiseks nagu spetsiaalsed usaldustelefonid ja veebilehed, mille abil anda alla 18 aasta vanustele isikutele nõu ja pakkuda abi.

Muudatusettepanek 82

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 – lõige 2 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2 b. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et koolides toimuks ennetustöö eesmärgiga parandada alla 18 aasta vanuste isikute arusaamist iga inimese õigustest, enese ja teiste austamisest ning aidata neil ära tunda häiriv käitumine, mille puhul on tegemist eraellu tungimise või ärakasutamisega.

Muudatusettepanek 83

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 17 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Artiklites 3–7 nimetatud süütegude *ohvrile* pakutakse abi, toetust ja kaitset, võttes arvesse *lapse* huvisid.

Muudatusettepanek

1. *Alla 18 aasta vanusele isikule, kes on* artiklites 3–7 nimetatud süütegude *ohver*, pakutakse abi, toetust ja kaitset, võttes arvesse *kõnealuse isiku* huvisid.

Muudatusettepanek 84

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 17 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Liikmesriigid tagavad, et kui ei ole teada sellise isiku vanus, kelle suhtes on toime pandud mõni artiklites 3–7 nimetatud süütegu, ja on põhjust arvata, et isik on *laps*, käsitatakse isikut *lapsena*, et ta saaks kuni tema vanuse kindlakstegemiseni kooskõlas artiklitega 18 ja 19 viivitamata abi, toetust ja kaitset.

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid tagavad, et kui ei ole teada sellise isiku vanus, kelle suhtes on toime pandud mõni artiklites 3–7 nimetatud süütegu, ja on põhjust arvata, et isik on *alla 18 aasta vanune*, käsitatakse isikut *sellisesse vanuserühma kuuluvana*, et ta saaks kuni tema vanuse kindlakstegemiseni kooskõlas artiklitega 18 ja 19 viivitamata abi, toetust ja kaitset.

Muudatusettepanek 85

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 18 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et erimeetmed ohvri lühi- ja pikaajaliseks abistamiseks ja toetamiseks tema füüsilise ja psühhosotsiaalse taastumise raames võetakse pärast iga *lapsohvri* konkreetse olukorra hindamist, milles võetakse nõuetekohaselt arvesse *lapse* seisukohti, vajadusi ja huve.

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et erimeetmed ohvri lühi- ja pikaajaliseks abistamiseks ja toetamiseks tema füüsilise ja psühhosotsiaalse taastumise raames võetakse pärast iga *ohvri* konkreetse olukorra hindamist, milles võetakse nõuetekohaselt arvesse *ohvri* seisukohti, vajadusi ja huve.

Muudatusettepanek 86

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 18 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Artiklites 3–7 nimetatud süütegude *ohvrit* käsitatakse raamotsuse 2001/220/JSK artikli 2 lõike 2, artikli 8 lõike 4 ja artikli 14 lõike 1 kohaselt eriti kaitsetu ohvrina.

Muudatusettepanek

3. *Alla 18 aasta vanust isikut, kes on artiklites 3–7 nimetatud süütegude ohver, käsitatakse raamotsuse 2001/220/JSK artikli 2 lõike 2, artikli 8 lõike 4 ja artikli 14 lõike 1 kohaselt eriti kaitsetu ohvrina.*

Muudatusettepanek 87

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 18 – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4 a. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et alata teavitus- ja muid kampaaniaid, et hoida ära alla 18 aasta vanuste isikute suhtes sooritatava seksuaalse tegevuse kujutamise ohtu, keskendudes eelkõige sellele, kuidas kuritegu tuvastada ja seda ennetada.

Muudatusettepanek 88

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 18 – lõige 4 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4 b. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et aidata ja soodustada õpetajaid, sotsiaaltöötajaid, noortejuhte ja kõiki alla 18 aasta vanuste isikutega töötavaid inimesi oma õppekava või tegevuse raames meedia- ja internetialase hariduse edendamisel, et õpetada alla 18 aasta vanustele isikutele käitumisviise, mis aitavad neid ohust päästa. On väga oluline õpetada alla 18 aasta vanustele isikutele, kuidas interneti turvaliselt

kasutada.

Muudatusettepanek 89

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 18 – lõige 4 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4 c. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et haridusmeetmed kuuluksid iga haridustaseme põhieesmärkide ja väärtuste hulka. Väga oluline on alla 18 aasta vanustes isikutes välja arendada austus- ja õiglustunne, mis võimaldab neil arendada austust enese ja teiste inimeste, asutuste ja keskkonna vastu. Ainult siis, kui alla 18 aasta vanusel isikul on keegi, kes teda kuulab, on tal võimalik aru saada, et ta oleks võinud langeda kuritarvitamise ohvriks, ja tunda ära häiriv või pealetükkiv käitumine, millega ta oleks võinud kokku puutuda.

Muudatusettepanek 90

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 19 – pealkiri**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Lapsohvri kaitse kriminaaluurimises ja -menetluses

Ohvri kaitse kriminaaluurimises ja -menetluses

Muudatusettepanek 91

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 19 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et õigusasutused määravad ***lapsohvrile*** kriminaaluurimises ja -menetluses eriesindaja, kui riiklike

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et õigusasutused määravad ***alla 18 aasta vanusele ohvrile*** kriminaaluurimises ja -menetluses

õigusaktide kohaselt vanemliku vastutuse kandjad ei saa **last** esindada enda ja **lapsohvri** huvide konflikti tõttu või kui **laps** on saatjata või perekonnast lahutatud.

eriesindaja, kui riiklike õigusaktide kohaselt vanemliku vastutuse kandjad ei saa **alla 18 aasta vanust isikut** esindada enda ja **kõnealuse ohvri** huvide konflikti tõttu või kui **alla 18 aasta vanune ohver** on saatjata või perekonnast lahutatud. **Enne otsuse tegemist tuleb ohver ära kuulata.**

Muudatusettepanek 92

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 19 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Liikmesriigid tagavad, et **lapsohvrile** pakutakse viivitamata tasuta õigusnõustamist ja esindamist, sealhulgas hüvitise taotlemise korral.

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid tagavad, et **alla 18 aasta vanusele ohvrile** pakutakse viivitamata tasuta õigusnõustamist ja esindamist, sealhulgas hüvitise taotlemise korral.

Muudatusettepanek 93

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 19 – lõige 3 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) toimuvad vestlused **lapsohvriga** põhjendamatu viivitusega pärast asjaoludest teatamist pädevatele asutustele;

Muudatusettepanek

a) toimuvad vestlused **alla 18 aasta vanuse ohvriga alati** põhjendamatu viivitusega pärast asjaoludest teatamist pädevatele asutustele;

Muudatusettepanek 94

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 19 – lõige 3 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) toimuvad vestlused **lapsohvriga vajaduse korral** selleks loodud või kohandatud ruumides;

Muudatusettepanek

b) toimuvad vestlused **alla 18 aasta vanuse ohvriga alati** selleks loodud või kohandatud ruumides;

Muudatusettepanek 95

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 19 – lõige 3 – punkt c

Komisjoni ettepanek

c) juhib vestlust *lapsohvriga* või viibib selle juures selleks koolitatud spetsialist;

Muudatusettepanek

c) juhib vestlust *alla 18 aasta vanuse ohvriga* või viibib selle juures *alati* selleks koolitatud spetsialist;

Muudatusettepanek 96

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 19 – lõige 3 – punkt d

Komisjoni ettepanek

d) juhivad *võimaluse ja vajaduse korral* kõiki *lapsohvriga* peetavaid vestlusi samad isikud;

Muudatusettepanek

d) juhivad kõiki *alla 18 aasta vanuse ohvriga* peetavaid vestlusi *alati* samad isikud;

Muudatusettepanek 97

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 19 – lõige 3 – punkt f

Komisjoni ettepanek

f) võib *lapsohvriga* kaasas olla tema esindaja või vajaduse korral tema valitud täiskasvanu, kui selle isiku suhtes ei ole tehtud vastupidist põhjendatud otsust.

Muudatusettepanek

f) võib *alla 18 aasta vanuse ohvriga* kaasas olla tema esindaja või vajaduse korral tema valitud täiskasvanu, kui selle isiku suhtes ei ole tehtud vastupidist põhjendatud otsust.

Muudatusettepanek 98

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 19 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et artiklites 3–7 nimetatud süütegude kriminaaluurimise

Muudatusettepanek

4. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et artiklites 3–7 nimetatud süütegude kriminaaluurimise

raames võib filmida kõiki *lapsohvriga* või vajaduse korral *lapstunnistajaga* peetavaid vestlusi ning et selliseid filmitud vestlusi võib vastavalt riiklikes õigusaktides sätestatud eeskirjadele kasutada kriminaalmenetluses tõendina.

raames võib filmida kõiki *alla 18 aasta vanuse ohvriga* või vajaduse korral *alla 18 aasta vanuse tunnistajaga* peetavaid vestlusi ning et selliseid filmitud vestlusi võib vastavalt riiklikes õigusaktides sätestatud eeskirjadele kasutada kriminaalmenetluses tõendina.

Muudatusettepanek 99

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 19 – lõige 5 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) *lapsohvri* võib ära kuulata kohtusse toomata, kasutades selleks eelkõige asjakohast kommunikatsioonitehnoloogiat.

Muudatusettepanek

b) *alla 18 aasta vanuse ohvri* võib ära kuulata kohtusse toomata, kasutades selleks eelkõige asjakohast kommunikatsioonitehnoloogiat.

Muudatusettepanek 100

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 20 – lõige 2 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada võimalus osaleda tõhusates sekkumisprogrammides või – meetmetes, mille eesmärk on vältida ja minimeerida *laste* vastu suunatud seksuaalse iseloomuga süütegude kordumise riski. Sellistes programmides või meetmetes on vastavalt riiklikus õiguses sätestatud tingimustele võimalik osaleda nii vanglas kui ka väljaspool vanglat kogu kriminaalmenetluse jooksul.

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada võimalus osaleda tõhusates sekkumisprogrammides või -meetmetes, mille eesmärk on vältida ja minimeerida *alla 18 aasta vanuste isikute* vastu suunatud seksuaalse iseloomuga süütegude kordumise riski. Sellistes programmides või meetmetes on vastavalt riiklikus õiguses sätestatud tingimustele võimalik osaleda nii vanglas kui ka väljaspool vanglat kogu kriminaalmenetluse jooksul.

Muudatusettepanek 101

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 20 – lõige 2 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Selliseid sekkumisprogramme või -meetmeid kohandatakse vastavalt seksuaalse iseloomuga süütegusid toimepaneivate *laste* konkreetsetele arenguvajadustele, sealhulgas *lapsed*, kes ei ole kriminaalvastutusele võtmise eas.

Muudatusettepanek

Selliseid sekkumisprogramme või -meetmeid kohandatakse vastavalt seksuaalse iseloomuga süütegusid toimepaneivate *isikute* konkreetsetele arenguvajadustele, sealhulgas *isikud*, kes ei ole kriminaalvastutusele võtmise eas.

Muudatusettepanek 102

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 20 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 20 a

Ennetusmeetmed

1. Liikmesriigid võtavad meetmeid, et kaitsta senisest tugevamalt alla 18 aasta vanuste isikute õigusi selliste kolmandate isikute suhtes, kes töötavad nendega hariduse, tervishoiu ja sotsiaalkaitse valdkonnas ning kohtus või politseis, samuti spordi, kultuuri ja vaba aja veetmisega seotud valdkondades. Sellised meetmed hõlmavad juba varases lapseas algavat meediakasvatust, millega alla 18 aasta vanuseid isikuid õpetatakse info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat ohutult kasutama ning selgitatakse selle kasutamise kaasnemaid ohte. Sellesse kasvatustöösse kaasatakse võrdselt nii lapsevanemad, õpetajad kui ka koolivälise hariduse pakkujad.

2. Liikmesriigid ergutavad meediat selle haridus- ja teavitamiskohustuse raames osalema meediaõpetuse andmisel.

3. Liikmesriigid innustavad erasektorit (eelkõige infotehnoloogia ja kommunikatsiooni, turismi, panganduse

ja rahanduse valdkonnas) ning kodanikuühiskonda osalema sellise poliitika väljatöötamisel ja rakendamisel, mille eesmärk on ära hoida alla 18 aasta vanuste isikute seksuaalset ärakasutamist ja kuritarvitamist ning võidelda selle vastu iseregulatsiooni ja pädevate asutuste vahel teabe vahetamise abil.

4. Liikmesriigid kindlustavad vajaliku rahastamise erifondide loomisega, et viia ellu alla 18 aasta vanuste isikute seksuaalse ärakasutamise ja kuritarvitamise ärahoidmise ja selle eest kaitsmise projekte ja programme.

5. Komisjon toetab struktureeritud dialoogi raames liikmesriikide jõupingutusi ning kannab hoolt selle eest, et liikmesriigid vahetaksid korrapäraselt teavet võetud meetmete kohta. Sel moel aitab komisjon kaasa parimate tavade levikule.

Muudatusettepanek 103

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 20 – lõige 5 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5 a. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et õpilasi ja õpetajaid teavitataks alg-, põhi- ja keskkoolis alla 18 aasta vanuste isikute seksuaalse ärakasutamise ja kuritarvitamisega seotud ohtudest ning olemasolevatest kaitsemeetmetest. Sellise teabe andmine peaks olema üldise seksuaalkasvatuse osa ning selles tuleks pöörata erilist tähelepanu uute info- ja kommunikatsioonitehnoloogia vahendite kasutamisega seotud ohtudele.

Muudatusettepanek 104

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 21 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

Artikkel 21

***Lastepornot sisaldavatele veebisaitidele
juurdepääsu tõkestamine***

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et ***tõkestada oma territooriumil Interneti-kasutajate juurdepääsu veebisaitidele, mis sisaldavad lastepornot või mille kaudu seda levitatakse. Juurdepääsu tõkestamise suhtes kohaldatakse piisavaid kaitsemeetmeid, eelkõige tagamaks, et tõkestamine piirdub ainult vajalikuga, et kasutajaid on teavitatud tõkestamise põhjustest ning et võimalikult paljusid sisupakkujaid on teavitatud tõkestamise vaidlustamise võimalusest.***

Muudatusettepanek 105

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 21 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

2. ***Ilma et see piiraks eespool nimetatut, võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed, et sulgeda veebisaidid, mis sisaldavad või mille kaudu levitatakse lastepornot.***

Muudatusettepanek

Artikkel 21

***Teabe- ja suhtlusvõrgustike valdkonnas
võetavad meetmed***

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et ***kõrvaldada elektroonilistest teabe- ja suhtlusvõrgustikest viivitamatult alla 18 aasta vanuste isikute suhtes sooritatavaid seksuaalseid tegevusi kujutav materjal. Selline sisu eemaldatakse liikmesriigis kehtestatud korra alusel, võttes asjakohaseid kaitsemeetmeid, et eemaldataks ainult see osa, mille eemaldamine on vältimatult vajalik. Lisaks sellele peab Euroopa Liit läbirääkimisi kolmandate riikidega, et nende territooriumil asuvatest serveritest selline sisu kiiresti eemaldataks. Lisaks suurendavad liikmesriigid ja ELi institutsioonid ning Europol koostööd Interneti vihjeliinide lüüduga (INHOPE), et selline sisu kiiresti eemaldataks.***

Muudatusettepanek

2. ***Muude meetmete võtmine sellise sisu tõkestamiseks, nagu veebilehtedele juurdepääsu blokeerimine, on liikmesriikide pädevuses. Selliste meetmete võtmise tingimus on see, et sisu eemaldamiseks on ära proovitud kõik meetmed, mistõttu on olemas piisav tõestus selle kohta, et sisu eemaldamine ei ole võimalik. Lisaks piirdutakse meetmete puhul vaid vältimatult vajaliku teostamisega, nende võtmiseks on vaja kohtu luba ning meetme võtmisest***

mõjutatud isikuid teavitatakse meetme võtmise põhjustest. Asjaomased isikud võivad kasutada õigust pöörduda kohtu poole.

Muudatusettepanek 106

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 21 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 21 a

Aruandlus

Komisjon esitab igal aastal Euroopa Parlamendile aruande meetmete kohta, mis on võetud liikmesriikides ning Euroopa ja rahvusvahelisel tasandil alla 18 aasta vanuste isikute seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise tõkestamiseks, sellist tegevust kujutava materjali kõrvaldamiseks, süüteo toimepanijate tuvastamiseks ning nii sellise materjali tootja kui ka kasutaja suhtes kriminaalmenetluse alustamiseks ja nende süüdimõistmiseks. Aruandes käsitletakse ka erinevatel poliitilistel tasanditel ennetuse, kuriteoohvrite kaitse ja abi valdkonnas võetud meetmeid.

Selgitus

On äärmiselt oluline parandada liikmesriikide meetmeid selles valdkonnas üksikult ja tervikuna. Aruandluskohustus aitaks liikmesriikidel täiendada iga viie aasta tagant ÜRO-le esitatavaid aruandeid ning tagaks meetmete suurema läbipaistvuse ja kooskõlastatuse.

MENETLUS

Pealkiri	Laste seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise ning lasteporno vastane võitlus (raamotsuse 2004/68/JSK kehtetuks tunnistamine)
Viited	KOM(2010)0094 – C7-0088/2010 – 2010/0064(COD)
Vastutav komisjon	LIBE
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	CULT 21.4.2010
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Petra Kammerevert 3.5.2010
Arutamine parlamendikomisjonis	14.7.2010
Vastuvõtmise kuupäev	27.10.2010
Lõpphääletuse tulemus	+: 25 –: 0 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Magdi Cristiano Allam, Maria Badia i Cutchet, Zoltán Bagó, Malika Benarab-Attou, Lothar Bisky, Piotr Borys, Jean-Marie Cavada, Silvia Costa, Santiago Fisas Ayxela, Petra Kammerevert, Morten Løkkegaard, Marek Henryk Migalski, Doris Pack, Chrysoula Paliadeli, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Marietje Schaake, Marco Scurria, Joanna Senyszyn, Emil Stoyanov, Hannu Takkula, Sabine Verheyen, Milan Zver
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Ivo Belet, Luigi Berlinguer, Knut Fleckenstein, Nadja Hirsch, Oriol Junqueras Vies, Seán Kelly, Timothy Kirkhope, Iosif Matula, Mitro Repo, Monika Smolková, Rui Tavares, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein

25.1.2011

NAISTE ÕIGUSTE JA SOOLISE VÖRDÕIGUSLIKKUSE KOMISJONI ARVAMUS

kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, milles käsitletakse laste seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise ning lasteporno vastast võitlust ja millega tunnistatakse kehtetuks raamotsus 2004/68/JSK (KOM(2010)0094 – C7-0088/2010 – 2010/0064(COD))

Arvamuse koostaja: Marina Yannakoudakis

LÜHISELGITUS

Taustteave

Kuna lapsed on kaitsetud, on neil suurem oht sattuda väärkohtlemise või seksuaalse kuritarvitamise ohvriks. UNICEFi andmete kohaselt on lastepornotööstuse käive 20 miljardit eurot ning sellel kohutaval eesmärgil väärkoheldakse 1 miljonit last¹. Laste seksuaalne kuritarvitamine ja ärakasutamine on eriti rasked kuriteovormid ning võivad ohvritele, nende peredele ja süüteo toimepanija peredele põhjustada pikaajalist füüsilist, psühholoogilist ja sotsiaalset kahju.

Mõisted

Kuna asjassepuutuvat raportit käsitletakse seadusandliku tavamenetluse raames, on oluline lisada sellesse mõiste „laps”. Lastekaitseorganisatsioonid soovivad lapsena määratleda isikut, kes on lapsealine ning noorukina isikut, kes ei ole lapsealine, kuid on alla 18 aasta vanune isik. See on õiguslikust aspektist oluline erinevus, kuna nii lapsel, kes on lapsealine, kui ka noorukil, kes ei ole enam lapsealine, kuid kes on alla 18 aasta vanune, on õigus saada kaitset seksuaalse ärakasutamise eest.

Arvamuse koostaja on seisukohal, et termini „lapse kuritarvitamist kujutav visuaalne materjal” asemel tuleks kasutada mõistet „lasteporno”. „Lapse kuritarvitamist kujutav visuaalne materjal” on laiaulatuslik termin, mida kasutatakse sellise visuaalse materjali

¹ http://www.europarl.europa.eu/comparl/libe/elsj/zoom_in/36_en.htm.

kirjeldamiseks, mis kujutab mitmesuguseid kuritegelikke tegevusi, kuid mis ei ole alati seksuaalse iseloomuga. Terminil „lasteporno” on kehtivates protokollides ja konventsioonides laiaulatuslikum õiguslik kohaldamisala ning see on tunnustatud üldiselt kehtivaks kõikides tõlgendustes.

Sooline tegur

Kuna tegemist on tundliku teemaga, on täpsete andmete kogumine meessoost ja naissoost lapsohvrite kohta problemaatiline. Kuid teada on, et seksuaalsest kuritarvitamisest annavad tühed rohkem teada kui poisid. Käesolevas arvamuses ollakse seisukohal, et seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise ohvrid võivad olla mõlemast soost ning see ei ole üksnes naissugu puudutav probleem. Käesolevas arvamuses tunnustatakse samuti, et naiste kui põhiliste pere eest hoolitsejate roll on ohvri või süüteo toimepanija eest hoolitsemisel hindamatu.

Ohvrid

Lastel, keda on seksuaalselt kuritarvitatud, võivad sellest teost tulenevad kahjustused püsida terve elu ning mõjutada neid isegi täiskasvanueas. Sedalaadi kuritarvitamise ohvriteks langenud lastest võivad saada korduvad ohvrid, kuna materjalid jäävad pärast teo toimepanekut pikaks ajaks interneti.

Süüteo toimepanijad

Oluline on takistada süüteo toimepanijat tegu kordamast. Kogemused näitavad, et seda tuleb teha riiklikul tasandil mitmesuguste integreeritud meetmete abil. Üks selline meede hõlmab soovitus käivitada usaldustelefon isikute jaoks, kes kavatsevad mõnda last seksuaalselt kuritarvitada. Teadusuuringud on korduvalt tõestanud, et kui indiviid saab oma mõtetest rääkida väljaõpetatud nõustajaga, on retsidivismi võimalik ära hoida. Arvamuses soovitatakse liikmesriikidel käivitada seksuaalkurjategijate raviprogramm, mis võib aidata kaasa rehabilitatsioonile.

Sageli unustatakse vajadus anda abi ja nõu süüteo sooritanud isiku perele¹. Teo toimepanija pereliikmed on tihtipeale vaikivad ohvrid, kes kannavad iga päev rasket koormat nii pereringis kui ka laiemas sotsiaalses keskkonnas.

Veebisaidi sulgemine ja sellele juurdepääsu tõkestamine

Sidusrühmade vahel käib tõsine arutelu veebisaitide sulgemise ja nendele juurdepääsu tõkestamise teemal. Sellise lähenemisviisiga arvestamisel tuleb hoolikalt silmas pidada tasakaalu interneti demokraatliku reguleerimise (sõnavabadus) ning laste kaitsmise ja heaolu vahel. Liikmesriikidel on kohustus teha koostööd internetiteenuste pakkujatega tagamaks, et lapsed on seksuaalse kuritarvitamise ebaseadusliku tegevuse eest kaitstud. Oluline on ka kaalutlus hakata laste kaitseks viima läbi kontrollid, sh turvakontrollid.

¹ EPP fraktsiooni kuulamine laste seksuaalse kuritarvitamise kohta Internetis, 2010.

Mitmes liikmesriigis on kohalikul tasandil juurdepääsu tõkestamine veebisaitidele olnud edukas¹. Sel põhjusel on liikmesriikidele erakordselt oluline, et neil oleks võimalik sulgeda kohe veebisaidid, mis sisaldavad või levitavad lastepornot, ning tõkestada nende territooriumil internetikasutajate juurdepääs veebisaitidele, mis sisaldavad või levitavad lastepornot, juhul kui neid veebisaitide ei ole võimalik sulgeda. Väljaspool ELi jurisdiktsiooni, kus sellist kontrolli ei ole võimalik läbi viia, on juurdepääsu tõkestamine ilmselt ainus rakendatav lahendus veebisaidi sulgemise asemel.

Käesolevas arvamuses nõutakse liikmesriikidelt tungivalt, et nad teeksid koostööd IT-tööstusega ja internetiteenuste pakkujatega, et jagada parimaid tavaid ja teavet.

Kokkuvõte

Käesolevas arvamuses on esitatud tasakaalustatud ja läbimõeldud lähenemisviisi kõnealuse probleemi kohta ning arvamuse eesmärk on jääda naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni ning Euroopa Liidu Lissaboni lepinguga sätestatud pädevuse piiridesse.

On selge, et selle kuriteovormi kaotamiseks on õige läheneda probleemile sügavuti ehk tegeleda selle põhjustega. Ühiskond, kes väärtustab kaitsetuid isikuid, nagu seda on lapsed, astub suure sammu sellise kultuuriruumi loomise suunas, kus laste seksuaalne kuritarvitamine ja ärakasutamine on vastuvõtmatu.

Kõnealuse kuriteo olemus muutub kiiresti, eriti tehnoloogia ja selle rakendamise pideva arengu tõttu. Varem oli lasteporno piiratud kujutamise ja levitamise materiaalsete viisidega, nagu näiteks postisaadetised ja fotod. Tänapäeval on võimalik visuaalset materjali kiiresti ja tasuta üle kogu maailma laiali saata. Sellise tegevuse kuritegelik olemus, kõige kaitsetumate isikute kuritarvitamine ning meie kohustus lapsi kaitsta tähendab seda, et peame viivitamatult võtma rangeid ja jõulisi meetmeid.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon palub vastutaval kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonil lisada oma raportisse järgmised muudatusettepanekud:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1 a) Kõikide sidusrühmade poolt peaks olema laste seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise ning lasteporno suhtes

¹ Ühendkuningriigi Interneti jälgimise fond (The Internet Watch Foundation Company).

nulltolerants.

Muudatusettepanek 2

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*(3 a) Seksuaalse kuritarvitamise ohvriks
võivad langeda nii naissoost kui ka
meessoost lapsed ja noorukid.*

Muudatusettepanek 3

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 3 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*(3 b) Uurida tuleks nii lapsi seksuaalselt
kuritarvitavatest naistest kui ka sarnaselt
käituvatest meestest tulenevat ohtu.*

Muudatusettepanek 4

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 4 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*(4 a) Sageli on nii, et inimkaubanduse
ohvrid on olnud lapsena kuritarvitamise
ja seksuaalse ärakasutamise ohvrid.*

Selgitus

*Seksuaalse kuritarvitamise pikaajaliste füüsiliste ja psühholoogiliste tagajärgede käes
kannatavad suurema tõenäosusega lapsed. See võib põhjustada lapse võõrandumise oma
perest ja sotsiaalsest keskkonnast, mistõttu võib ta muutuda veelgi kaitsetumaks muude
ärakasutamise vormide ees nagu inimkaubandus.*

Muudatusettepanek 5

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 6**

Komisjoni ettepanek

(6) Laste seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise raskete vormide suhtes tuleks kohaldada tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid sanktsioone. Kõnealused rasked vormid hõlmavad eelkõige seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise erinevaid vorme, mida soodustab info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasutamine. Samuti tuleks lasteporno mõiste selgemalt määratleda ja ühtlustada määratlus rahvusvahelistes õigusaktides kasutatavaga.

Muudatusettepanek

(6) Laste seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise raskete vormide suhtes tuleks kohaldada tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid sanktsioone. Kõnealused rasked vormid hõlmavad eelkõige seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise erinevaid vorme, mida soodustab *sellise* info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasutamine, *nagu suhtlusvõrkudes ja jututubades kontakti otsimine seksuaalsuhte eesmärgil (laste internetis ahvatlemine seksuaalsuhte eesmärgil)*. Samuti tuleks lasteporno mõiste selgemalt määratleda ja ühtlustada määratlus rahvusvahelistes õigusaktides kasutatavaga.

Muudatusettepanek 6

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 7 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7 a) Samas on vajalik tagada, et erinevusi kultuurilistes ja õigustavades ei kasutataks laste seksuaalse kuritarvitamise või lasteporno fakti peitmiseks.

Muudatusettepanek 7

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 8**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8) Tuleks hõlbustada süütegude uurimist ja süüdistuste esitamist

(8) Tuleks hõlbustada süütegude uurimist ja süüdistuste esitamist

kriminaalmenetluses, et võtta arvesse lapsohvri ees seisvat raskust teatada kuritarvitamisest **ja** teo toimepanijate **anonüümsust** küberruumis. Selleks et tagada käesolevas direktiivis nimetatud süütegude edukas uurimine ja nende eest süüdistuse esitamine, tuleks tõhusad uurimisvahendid teha kättesaadavaks neile, kelle ülesandeks on selliste süütegude uurimine ja nende eest süüdistuse esitamine. Sellised vahendid võivad hõlmata varjatud jälitustoiminguid, teabe pealtkuulamist või -vaatamist, varjatud jälgimist, sealhulgas elektroonilist jälgimist, ning pangakontode kontrollimist või muud finantsuurimist.

kriminaalmenetluses **ning teo toimepanija tuvastamist**, et võtta arvesse lapsohvri ees seisvat raskust teatada kuritarvitamisest. Teo toimepanijate **anonüümsus** küberruumis **ei tohiks takistada uuringuid ega süüteo toimepanija viivitamatut kindlakstegemist. Seetõttu peavad liikmesriigid võtma meetmeid, mis tagaksid, et küberruumi kasutajad jäävad avalikkuse ees anonüümseks, kuid neid on võimalik identifitseerida kohe, kui on sooritatud õigusrikkumine, eriti sellistes veebivahendites, kus valitseb suurim oht kontakti otsimiseks seksuaalsuhte eesmärgil, nagu suhtlusvõrgustikud, foorumid, sotsiaalsed platvormid ja blogid.** Selleks et tagada käesolevas direktiivis nimetatud süütegude edukas uurimine ja nende eest süüdistuse esitamine, tuleks tõhusad uurimisvahendid teha kättesaadavaks neile, kelle ülesandeks on selliste süütegude uurimine ja nende eest süüdistuse esitamine. Sellised vahendid võivad hõlmata varjatud jälitustoiminguid, teabe pealtkuulamist või -vaatamist, varjatud jälgimist, sealhulgas elektroonilist jälgimist, ning pangakontode kontrollimist või muud finantsuurimist. **Need uurimised peab eelnevalt heaks kiitma asjaomase liikmesriigi vastav õigusasutus ning need viiakse läbi selle asutuse järelevalve all.**

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 8 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8 a) Varajane hoiatamise süsteem, kus politseile või kohalikele abitelefonidele teatatakse regulaarselt laste kuritarvitamist kujutavate materjalide võimalikust olemasolust internetis, aitab tõenäoliselt suurel määral kaasa

seksuaalkuritegude toimepanijate tegutsemise peatamisele. Kui ametiasutustele ja internetiteenuste pakkujatele teatatakse viivitamata sellise ebaseadusliku materjali olemasolust nende võrgus, võivad nad võtta koheselt vajalikke meetmeid ebaseaduslike materjalide kõrvaldamiseks nii, et need ei ole avalikkusele kättesaadavad, kuid säilivad tõendina õiguskaitseorganite uurimise jaoks.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek

(9) Jurisdiktsiooni eeskirju tuleks muuta tagamaks, et lapsi seksuaalselt kuritarvitavale või ärakasutavale Euroopa Liidust pärit isikule saaks esitada süüdistuse isegi juhul, kui ta paneb kuriteo toime väljaspool Euroopa Liitu, eelkõige seksiturismi raames.

Muudatusettepanek

(9) On äärmiselt oluline tugevdada õiguse, sealhulgas piiriülese kriminaalõiguse tõhusust, et tagada, et lapsi seksuaalselt kuritarvitavale või ärakasutavale Euroopa Liidust pärit isikule saaks esitada süüdistuse isegi juhul, kui ta paneb kuriteo toime väljaspool Euroopa Liitu, eelkõige seksiturismi raames, mis levib geograafiliselt ja millel on tõsised tagajärjed.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 9 a (uus)

Komisjoni ettepanek

(9 a) Liikmesriigid peaksid edendama avatud dialoogi ja suhtlust kolmandate riikidega, et esitada asjakohase siseriikliku õiguse kohaselt süüdistus süüteo toimepanijatele, kes reisivad nendesse riikidesse seksiturismi

eesmärgil.

Selgitus

Seksiturismi vastu saab tõhusalt võidelda vaid riikidevahelise piiriülese koostöö kaudu.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 10

Komisjoni ettepanek

(10) Meetmeid lapsohvrite kaitsmiseks võetakse lapsohvrite huvides, arvestades hinnangut nende vajadustele. Lapsohvritel peaks olema lihtne juurdepääs õiguskaitsevahenditele, sealhulgas õigus tasuta õigusnõustamisele ja esindamisele ning meetmetele, millega lahendatakse huvide konflikt, kui kuritarvitamine toimub perekonnas. Kui lapsohvrid pöörduvad pädevate asutuste poole, tuleks neid kaitsta nende suhtes kohaldatavate, näiteks sisserännet või prostitutsiooni käsitlevates riiklikes õigusaktides sätestatud sanktsioonide eest. Ka osalemine kriminaalmenetluses ei tohiks lapsohvrile vestluste või silmsideme tõttu teo toimepanijaga põhjustada lisatraumat.

Muudatusettepanek

(10) Meetmeid lapsohvrite kaitsmiseks võetakse lapsohvrite huvides, arvestades hinnangut nende vajadustele. Lapsohvritel peaks olema lihtne juurdepääs õiguskaitsevahenditele, sealhulgas õigus tasuta õigusnõustamisele ja esindamisele ning meetmetele, millega lahendatakse huvide konflikt, kui kuritarvitamine toimub perekonnas. Kui lapsohvrid pöörduvad pädevate asutuste poole, tuleks neid kaitsta nende suhtes kohaldatavate, näiteks sisserännet või prostitutsiooni käsitlevates riiklikes õigusaktides sätestatud sanktsioonide eest. Ka osalemine kriminaalmenetluses ei tohiks lapsohvrile vestluste või silmsideme tõttu teo toimepanijaga põhjustada lisatraumat.
Kõigi lapsohvrite identifitseerimisandmete konfidentsiaalsus on nende kaitsmise aluspõhimõte.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 10 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(10 a) Ohvri igakülgse kaitse eesmärgil tuleks lapsohvreid teavitada nende õigustest ja neile kättesaadavatest teenustest, uurimise või menetluse üldisest

käigust ning nende rollist uurimises ja menetluses, samuti uurimise ja menetluste tulemustest.

Lisaks sellele tuleks võtta meetmeid, mis tagavad, et lapsi teavitatakse oma õigusest saada kaitset kuritarvitamise eest ning sellest, kuidas end kaitsta, ja mida teha, kui neid kuritarvitatakse või on kuritarvitatud.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 12

Komisjoni ettepanek

(12) Süüdimõistetud õigusrikkuja tegevust, mis eeldab korrapäraseid kontakte lastega, tuleks vajaduse korral ajutiselt või alaliselt tõkestada, kui see on põhjendatud õigusrikkujate ohtlikkuse ja süütegude kordumise riskiga. Selliste keeldude rakendamist kogu ELis tuleks hõlbustada.

Muudatusettepanek

(12) Süüdimõistetud õigusrikkuja tegevust, mis eeldab korrapäraseid kontakte lastega, tuleks vajaduse korral ajutiselt või alaliselt tõkestada, kui see on põhjendatud õigusrikkujate ohtlikkuse ja süütegude kordumise riskiga. Selliste keeldude rakendamist kogu ELis tuleks hõlbustada. *Liikmesriigid peaksid enne isikute töölevõtmist viima läbi sõeluuringu, kui töö eeldab korrapärast tegelemist lastega. Menetlusi tuleks rakendada liikmesriikides kehtivate õigusaktide kohaselt.*

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 12 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(12 a) Internet on ühiskonna loomulik osa ning seetõttu ei tohiks seda pidada erapooletuks keskkonnaks. Nagu ka mujal ühiskonnas tuleb kehtestada interneti kasutust reguleerivad standardid

ja eeskirjad.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 13

Komisjoni ettepanek

(13) Lasteporno, **mis tähendab** seksuaalset kuritarvitamist **kujutavat visuaalset materjali, on teatavat liiki sisu, mida ei saa pidada arvamus avaldamiseks.** Lasteporno vastu võitlemiseks on vaja vähendada lapse kuritarvitamist kujutava materjali levikut, muutes õigusrikkujate jaoks sellise sisuga materjali üleslaadimise *internetti* senisest keerulisemaks. Seega tuleb võtta meetmeid, et eemaldada sisu allikast ja pidada kinni isikud, kes on süüdi laste kuritarvitamist kujutava visuaalse materjali levitamises või allalaadimises. EL peaks eelkõige senisest tihedama koostöö kaudu kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega aitama kolmandate riikide asutustel lõplikult sulgeda nende territooriumil asuvad lastepornot sisaldavad veebisaidid. **Kui hoolimata sellistest jõupingutustes** osutub lastepornot kajastava sisu eemaldamine selle allikast keeruliseks, **kuna** originaalmaterjalid ei asu ELis, **tuleks kehtestada ka mehhanismid, et tõkestada ELi territooriumilt juurdepääs veebisaitidele, mille puhul on kindlaks tehtud, et need sisaldavad või nende kaudu levitatakse lastepornot. Sel eesmärgil saab kasutada erinevaid asjakohaseid mehhanisme, sealhulgas hõlbustada pädevatel õigus- või politseiasutustel korralduste andmist sellise juurdepääsu tõkestamiseks või toetada ja ergutada interneti-teenuse pakkujaid vabatahtlikkuse alusel välja töötama toimimisjuhiseid ja suuniseid sellistele veebisaitidele juurdepääsu**

Muudatusettepanek

(13) Lasteporno **puhul on tegemist** seksuaalset kuritarvitamist **kujutava visuaalse materjaliga.** Lasteporno vastu võitlemiseks on vaja vähendada lapse kuritarvitamist kujutava materjali levikut, muutes õigusrikkujate jaoks sellise sisuga materjali üleslaadimise *internetti* senisest keerulisemaks. Seega tuleb võtta meetmeid, et eemaldada sisu allikast ja pidada kinni isikud, kes on süüdi laste kuritarvitamist kujutava visuaalse materjali levitamises või allalaadimises. EL peaks eelkõige senisest tihedama koostöö kaudu kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega aitama kolmandate riikide asutustel lõplikult sulgeda nende territooriumil asuvad lastepornot sisaldavad veebisaidid. **Sellistele jõupingutustele vaatamata** osutub lastepornot kajastava sisu eemaldamine selle allikast keeruliseks **siis, kui** originaalmaterjalid ei asu ELis. **Arvestades, et suuremat osa veebisaitidest, millele juurdepääs on tõkestatud, hoitakse sellistes riikides (peamiselt USAs ja ELis) asuvas serverites, kes on kirjutanud alla ÜRO lapse õiguste konventsioonile ja lapse õiguste konventsiooni fakultatiivprotokollile laste müügi, lasteprostitutsiooni ja -pornograafia kohta.** Tuleks luua **vahendid rahvusvahelise koostöö tugevdamiseks riigi- ja õigus- või politseiasutuste ning lastepornost teavitamise punktide vahel,** et tagada lastepornot sisaldavate veebisaitide **kustutamine ohutult ja kiiresti.** Sellises tegevuses tuleb arvesse võtta

tõkestamiseks. Selleks et eemaldada laste kuritarvitamist kujutav materjal ja tõkestada sellele juurdepääsu, tuleks luua riiklike asutuste koostöö ja seda tugevdada, eelkõige selleks, et tagada võimalikult täielikud riiklikud nimekirjad veebisaitidest, mis sisaldavad lastepornot, ning vältida topelttööd. Sellises tegevuses tuleb arvesse võtta lõppkasutajate õigusi, järgida kehtivaid õigus- ja kohtumenetlusi ning pidada kinni Euroopa inimõiguste konventsioonist ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartast. Turvalisema *interneti* programmiga on loodud vihjeliinide võrgustik, et koguda teavet võrgus leviva ebaseadusliku sisuga materjali peamiste liikide kohta ning tagada, et sellise materjali kohta edastatud teateid uuritakse ja vahetatakse.

lõppkasutajate õigusi, järgida kehtivaid õigus- ja kohtumenetlusi ning pidada kinni Euroopa inimõiguste konventsioonist ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartast. Turvalisema *interneti* programmiga on loodud vihjeliinide võrgustik, et koguda teavet võrgus leviva ebaseadusliku sisuga materjali peamiste liikide kohta ning tagada, et sellise materjali kohta edastatud teateid uuritakse ja vahetatakse.

Muudatusettepanek 16

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 13 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(13 a) Lasteporno visuaalse materjali vaatamiseks internetis on palju juurdepääsuvõimalusi ning õigusrikkujad kohanevad tehnoloogia arengu ja rakendustega.

Muudatusettepanek 17

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 13 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(13 b) Euroopa finantskoalitsioon peaks laiendama oma volitusi, et tegelda kogu lasteporno visuaalse materjaliga internetis, mitte ainult lasteporno

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 2 – punkt b – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

(b) „lasteporno”:

Muudatusettepanek

(b) „lasteporno” – **lapse kuritarvitamise vorm:**

Selgitus

Termini „lasteporno” kasutamine paneb rõhuasetuse teo seksuaalsele iseloomule, kuid „lapse seksuaalse kuritarvitamise visuaalne materjal” on laiaulatuslik termin, mida kasutatakse ka sellise kuritegeliku materjali kirjeldamiseks, mis ei ole alati seksuaalse iseloomuga. Selle direktiivi kohaldamisalasse kuulub laste seksuaalne kuritarvitamine, ärakasutamine ja pornograafia. Arvestades direktiivi kohaldamisala ning võttes arvesse kehtivaid õigusakte ja õigusterminoloogiat, mida kasutatakse lapse õiguste konventsiooni fakultatiivprotokollis, milles käsitletakse laste müüki, lasteprostitutsiooni ja lastepornograafiat, ning Euroopa Nõukogu konventsioonis laste kaitse kohta seksuaalse ärakasutamise ja kuritarvitamise eest, soovitab arvamuse koostaja kasutada sõna „lasteporno”.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 3 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Riiklike õigusaktide kohaselt lapseealise lapse seksuaalset kuritarvitamist või seksuaalsuhet seksuaalsel eesmärgil pealt vaatama panemise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kaheaastane vangistus.

Muudatusettepanek

2. Riiklike õigusaktide kohaselt lapseealise lapse seksuaalset kuritarvitamist või seksuaalsuhet seksuaalsel eesmärgil pealt vaatama panemise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kaheaastane vangistus, **ja keeld võtta vastu tööd, mis eeldab kontakte lastega.**

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Riiklike õigusaktide kohaselt lapsealise lapse seksuaalsuhtesse kaasamise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt *vieeaastane* vangistus.

Muudatusettepanek

3. Riiklike õigusaktide kohaselt lapsealise lapse seksuaalsuhtesse kaasamise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt *kaheksa-aastane* vangistus, **ja keeld võtta vastu tööd, mis eeldab kontakte lastega.**

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõige 4 – punkt i

Komisjoni ettepanek

i) kui selleks on kuritarvitatud lapse suhtes saavutatud usaldust, võimu või mõju, määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kaheksa-aastane vangistus, või

Muudatusettepanek

i) kui selleks on kuritarvitatud lapse suhtes saavutatud usaldust, võimu või mõju, määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kaheksa-aastane vangistus **ja keeld võtta vastu tööd, mis eeldab kontakte lastega. Kui tegemist on oma lapsi kuritarvitanud vanematega, tuleb karistusega tagada laste kaitse kuriteo kordumise eest,** või

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõige 4 – punkt ii

Komisjoni ettepanek

ii) kui selleks on kuritarvitatud lapse eriti kaitsetut, eelkõige vaimse või füüsilise puude või sõltuvussuhte tõttu tekkinud olukorda, määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kaheksa-aastane vangistus, või

Muudatusettepanek

ii) kui selleks on kuritarvitatud lapse eriti kaitsetut, eelkõige vaimse või füüsilise puude, **vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse** või sõltuvussuhte tõttu tekkinud olukorda, määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kaheksa-aastane vangistus, **ja keeld võtta vastu tööd, mis eeldab**

kontakte lastega, või

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 3 – lõige 4 – punkt iii

Komisjoni ettepanek

iii) kui selleks on kasutatud sundi, jõudu või ähvardusi, määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kümneaastane vangistus.

Muudatusettepanek

iii) kui selleks on kasutatud sundi, jõudu või ähvardusi, määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kümneaastane vangistus, **ja keeld võtta vastu tööd, mis eeldab kontakte lastega.**

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 3 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Lapse sundimise eest seksuaalsuhtesse kolmanda isikuga määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kümneaastane vangistus.

Muudatusettepanek

5. Lapse sundimise eest seksuaalsuhtesse kolmanda isikuga määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kümneaastane vangistus, **ja keeld võtta vastu tööd, mis eeldab kontakte lastega.**

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 4 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Lapse pornograafilises etteastes osalema panemise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kaheaastane vangistus.

Muudatusettepanek

2. Lapse pornograafilises etteastes osalema panemise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kaheaastane vangistus, **ja keeld võtta vastu tööd, mis eeldab kontakte lastega.**

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 4 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Lapse pornograafilises etteastes osalemisest majandusliku kasu teenimise eest või lapse muul viisil kõnealusel eesmärgil ärakasutamise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kaheaastane vangistus.

Muudatusettepanek

3. Lapse pornograafilises etteastes osalemisest majandusliku kasu teenimise eest või lapse muul viisil kõnealusel eesmärgil ärakasutamise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kaheaastane vangistus, **ja keeld võtta vastu tööd, mis eeldab kontakte lastega.**

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 4 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Lapse osalusel toimuva pornograafilise etteaste teadliku jälgimise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kaheaastane vangistus.

Muudatusettepanek

4. Lapse osalusel toimuva pornograafilise etteaste teadliku jälgimise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kaheaastane vangistus, **ja keeld võtta vastu tööd, mis eeldab kontakte lastega.**

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 4 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Lapse pornograafilises etteastes osalemiseks värbamise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt viieaastane vangistus.

Muudatusettepanek

5. Lapse pornograafilises etteastes osalemiseks värbamise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt viieaastane vangistus, **ja keeld võtta vastu tööd, mis eeldab kontakte**

lastega.

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 4 – lõige 6

Komisjoni ettepanek

6. Lapse lasteprostitutsioonis osalema panemise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt viieaastane vangistus.

Muudatusettepanek

6. Lapse lasteprostitutsioonis osalema panemise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt viieaastane vangistus, **ja keeld võtta vastu tööd, mis eeldab kontakte lastega.**

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 4 – lõige 6 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Erilistel asjaoludel on karistuse maksimummääraks vähemalt kaheksa aastat. Seda kohaldatakse eelkõige juhul, kui laps on ohus, tema vastu kasutatakse äärmist vägivalda, mis põhjustab lapsele tõsist kahju, või kui on tegemist oma olemuselt süstemaatilise või organiseeritud teoga.

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 4 – lõige 7

Komisjoni ettepanek

7. Lapse lasteprostitutsioonis osalemisest majandusliku kasu teenimise eest või lapse muul viisil kõnealusel eesmärgil ärakasutamise eest määratakse karistus,

Muudatusettepanek

7. Lapse lasteprostitutsioonis osalemisest majandusliku kasu teenimise eest või lapse muul viisil kõnealusel eesmärgil ärakasutamise eest määratakse karistus,

mille maksimummäär on vähemalt viieaastane vangistus.

mille maksimummäär on vähemalt viieaastane vangistus, **ja keeld võtta vastu tööd, mis eeldab kontakte lastega.**

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 4 – lõige 8

Komisjoni ettepanek

8. Lasteprostitutsiooni raames lapsega seksuaalsuhtes osalemise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt *viieaastane* vangistus.

Muudatusettepanek

8. Lasteprostitutsiooni raames lapsega seksuaalsuhtes osalemise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt **kaheksa-aastane** vangistus, **ja keeld võtta vastu tööd, mis eeldab kontakte lastega.**

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 4 – lõige 9

Komisjoni ettepanek

9. Lapse pornograafilises etteastes osalemisele sundimise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kaheksa-aastane vangistus.

Muudatusettepanek

9. Lapse pornograafilises etteastes osalemisele sundimise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kaheksa-aastane vangistus, **ja keeld võtta vastu tööd, mis eeldab kontakte lastega.**

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 4 – lõige 10

Komisjoni ettepanek

10. Lapse lasteprostitutsioonis osalemiseks värbamise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kaheksa-

Muudatusettepanek

10. Lapse lasteprostitutsioonis osalemiseks värbamise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kaheksa-

aastane vangistus.

aastane vangistus, **ja keeld võtta vastu tööd, mis eeldab kontakte lastega.**

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 4 – lõige 11

Komisjoni ettepanek

11. Lapse lasteprostitutsioonile sundimise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kümneaastane vangistus.

Muudatusettepanek

11. Lapse lasteprostitutsioonile sundimise eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt kümneaastane vangistus, **ja keeld võtta vastu tööd, mis eeldab kontakte lastega.**

Muudatusettepanek 36

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 5 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Lastepornoga seotud süüteod

Muudatusettepanek

Laste kuritarvitamist kujutava materjaliga
seotud süüteod

Selgitus

Lasteporno on problemaatiline sõna. Tavatahenduses viitab sõna „pornograafia” mõlema poole nõusolekul toimuvale aktile täiskasvanute vahel. Sõnad „laste kuritarvitamist kujutav materjal” viitavad selgelt asjaolule, et tegemist on kuriteotõendiga.

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 7 – lõige 3 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) reisi kavandamine eesmärgiga toime panna mõni artiklites 3–6 nimetatud süütegu.

Muudatusettepanek

b) reisi kavandamine **ja/või muud korraldused** eesmärgiga toime panna mõni artiklites 3–6 nimetatud süütegu.

Selgitus

Lastega seotud seksiturismi korraldamisel ei kuulu nende hulka, kes soodustavad laste seksuaalset kuritarvitamist ja ärakasutamist, mitte ainult reisi korraldajad, nagu reisikorraldajad ja -bürood, vaid ka paljud teised teenuseid osutavad vahendajad, nagu hotellid, hostelid, giidid, tõlketeenuste pakkujad jne.

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 9 – lõige 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) süütegu pandi toime lapse suhtes, kes oli eriti kaitsetus olukorras, eelkõige vaimse või füüsilise puude või sõltuvussuhte tõttu;

Muudatusettepanek

b) süütegu pandi toime lapse suhtes, kes oli eriti kaitsetus olukorras, eelkõige vaimse või füüsilise puude, **vaesuse, sotsiaalse tõrjutuse** või sõltuvussuhte tõttu;

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 10 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et lõikes 1 osutatud meede kantakse süüdimõistva kohtuotsuse teinud liikmesriigi karistusregistrisse.

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et lõikes 1 osutatud meede kantakse süüdimõistva kohtuotsuse teinud liikmesriigi karistusregistrisse.
Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud õiguslikud ja muud meetmed, et tagada, et karistusregistreid kontrollitakse alati, kui isik taotleb töökohta, mis eeldab regulaarset kontakti lastega.

Muudatusettepanek 40

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 10 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3 a. Liikmesriigid peavad tagama, et riik ja eraõiguslikud organisatsioonid, kelle tegevus eeldab korrapäraseid kontakte lastega, kontrollivad süstemaatiliselt uute töötajate karistusregistrit, ning et lastele teenuseid pakkuvad asutused, sealhulgas koolid, koostavad tugevad ja aktiivsed lastekaitseprogrammid.

Selgitus

Andmete säilitamist ja jagamist tuleb täiendada korrapäraselt lastega tegelevate organisatsioonide meetmetega, mis tagavad, et juhul, kui töötaja kandideerib kohale, mis eeldab korrapäraseid kontakte lastega, kontrollitakse tema karistusregistrit enne töökoha pakkumist.

Muudatusettepanek 41

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 13

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid **näevad ette võimaluse jätta** lapsohvrile artiklis 4 ja artikli 5 lõigetes 4–6 nimetatud süütegudes **süüdistus** esitamata või **karistus** määramata, kui tema osalemine ebaseaduslikus tegevuses tulenes otseselt asjaolust, et tema suhtes oli toime pandud mõni selline süütegu.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid **jätavad** lapsohvrile artiklis 4 ja artikli 5 lõigetes 4–6 nimetatud süütegudes **süüdistuse** esitamata või **karistuse** määramata, kui tema osalemine ebaseaduslikus tegevuses tulenes otseselt asjaolust, et tema suhtes oli toime pandud mõni selline süütegu.

Selgitus

Lapsohvri puhul ei tuleks eeldada, et ta nõustub prostitutsiooniga või osalemisega laste kuritarvitamist kujutavas visuaalses materjalis. Kriminaalvastutus lasub täielikult õigusrikkujal olenemata ohvri näilisest või oletatavast „nõusolekust”.

Muudatusettepanek 42

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 14 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et artiklites 3–7 nimetatud süütegude uurimine või nende eest süüdistuse esitamine ei sõltu ohvri antud tunnistustest ega süüdistusest ning et kriminaalmenetlust võib jätkata ka juhul, kui ohver on oma avalduse tagasi võtnud.

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et artiklites 3–7 nimetatud süütegude uurimine või nende eest süüdistuse esitamine ei sõltu ohvri antud tunnistustest ega süüdistusest ning et kriminaalmenetlust võib jätkata ka juhul, kui ohver on oma avalduse tagasi võtnud. ***Menetlusi rakendatakse liikmesriikides kehtivate õigusaktide kohaselt.***

Muudatusettepanek 43

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 14 – lõige 3**

Komisjoni ettepanek

3. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada tõhusate uurimisvahendite kättesaadavus isikutele, üksustele või asutustele, kelle ülesandeks on artiklites 3–7 nimetatud süütegude uurimine või nende eest süüdistuse esitamine, ning võimaldavad korraldada varjatud jälitustoiminguid vähemalt juhtumites, kus kasutatakse info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat.

Muudatusettepanek

3. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada tõhusate uurimisvahendite kättesaadavus isikutele, üksustele või asutustele, kelle ülesandeks on artiklites 3–7 nimetatud süütegude uurimine või nende eest süüdistuse esitamine, ning võimaldavad korraldada varjatud jälitustoiminguid vähemalt juhtumites, kus kasutatakse info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat. ***Need meetmed peab eelnevalt heaks kiitma asjaomase liikmesriigi asjakohane õigusasutus ning need viiakse ellu selle asutuse järelevalve all.***

Muudatusettepanek 44

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 14 – lõige 4**

Komisjoni ettepanek

4. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et uurimisüksused või -asutused

Muudatusettepanek

4. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et uurimisüksused või -asutused

saaksid püüda tuvastada artiklites 3–7 nimetatud süütegude ohvrid, analüüsid selleks eelkõige lastepornot kujutavaid materjale, nagu fotod ja audiovisuaalsed salvestused, mis on edastatud või kättesaadavaks tehtud info- ja kommunikatsioonitehnoloogia abil.

saaksid püüda **viivitamata** tuvastada artiklites 3–7 nimetatud süütegude ohvrid, **toetades neid ja** analüüsid selleks eelkõige lastepornot kujutavaid materjale, nagu fotod ja audiovisuaalsed salvestused, mis on edastatud või kättesaadavaks tehtud info- ja kommunikatsioonitehnoloogia abil.

Selgitus

Liikmesriigid peavad andma vajalikud rahalised ja inimressursid, et tagada uurimisasutuste maksimaalne suutlikkus ja tõhusus.

Muudatusettepanek 45

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Nii nagu terrorismivastase võitluse meetmete puhul, tuleks ka käesoleva direktiivi artiklites 3–7 nimetatud süütegude toimepanijate suhtes kasutada järelevalvet ja ennetusmeetmeid. Selleks uurib komisjon, kas Euroopa kiirhoiatussüsteemi loomine on teostatav, et kooskõlastada liikmesriikide ametiasutuste küberkuritegevuse vastane tegevus ja ennetada pedofiilide ja seksuaalahistajate süütegusid, nagu nõudis parlament oma 23. juuni 2010. aasta deklaratsioonis pedofiilide ja seksuaalahistajate vastase Euroopa kiirhoiatussüsteemi loomise kohta¹, mis võeti vastu absoluutse häälteenamusega.

Muudatusettepanek 46

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 14 – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4 a. Liikmesriigid teevad koostööd õiguskaitseorganite, kohtuasutuste, info- ja sidetehnoloogiatööstuse, internetiteenuste pakkujate, pangandussektori ja valitsusväliste organisatsioonidega.

Liikmesriigid teevad koostööd ja jagavad parimate tavade näiteid laste seksuaalse ärakasutamisega võitlemisel nendes liikmesriikides, kus spetsialiseerunud üksused teevad tõhusat tööd.

Selgitus

Liikmesriikide ja asjaomaste sidusrühmade vahelist parimate tavade jagamist hõlmava tervikliku lähenemisviisi rakendamine on hädavajalik, et võidelda kõnealuse kuriteovormiga piiriüleselt.

Muudatusettepanek 47

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 15 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1 a. Liikmesriigid innustavad riigi- ja eraorganisatsioone, kelle tegevus hõlmab pidevat lastega suhtlemist, oma töötajaid korrapäraselt koolitama, et nad oleksid võimelised laste kuritarvitamise juhtumeid paremini ära tundma ja teaksid, keda sellest teavitada.

Selgitus

Kui töötajaid koolitatakse kuritarvitamise juhtumeid ära tundma, teavitatakse sellistest juhtumitest tõenäoliselt kiiremini.

Muudatusettepanek 48

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 15 – lõige 1 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1 b. Liikmesriigid võtavad meetmeid tagamaks, et ohvritel on juurdepääs konfidentsiaalsetele lastesõbralikele teavitamis- ja edasisuunamismehhanismidele, nagu usaldustelefon ja internetipõhine usalduskontakt, ning et vastajateks oleksid kuritarvitamise alal koolitatud spetsialistid.

Selgitus

Lapsesõbralike teavitamismehhanismide ja teabeteenuste loomine annab lapsohvritele suurema sõltumatuse ja julgustab neid kuritarvitamisest teatama.

Muudatusettepanek 49

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 15 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et julgustada isikut, kes teab või kahtlustab heas usus mis tahes artiklites 3–7 nimetatud süüteo toimepanemist, teatama sellest pädevatele asutustele.

2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et julgustada isikut, kes teab artiklites 3–7 nimetatud süüteo toimepanemisest või kahtlustab heas usus nende võimalikus toimepanemises, teatama sellest pädevatele asutustele. ***Kõiki, kes sellistest süütegudest teada annavad, kaitseb andmekaitse ja anonüümsus.***

Selgitus

Et julgustada inimesi teavitama laste seksuaalsest kuritarvitamisest, tuleb informeerijale tagada kindlustunne, et tema anonüümsus on alati garanteeritud.

Muudatusettepanek 50

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 – lõige 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2 a. Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid anonüümse teavitamisteenuse loomiseks interneti kasutajatele, kes juhuslikult avastavad laste seksuaalset kuritarvitamist kujutava materjali internetis.

Muudatusettepanek 51

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 – lõige 2 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2 b. Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid lastele nõu ja abi andmiseks vajalike teabeteenuste loomiseks, nagu spetsiaalsed usaldustelefonid ja veebisaidid.

Muudatusettepanek 52

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 16 – lõige 3**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. Liikmesriik võib otsustada, et ta ei kohalda lõike 1 punktides c ja d sätestatud jurisdiktsiooni käsitlevaid norme või kohaldab neid ainult erijuhtudel või -asjaoludel, kui sүүtegu on toime pandud väljaspool tema territooriumi.

välja jäetud

Muudatusettepanek 53

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 17 – lõige 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1 a. Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid lapsohvrite eraelu puutumatus, nende isiku ja maine kaitseks, takistades teabe avalikku levitamist.

Muudatusettepanek 54

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 17 – lõige 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2 a) Liikmesriigid võtavad laste kaitsmiseks ennetavaid meetmeid. Need hõlmavad järgmist:

(a) elanikkonnale tuleb anda teavet ja tuge, et aidata neil lapsi kaitsta, samuti korraldada teavitus- ja hariduskampaaniad, et inimesed oskaksid paremini tuvastada, kas laps võiks olla seksuaalse kuritarvitamise objekt ja teaksid, keda sellest teavitada, seda nii võrgukeskkonnas kui ka sellest väljaspool;

b) hariduslikud teadlikkuse tõstmise programmid koolides ja muudes lastega tegelevates asutustes, et õpetada lapsi tundma ära ja vältima ohtlikke olukordi;

c) meetmed tagamaks, et interneti suhtlusvõrgustikes on nn paanikanupp selleks, et lapsed saaksid hoiatada asjaomaseid asutusi sobimatust seksuaalsest käitumisest, kuna üha sagedamini otsitakse jututubades ja suhtlusvõrgustikes lastega kontakti seksuaalsuhte eesmärgil. Tuleb kehtestada selged ja arusaadavad järeelmeetmed, kus on kirjas, kellele teade läheb, kuidas seda käsitletakse ning

millist tuge ja abi antakse lapsele;
iv) tausta range kontroll kriminaalpolitsei poolt enne tööle võtmist ametikohtadele, mis hõlmavad nii vabatahtlikku kui ka palgalist tööd laste ja alla 18-aastaste noortega;
v) meetmed, et uurida võimalust rakendada nn punase ohutaseme süsteemi, mille raames edastavad liikmesriigid teineteisele teavet/andmeid kõige ohtlikumate lastevastastes seksuaalkuritegudes süüdimõistetud isikute kohta, kui kurjategija reisib ELis ja kõnealuse teabe/andmete suhtes kohaldatakse kõiki kehtivaid ELi ja siseriiklikke andmekaitset käsitlevaid õigusakte.

Muudatusettepanek 55

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 18 – lõige 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2 a. Liikmesriike tuleb julgustada kasutama kriminaalkurjategijatelt konfiskeeritud vara lasteporno ohvrite ravi ja ühiskonda integreerimise teenuste rahastamiseks.

Muudatusettepanek 56

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 18 – lõige 4 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4 a. Liikmesriigid kasutavad olemasolevaid struktuure (näiteks Europoli analüütilise töö raamistikku), et ennetada nende kuritegelike võrgustike tegevust, kes on seotud lasteporno tootmise, müümise või levitamisega, ja võidelda nende vastu ning rakendada

vajalikke õigusakte või muid meetmeid, et julgustada ja toetada selliste teabeteenuste nagu usaldustelefonide või veebisaitide käivitamist, et anda konfidentsiaalselt nõu isiku anonüümsust arvesse võttes.

Selgitus

Infoteenustel, nagu usaldustelefonid, on ülitähtis roll laste seksuaalse kuritarvitamise vastu võitlemisel. Seda tunnistatakse Euroopa Nõukogu seksuaalset kuritarvitamist käsitleva konventsiooni artiklis 13.

Muudatusettepanek 57

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 18 – lõige 4 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4 b. Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid tagamaks, et õigusrikkuja perekond ei kannataks eraldatuse ja häbimärgistamise tõttu.

Muudatusettepanek 58

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 19 – lõige 3 – sissejuhatav osa**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. Piiramata kaitseõigust, võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed tagamaks, et artiklites 3–7 nimetatud süütegude *kriminaaluurimises*:

3. Piiramata kaitseõigust, võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed tagamaks, et artiklites 3–7 nimetatud süütegude *kriminaalmenetlustes*:

Selgitus

Sõnastus vastab komisjoni ettepanekule direktiivi kohta, milles käsitletakse inimkaubanduse tõkestamist ja selle vastast võitlust ning ohvrite kaitset (artikli 14 lõige 3).

Muudatusettepanek 59

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 19 – lõige 3 – punkt b**

Komisjoni ettepanek

b) toimuvad vestlused lapsohvriga *vajaduse korral* selleks loodud või kohandatud ruumides;

Muudatusettepanek

b) **toimuvad** vestlused lapsohvriga selleks loodud või kohandatud ruumides, *kus laps tunneb ennast kindlalt*;

Muudatusettepanek 60

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 19 – lõige 3 – punkt f**

Komisjoni ettepanek

(f) **võib** lapsohvriga kaasas *olla* tema esindaja või vajaduse korral tema valitud täiskasvanu, kui selle isiku suhtes ei ole tehtud vastupidist põhjendatud otsust.

Muudatusettepanek

f) **on** lapsohvriga kaasas tema *määratud hooldaja, juriidiline* esindaja või vajaduse korral tema valitud täiskasvanu, kui selle isiku suhtes ei ole tehtud vastupidist põhjendatud otsust.

Selgitus

Selle muudatusettepanekuga taotletakse lapse kaitstuse tasandi tõstmist.

Muudatusettepanek 61

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 19 – lõige 5 – sissejuhatav osa**

Komisjoni ettepanek

5. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et artiklites 3–7 nimetatud süütegudega seotud kriminaalmenetluses **võib teha järgmise otsuse**:

Muudatusettepanek

5. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et artiklites 3–7 nimetatud süütegudega seotud kriminaalmenetluses **tehakse järgmine otsus**:

Muudatusettepanek 62

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 20 – lõige 2 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada võimalus osaleda tõhusates **sekkumisprogrammides** või – **meetmetes**, mille eesmärk on vältida ja minimeerida laste vastu suunatud seksuaalse iseloomuga süütegude kordumise riski. Sellistes **programmides** või meetmetes on vastavalt riiklikus õiguses sätestatud tingimustele võimalik osaleda nii vanglas kui ka väljaspool vanglat kogu kriminaalmenetluse jooksul.

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada võimalus osaleda tõhusates **seksuaalkurjategijate üldtunnustatud raviprogrammides** või **meetmed**, mille eesmärk on vältida ja minimeerida laste vastu suunatud seksuaalse iseloomuga süütegude kordumise riski. Sellistes **seksuaalkurjategijate üldtunnustatud raviprogrammides** või meetmetes on vastavalt riiklikus õiguses sätestatud tingimustele võimalik osaleda nii vanglas kui ka väljaspool vanglat kogu kriminaalmenetluse jooksul. **Liikmesriigid pakuvad mees- või naissoost õigusrikkuja pere toetamiseks tugi- ja nõustamisprogramme.**

Selgitus

Ka naised on lastepornot hõlmavate kuritegude toimepanemises ja selliste materjalide internetis levitamises kaasosalised.

Muudatusettepanek 63

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 20 – lõige 2 – lõik 2**

Komisjoni ettepanek

Selliseid sekkumisprogramme või -meetmeid kohandatakse vastavalt seksuaalse iseloomuga süütegusid toimepaneivate laste konkreetsetele arenguvajadustele, sealhulgas lapsed, kes ei ole kriminaalvastutusele võtmise eas.

Muudatusettepanek

Selliseid sekkumisprogramme või -meetmeid kohandatakse vastavalt seksuaalse iseloomuga süütegusid teiste laste suhtes toimepaneivate laste konkreetsetele arenguvajadustele, sealhulgas lapsed, kes ei ole kriminaalvastutusele võtmise eas. **Liikmesriigid peavad tagama, et sellistele lastele pakutaks asjakohast abi, mis hõlmab nende konkreetsete vajaduste hindamist ja kuritegeliku käitumise**

Muudatusettepanek 64

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 20 – lõige 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5 a. Kuna kõige parem ennetusviis on toimepanija tegevuse tõkestamine, kaaluvad liikmesriigid ELi usaldustelefoni avamise võimalust, et isikul, kes kavatseb hakata mõnda last seksuaalselt kuritarvitama, oleks võimalik sellele helistada. Helistaja anonüümsus peab olema tagatud.

Selgitus

Ennetava meetmena peaks andma teo sooritanud ning tegu planeerivatele isikutele võimaluse helistada usaldustelefonile, kust nad saavad tuge ja nõustamist. Inimesel, kes muretseb sellepärast, et tal on taolised lastega seotud mõtted või käitumisplaanid, peaks olema võimalus helistada anonüümselt konfidentsiaalsele usaldustelefonile. Selline usaldustelefon on võetud edukalt kasutusele Ühendkuningriigis.

Muudatusettepanek 65

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 21

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Lastepornot sisaldavatele veebisaitidele juurdepääsu tõkestamine

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tõkestada oma territooriumil interneti-kasutajate juurdepääsu veebisaitidele, mis sisaldavad lastepornot või mille kaudu seda levitatakse. Juurdepääsu tõkestamise suhtes kohaldatakse piisavaid kaitsemeetmeid, eelkõige tagamaks, et tõkestamine piirdub ainult vajalikuga, et kasutajaid on teavitatud tõkestamise põhjustest ning et

Lastepornot sisaldavate või levitavate veebisaitide vastased meetmed

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada nende territooriumil asuvate lastepornot sisaldavate või levitavate veebisaitide kõrvaldamine ning püüavad saavutada väljaspool nende territooriumit asuvate selliste veebisaitide kõrvaldamise.

võimalikult paljusid sisupakkujaid on teavitatud tõkestamise vaidlustamise võimalusest.

2. Ilma et see piiraks eespool nimetatut, võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed, et sulgeda veebisaidid, mis sisaldavad või mille kaudu levitatakse lastepornot.

1 a. Liikmesriigid võtavad asjakohased õiguskaitsemeetmed, et teavitada teisi liikmesriike viivitamata laste seksuaalset kuritarvitamist kujutava materjali olemasolust ja saavutada selle eemaldamine.

2. Kui lastepornot sisaldavate või levitavate veebisaitide kõrvaldamine ei ole võimalik, kohaldatakse juurdepääsu tõkestamise suhtes piisavaid kaitsemeetmeid, eelkõige tagamaks, et tõkestamine piirdub ainult vajalikuga, et kasutajaid on teavitatud tõkestamise põhjustest ning et võimalikult paljusid sisupakkujaid on teavitatud tõkestamise vaidlustamise võimalusest.

Muudatusettepanek 66

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 21 – lõige 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2 a. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed selleks, et suurendada internetiteenuste pakkujate ja domeeni omanike vastutust, nii et nad keelaksid juurdepääsu nendele teadaolevatele lasteporno saitidele.

Muudatusettepanek 67

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 21 – lõige 2 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2 b. Liikmesriigid teevad suuri pingutusi, et tegeleda võrdõigustarkvara ja

*taastekivate useneti uudisrühmade
probleemiga.*

Muudatusettepanek 68

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 21 – lõige 2 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*2 c. Kahjulike veebisaitide
kindlakstegemisel käesoleva direktiivi
alusel ning asjakohastes menetlustes
nende sulgemiseks või tõkestamiseks tuleb
võtta täielikult arvesse internetikasutajate
põhiõigusi, see peab põhinema
läbipaistvatel menetlustel ning toimuma
kohtuliku kontrolli ja järelevalve all.*

Muudatusettepanek 69

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 21 – lõige 2 d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*2 d. Komisjon esitab Euroopa
Parlamendile ja nõukogule aastaaruande
liikmesriikide tegevuse kohta laste
seksuaalset kuritarvitamist kujutava
materjali eemaldamisel
internetiteenustest.*

MENETLUS

Pealkiri	Laste seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise ning lasteporno vastane võitlus (raamotsuse 2004/68/JSK kehtetuks tunnistamine)
Viited	KOM(2010)0094 – C7-0088/2010 – 2010/0064(COD)
Vastutav komisjon	LIBE
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	FEMM 21.4.2010
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Marina Yannakoudakis 4.5.2010
Arutamine parlamendikomisjonis	28.10.2010 20.1.2011
Vastuvõtmise kuupäev	20.1.2011
Lõpphääletuse tulemus	+: 24 -: 3 0: 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Regina Bastos, Edit Bauer, Andrea Češková, Marije Cornelissen, Tadeusz Cymański, Ilda Figueiredo, Iratxe García Pérez, Zita Gurmai, Mary Honeyball, Lívia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Philippe Juvin, Nicole Kiil-Nielsen, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Barbara Matera, Elisabeth Morin-Chartier, Siiri Oviir, Antonyia Parvanova, Raül Romeva i Rueda, Nicole Sinclair, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Marc Tarabella, Britta Thomsen, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Anne Delvaux, Cornelia Ernst, Sylvie Guillaume, Kartika Tamara Liotard, Mariya Nedelcheva, Norica Nicolai, Antigoni Papadopoulou, Rovana Plumb
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Carmen Romero López

MENETLUS

Pealkiri	Laste seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise ning lasteporno vastane võitlus (raamotsuse 2004/68/JSK kehtetuks tunnistamine)			
Viited	KOM(2010)0094 – C7-0088/2010 – 2010/0064(COD)			
EP-le esitamise kuupäev	24.3.2010			
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	LIBE 21.4.2010			
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	CULT 21.4.2010	FEMM 21.4.2010		
Raportöör(id) nimetamise kuupäev	Roberta Angelilli 26.1.2010			
Arutamine parlamendikomisjonis	27.4.2010	15.11.2010	10.1.2011	25.5.2011
	12.7.2011			
Vastuvõtmise kuupäev	12.7.2011			
Lõpphääletuse tulemus	+: –: 0:	50 0 3		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Jan Philipp Albrecht, Sonia Alfano, Alexander Alvaro, Roberta Angelilli, Vilija Blinkevičiūtė, Mario Borghezio, Rita Borsellino, Emine Bozkurt, Simon Busuttil, Philip Claeys, Carlos Coelho, Rosario Crocetta, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Cornelia Ernst, Tanja Fajon, Hélène Flautre, Kinga Göncz, Nathalie Griesbeck, Sylvie Guillaume, Ágnes Hankiss, Anna Hedh, Salvatore Iacolino, Sophia in 't Veld, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Timothy Kirkhope, Juan Fernando López Aguilar, Baroness Sarah Ludford, Monica Luisa Macovei, Véronique Mathieu, Nuno Melo, Jan Mulder, Antigoni Papadopoulou, Georgios Papanikolaou, Carmen Romero López, Birgit Sippel, Csaba Sógor, Renate Sommer, Rui Tavares, Wim van de Camp, Daniël van der Stoep, Renate Weber, Tatjana Ždanoka			
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Edit Bauer, Anna Maria Corazza Bildt, Ioan Enciu, Monika Hohlmeier, Jean Lambert, Antonio Masip Hidalgo, Mariya Nedelcheva, Hubert Pirker, Michèle Striffler, Kyriacos Triantaphyllides, Cecilia Wikström			
Esitamise kuupäev	2.8.2011			